မုံရွာမြို့

ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသား

စီရင်တော်မူအပ်သော

မဟာသယနုဒိပနီ

နှင့်

ဗိဿာသနုဒိနိဿယ

သသင်္ခါရ, အသင်္ခါရဒိနိဿယ

၃-ကျမ်းတွဲ

ဟံသာဝတီ

မဟာသယနဒီပနီ

မာတိကာ

ပဏ္ဍာမန္ဒင့် ပဋ္ဌိညာဉ်

(က) ပဌမခန်း

(ခ) ဒုတိယခန်း

(ဂ) တတိယခန်း

ဒီယာသန ဝိနိစ္ဆယ

သသင်္ခါရ, အသင်္ခါရဝိနိစ္ဆယ

နိဂုံးချုပ်

၃-ကျမ်းတွဲ မာတိကာ ပြီးပြီ။

--------- ✳ ---------

မဟာသယနဒီပနီ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

ယော ဥစ္စာနိ မဟန္တာနိ၊ တီဏိ သေယျာနိ နာယကော။
ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယာနိ၊ သဒါ သံဘုဉ္ဇိ တံ နမေ။

ယောနာယကော=အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥစ္စာနိ=မြင့်သည်လည်းဖြစ်ကုန်ထသော၊ မဟန္တာနိ=ကြီးမြတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်ထသော၊ တီဏိ=၃-ပါးကုန်သော၊ ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယနိ သေယျာနိ=ဒိဗ္ဗသေယျ, အရိယသေယျတို့ကို၊ သဒါ=အခါခပ်သိမ်း၊ သံဘုဉ္ဇိ=သုံးဆောင်တော်မူပြီ၊ တံ=ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ နမေ=ရှိခိုးပါ၏။

တီဏိခေါဣမာနိ ဗြဟ္မဏ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ။ ယေသာဟံ ဧတရဟိ နိကာမလာဘီ ဟောမိ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ။ ကတမာနိ တီဏိ၊ ဒိဗ္ဗံ ဗြာဟ္မဏ ဥစ္စာသယန မဟာသယနံ၊ ဗြဟ္မံ ဥစ္စာသယနံ၊ အရိယံ ဥစ္စာသယန မဟာသယနံ။

[အင်္ဂုတ္တိုရ်တိကနိပါတ် ဝေဠုဂေါတ္တသုတ် ပါဠိတော်။]

၁။ ကသိုဏ်းစျာန် ၄-ပါးသည် ဒိဗ္ဗသေယျမည်၏။

၂။ ဗြဟ္မဝိဟာရစျာန် ၄-ပါးသည် ဗြဟ္မသေယျမည်၏။

၃။ ဖလသမာပတ်သည် အရိယသေယျမည်၏။

[သယနနှင့်သေယျအနက်တူ၏၊ ယင်း ၃-ပါးကို ဝိဟာရ ၃-ပါးဟူ၍လည်း ဆိုအပ်၏။]

ယခုအခါ ဥစ္စာသယန မဟာသယန သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ချုပ် ထိန်းသိမ်းကြကုန်သော ရဟန်းရှင်လူတို့၏အကျိုးငှာ ဥစ္စာသယန မဟာသယန ဝိနိစ္ဆာယကိုပြဆိုပေအံ့။

ပဏာမနှင့်ပဋိညာဉ်ပြီး၏။

(က) ပဌမခန်း။ ။ ဥစ္စာသယနဝတ္ထု မဟာသယနဝတ္ထုတို့ကို ကျမ်းဂန်အဆိုနှင့်သရုပ်အားဖြင့် ခြားနား၍ပြခြင်း။

(ခ) ဒုတိယခန်း။ ။ အပ်မှု,မအပ်မှု၌ နာနာဝါဒဖွင့်ဆိုကြသော ကျမ်းဂန်စုကို ရှင်းလင်းခြင်း။

(ဂ) တတိယခန်း။ ။ကျမ်းဂန်စုကို ရှင်းလင်းပြီး၍ သင့်မြတ်သော အနက်ကို ပေါင်း၍ပြခြင်း။

(က) ပဌမခန်း

၁-ဥစ္စာသယန, မဟာသယနသရုပ်

ဝိနည်းသုတ္တန် ကျမ်းဂန်တို့မှာလာသော ဥစ္စာသယန, မဟာသယနသရုပ်ကား-

၁။ အာသန္ဒီ,

၂။ ပလ္လင်္က,

၃။ ဂေါနက,

၄။ စိတ္တက,

၅။ ပဋိကာ,

၆။ ပဋလိကာ,

၇။ တူလိကာ,
၈။ ဝိကတိကာ,
၉။ ဥဒ္ဒလောမိ,
၁၀။ ဧကန္တလောမိ,
၁၁။ ကဋ္ဋိဿ,
၁၂။ ကောသေယျ,
၁၃။ ကုတ္တက,
၁၄။ ဟတ္ထတ္ထရ,
၁၅။ အဿတ္ထရ,
၁၆။ ရထတ္ထရ,
၁၇။ အဇိနပဝေဏိ,
၁၈။ ကာဒလိမိဂပဝရ ပစ္စတ္ထရဏ,
၁၉။ သဥတ္တရစ္ဆဒ,
၂၀။ ဥဘတော လောဟိတ ကူပဓာန,

[အချို့သော ဝိနိစ္ဆယတို့၌ ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဋီကာသစ်နည်းအားဖြင့် အဆုံး ၂-ခုကို တစ်ခုတည်းပြု၍ ၁၉-ဟူ၏။]

သဘောတူအားဖြင့် ပေါင်းမူကား-

၁။ အာသန္ဒိ
၂။ ပလ္လင်္က

ညောင်စောင်းမျိုး ၂-ပါး။

၁။ ဂေါနက
၂။ ဥဒ္ဒလောမိ

၃။ ဧကေန္တလောမိ
၄။ ကုတ္တက
၅။ ဟတ္ထတ္ထရ
၆။ အဿတ္ထရ
၇။ ရထတ္ထရ

အခင်းကြမ်းမျိုး ၇-ပါး။

၁။ စိတ္တက
၂။ ပဋိကာ
၃။ ပဋလိကာ
၄။ ဝိကတိကာ
၅။ တူလိကာ

အခင်းလတ်မျိုး ၅-ပါး။

၁။ ကဋ္ဋဿ
၂။ ကောသေယျ
၃။ အဇိနပဝေဏိ
၄။ ကဒလိမိဂပဝရ

အခင်းချောမျိုး ၄-ပါး။

ပစ္စတ္ထရဏ
၁။ သဥတ္တရစ္ဆဒ
၂။ ဥဘတောလောဟိတ

အပေါ်တင်မျိုး ၂-ပါး

ကူပဓာန

[အခင်းကြမ်း ၇-မျိုးကား- ဘူမတ္ထဂဏမျိုးတည်း၊ အခင်းလတ် ၅-မျိုးကား-ဥတ္တရတ္ထရဏမျိုးတည်း၊ အခင်းကြမ်းပေါ်၌ဂုဏ်, ညောင် စောင်းပေါ်၌ဂုဏ် ခင်းသည်၊ အခင်းချော ၄-မျိုးကား-ပစ္စတ္ထရဏမျိုး တည်း၊ အခင်းလတ်ပေါ်၌ခင်းသည်။]

၁။ ဘူမတ္ထရဏံနာမ သုဒ္ဓဘူမိယံ အတ္ထရိတဗ္ဗ ကဋ္ဋသာရကာဒိ ဝိကတိ။ ဤအဋ္ဌကထာပါဠိ၌ အာဒိဖြင့် အခင်းကြမ်းမျိုးကိုယူ။

၂။ ဥတ္တရတ္ထရဏံနာမ မဉ္စပီဌာဒီနံ ဥပရိ အတ္ထရိတဗ္ဗယုတ္တကံ ပစ္စတ္ထရဏံ။ ဤအဋ္ဌကထာ၌ ဥတ္တရတ္ထရဏကိုပင်ပစ္စတ္ထရဏဟုဆို၏။

၃။ ပစ္စတ္ထရဏံနာမ ပါဝါရော ကောဇဝေါတိ ဧတ္တကမေဝဝုတ္တံ။ ဤအဋ္ဌကထာ၌ အခင်းချော ၄-မျိုးကိုလည်းယူလေ၊

ဤသို့ယူရန်ကြွင်းကျန်ရိပ်ရှိ၍ မိမိစကားမလုပ်ပဲ ဝုတ္တံ-ဟု ရှေး ကျမ်းဟောင်းကို ချလေသတည်း။

ဥစ္စာသယန, မဟာသယနသရုပ်ပြီး၏။

၂-ဥစ္စာသယနနှင့် မဟာသယနအထူး

ယခုအခါ ပါဠိတော်မှာလာသော အစဉ်အတိုင်း ကျမ်းဂန်တို့ဖြင့် ချက်ကိုပြဆိုအံ့။

ဥစ္စာသယန, မဟာသယန၌-

၁။ ဥစ္စာသယနန္တိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ မဉ္စံ။

၂။ မဟာသယနန္တိ အကပ္ပိယတ္ထရဏံ။

[စမ္မက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ, ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ။]

၁။ ပမာဏကိုလွန်သောညောင်စောင်းသည် ဥစ္စာသယန မည်၏။

၂။ အကပ္ပိယအခင်းစုသည် မဟာသယနမည်၏ဆိုလိုသည်။

တစ်နည်း-

၁။ အတိက္ကန္တပ္ပမာဏံ ဥစ္စာသယနံ နာမ။

၂။ အာယတဝိတ္ထတံ အကပ္ပိယဘဏ္ဍံ မဟာသယနံနာမ။

[တိကင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ။]

၁။ ပမာဏကိုလွန်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သည် ဥစ္စာသယနမည်၏။

၂။ ပကတိညောင်စောင်းထက် အလျားအနံ ကျယ်သော အကပ္ပိယအခင်းအနှီးဘဏ္ဍာစုသည် မဟာသယနမည်၏ ဆိုလိုသည်။

တစ်နည်း-

၁။ ဥစ္စာသယနံ ဝုစ္စတိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ မဉ္စာဒိ။

၂။ မဟာသယနံ ဝုစ္စတိ အကပ္ပိယတ္ထရဏေဟိ အတ္ထတံ အာသန္ဒာဒိ။

[သာရတ္ထဒီပနီ။ ဝိမတိဝိဋ္ဌကား-သလောဟိတဝိတာနဥ္စ-ဟူသေး၏။]

၁။ ပမာဏကိုလွန်သော ညောင်စောင်းစသည်သည် ဥစ္စာသယနမည်၏။

၂။ အကပ္ပိယ အခင်းတို့ဖြင့်ခင်းအပ်သော အာသန္ဒီညောင်စောင်းစသည်သည်ရင်း, ဗိတာန်နီနှင့်တကွ အာသန္ဒီညောင်စောင်းစသည်သည်ရင်း မဟာသယန မည်၏ ဆိုလိုသည်။

အာသန္ဒိံစေဝလ္လင်္က၊ ဥစ္စာသယနသညိတံ။

[ဝိနိစ္ဆယ။]

အာသန္ဒီပလ္လင်္ကော သစ္စာသယနံ၊ သေသာမဟာသယနံ။
[ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဋီကာသစ်။]

ဤနည်းအပေါင်းတို့တွင်-

အာယတဝိတ္ထတံ-ဆိုသော အင်္ဂုတ္တိုရ်-အဋ္ဌကထာအလိုကား- အလျား ၄-တောင်ထွာ, အနံ ၂-တောင်, ၆-သစ်ဟု ဆိုအပ်သော ပမာဏ ယုတ္တညောင်စောင်းထက်လွန်သည်ကို မဟာသယန-ဆိုလို၏။

သာရတ္ထ, ဝိမတိနည်း၌-

အာသန္ဒီ, ပလ္လင်္က ၂-ပါးတို့သည် အကပ္ပိယအခင်းနှင့် မစပ် ကုန်သော်လည်း အကပ္ပိယအသီးဖြစ်ကုန်ရကား-အကပ္ပိယတ္ထရ ဏောဟိ အတ္ထတံ-ဟူသော ဝိသေသနလည်း အကျိုးမရှိလှ၊ ဥစ္စာသယနမျိုး စင်စစ်ဖြစ်သော အာသန္ဒီကို မဟာသယနဆိုသည်လည်း မလျော်လွန်း၊ အပေါင်မှအောက်၌ ပမာဏထက်လွန်၍ ရှည်သောအခြေရှိသော လက်တင်အုံးတားလည်း မရှိသောညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ခမ္မင်, ဘဒိုင် ဟူသမျှကို ဥစ္စာသယန-ဆိုလိုသည်။

ဝိသာခုပေါသထသုတ်အဖွင့်၌ကား-

၁။ ဥစ္စာသယနံ ဝုစ္စတိ ပမာဏာတိက္ကန္တာသနံ၊ တဿ ပမာဏံပန ယဿ ပါဒတလတော ယာဝ အဋ္ဋနိယာ ဟေဋ္ဌိ မန္တာသုဂတင်္ဂုလေန အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာဏော မဇ္ဈိမပုရိသဿ ဟတ္ထေန ရတနပ္ပမာဏော ပါဒေါဟောတိ၊ တံပမာဏိကံနာမ၊ နဝဋ္ဋတိ။

၂။ မဟာသယနံ ဝုစ္စတိ အကပ္ပိယသန္ထတံ၊ တဒုဘယံ ဧဝံ သရူပတော ဝုတ္တံ အာသန္ဒီပလ္လင်္ကော။ လ။ ဥဘတော လောဟိ တကူပဓာနန္တိ။

ဟုလာ၏။

၁။ ပမာဏကိုလွန်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို ဥစ္စာသယနဆိုအပ်၏၊ အကြင်ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ခြေသည် မြေ၌နင်းသော အောက်အပြင်မှ အပေါင်၏အောက်အစွန်းတိုင်အောင် မြတ်စွာဘုရား၏ လက် ၈-သစ်၊ မဇ္ဈိမပုရိသ၏ တစ်တောင် အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ ထိုညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သည် ပမာဏယုတ္တမည်၏၊ အိပ်ခြင်း, ထိုင်ခြင်းငှါအပ်၏၊ ထို့ထက်လွန်၍ရှည်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သည်ကား-ပမာဏာတိက္ကန္တမည်၏၊ အိပ်ခြင်း, ထိုင်ခြင်းငှါမအပ်။

၂။ အကပ္ပိယ အခင်းမျိုးကို မဟာသယနဆိုသည်၊ ထိုဥစ္စာသယန, မဟာသယန ၂-ပါးစုံကို သရုပ်အားဖြင့် အာသန္ဒီ, ပလ္လင်ကော်-အစရှိသော ပါဠိတော်အတိုင်း မှတ်ရမည်-ဟူလိုသည်။

ဤပါဌ်၌-သန္ထတံ ဟူ၍ဆိုသောကြောင့် ကောသေယျဝဂ်မှာလာသော အကပ္ပိယလက္ခဏာရှိသောသန္ထတ အခင်းစုကိုလည်း ယူလိုရိပ်ရှိ၏။

ဥစ္စာသယနနှင့် မဟာသယနအထူးပြီး၏။

၃-ပမာဏာတိက္ကန္တအဆုံးအဖြတ်

ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌ ဘုရား၏လက် ၈-သစ်သည် မဇ္ဈိမပုရိသ၏တစ်ထောင်ရှိသည်ဟုဆို၏၊ ပကတိပုရိသကို အဆိုမရှိ။

ဝိသာခုပေါသထသုတ် အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာ၌ကား-

မဉ္စေ ဆမာယ ဝါ သယေထ သန္ထံတေတိ မုဋ္ဌိဟတ္ထပါဒကေကပ္ပိယမဉ္စေ ဝါ သုဓာဒိပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယံ ဝါ တိဏ ပဏ္ဏာဒီနိ သန္ထရိတွာ ကတေ သန္ထတေ ဝါ သယေယျာတိ အတ္ထော။

ဟုလာ၏။

ဋီကာ၌လည်း-

မုဋ္ဌိဟတ္ထပါဒကေတိ ပါဒတလတော ယာဝ အင်္ဂုနိယာ ပေဟဋ္ဌိမန္တော၊ တာဝ မုဋ္ဌိရတနပ္ပမာဏပါဒကေ၊ တစ္ဆေခေါမဖ္လိမယာ ပုရိသဿ ဟတ္ထေန၊ ယဿိဒါနိ ဝဍ္ဍကိဟတ္ထောဝိသမညာ။

ဟူ၍ဖွင့်၏။

မုဋ္ဌိဟတ္ထပါဒကေတိ=မုဋ္ဌိဟတ္ထပါဒကေ-ဟူသည်ကား၊ ပါဒတလတော=မြေ၌စိုက်ထားသော ညောင်စောင်း ခြေအပြင်မှ၊ ယာဝ= အကြင်မျှလောက်၊ အင်္ဂုနိယာ=အပေါင်၏၊ ပေဟဋ္ဌိမန္တော=အောက်အစွန်းသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ တာဝ=ထိုမျှလောက်၊ မုဋ္ဌိရတနပ္ပမာဏ ပါဒကေ=တောင်ဆုပ်ပမာဏအခြေရှိသော၊ တစ္ဆေခေါ=ထိုတောင် ဆုပ်ကိုလည်း၊ မဖ္လိမဿပုရိသဿ=မဖ္လိမပုရိသ၏၊ ဟတ္ထေန=အတောင်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ ယဿ=အကြင်မဖ္လိမ ပုရိသအတောင်ကို၊ ဣဒါနိ= ယခုကာလ၌၊ ဝဍ္ဍကိဟတ္ထောတိ=လက်သမားတောင်ဟူ၍၊ ဝါ=သံတောင်ဟူ၍၊ သမညာ=ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

[ဋီကာ အနက်။]

ဤအဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့အလိုအားဖြင့် ဘုရား၏လက် ၈-သစ်သည် မဖ္လိမပုရိသ၏တောင်ဆုပ်ရှိသည်-ဟုရောက်၏၊ ပကတိ ပုရိသကိုကား သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့မှာလည်းမလာ။

သဒ္ဒသုတ္တနိဒ္ဒေသကျမ်း, ဝိနယာ လင်္ကာရဋီကာကျမ်းတို့၌ကား-

မဖ္လိမဝဍ္ဍကီတစ်ထောင်လျှင် ပကတိပုရိသတစ်ထောင် ထွာရှိသည်ဟုဆို၏၊ ဤအလိုသော်-အပေါင်မှအောက်၌ ပကတိပုရိသ တစ်ထောင်ထွာပမာဏထက်ရှည်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်သည် "ပမာဏာတိက္ကန္တ-ပမာဏကို လွန်သောဥစ္စာသယန" ဖြစ်၏။

ကဏ္ဍုပဋိစ္စာဒိနာမ အခေနာဘိဥဗ္ဗဇာဏုမဏ္ဍလာ ဥပ္ပန္နကဏ္ဍု ပိဋကာဒိပဋိစ္စာဒိကာ အဓိပ္ပေတာ၊ အထတဿာ သုဂတ ဝိဒတ္ထိယာ ဒီဃတော စတသော ဝိဒတ္ထိယော တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယောတိ ဣဒမ္ပိ အတိမဟန္တံ ပမာဏံဒိဿတိ။ သဗ္ဗော ဟိ ပုရိသော အတ္တနော အတ္တနော ဝိဒတ္ထိယာ သတ္တဝိဒတ္ထိကော ဟောတိ။ သုဂတဿ စ ဧကာဝိဒတ္ထိ၊ မဇ္ဈိမဿပုရိသဿ တိဿော ဝိဒတ္ထိယောဟောန္တိ၊ တသ္မာ ကဏ္ဍု ပဋိစ္စာဒိပကတိ ပုရိသဿ ပမာဏံ အာပဇ္ဇတိတိရိယံ။ ဒီဃတော ပန ဒုဂုဏံ အာပဇ္ဇတိတိ၊ အာပဇ္ဇတု ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါတဿာ။ စေက္ကစ္စတိ၊ သဗ္ဗမ္ပိ သရီရံ ပဋိစ္ဆာ ဒေဿတိ။ သဗ္ဗသရီရဂတသဒ္ဒါတဝါရေပိ * ဗဟုဂုဏံ ကတ္ဂာ နိဝါသေတုကာမော နိဝါသေဿတိ အယံ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော သိယာ။

[ဝဇိရ။ * သဗ္ဗသရီရဂတသဃာ်တဝါရေပိ-ဟူ၍လည်းပါဌ်ရှိ၏။]

ဤဋီကာ၌-

၁။ ဘုရား ၂-ထွာရှိသော ပုဆိုးအနံသည် ပကတိပုရိသအရပ် နှင့်မျှသည်ဟုဆိုချက်။

၂။ ပကတိပုရိသအရပ်သည် မိမိ၏ ၃-တောင်ထွာရှိမြဲဟု ဆိုချက်။

ဤ ၂-ချက်ကိုညှိသော် မဇ္ဈိမတစ်တောင်သည် ပကတိတစ်တောင်, ၄-လက်မပင်ကျ၏။

ကျပုံကား။ ။ ဘုရား ၂-ထွာသည် မဇ္ဈိမ ၃-တောင်ဟု ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၌ပြ၏၊ ယင်း ၃-တောင်သည် တစ်တောင်လျှင် ၄-လက်မစီ ပွားသည်ရှိသော် ပကတိပုရိသအရပ် ၃-တောင်ထွာရ၏၊ ကုဋိကာရ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ဝဇိရ, သာရတ္ထတို့ အလိုအားဖြင့်လည်း မဇ္ဈိမတစ်

ထောင်လျှင် ပကတိ တစ်တောင်, ၄-လက်မပင်ကျ၏။

ယာ ပန ဒီဃတော သဋ္ဌိဟတ္ထာပိ ဟောတိ၊ တိရိယံ တိဟတ္ထာ ဝါ ဦနက စတုဟတ္ထာ ဝါ၊ ယတ္ထ ပမာဏယုတ္တော မဉ္စော ဣတောစိတော စ န ပရိဝတ္တတိ၊ အယံ ကုဋိသဉ္ဇံ နဂစ္ဆတိ။ မဟာပစ္စရိယံ ပန စတုဟတ္ထဝိတ္ထာရာ ဝုတ္တာ။ တတောဟေဋ္ဌာ အကုဋိ။

[အဋ္ဌကထာ။]

ပမာဏယုတ္တော မဉ္စော နဝဝနဒတ္တိ ကိရ။

[ဝဇိရ။]

တိ ဟတ္ထာတိ ဝဍ္ဍကိဟတ္ထေန တိဟတ္ထာ။ ပမာဏယုတ္တော မဉ္စောတိ ပကတိဝိဒတ္ထိယာ နဝဝိဒတ္ထိမာဏော မဉ္စော။

[သာရတ္ထ။]

ဤဋီကာတို့၌လည်း မဖွဲ့မတစ်တောင်သည် ပကတိတစ်တောင်, ၄-လက်မထွက်ခြေကျ၏။

ကျပုံကား။ ။ နံရံအတွင်း အနံ ၄-တောင်ကျယ်သော ကုဋိသည်သာ ပမာဏယုတ္တ ညောင်စောင်း လှည့်လည်လောက် သည်ဖြစ်၍ ကုဋိမည်၏၊ "အဋ္ဌကထာအဓိပ္ပါယ်ကျ" ။ ယင်း ၄-တောင်ကား - ဝဍ္ဍကီ ၄-တောင်တည်း။ ပမာဏယုတ္တ ညောင်စောင်းကား ပကတိပုရိသ ၉-ထွာရှိ၏၊ "ဋီကာတို့အဆို"။ တစ်တောင်လျှင် ၄-လက်မစီတိုးသော် ဝဍ္ဍကီ ၄-တောင်သည် ပကတိ ၄-တောင်, ၁၆-လက်မရ၏၊ ပမာဏ ယုတ္တညောင်စောင်းသည် ၉-ထွာရှိသည်ဆိုသောကြောင့် ပကတိ ၄-တောင်, ၁၂-လက်မရှိ၏။

ဣတောစိတောစ ပရိဝတ္တတိ-ဟူသော ဗျတိရိက်နှင့်အညီ အတွင်း၌ ချောင်ချောင်လှည့်လည်လောက်သည်ကို လိုအပ်သောကြောင့်

၄-လက်မတက်၍ယူလိုက်သည်ရှိသော် ခေါင်းရင်း၌ ၂-လက်မ, ခြေရင်း၌ ၂-လက်မအပိုရ၏၊ ချောင်ချောင်လှည့်လည် လောက်၏၊ ထိုကြောင့် ဤဝဇီရ, သာရတ္ထတို့အလို မဇ္ဈိမတစ်တောင်လျှင် ပကတိတစ်တောင်, ၄-လက်မရှိ၏ဟု-ကျ၏။

ဝိမတိဋီကာ-အလိုအားဖြင့်ကား-မဇ္ဈိမတစ်တောင်လျှင် ပကတိတစ်တောင်, ၈-လက်မ, ၉-လက်မတစ်ချက်၊ ၁၂-လက်မ, ၁၃-လက်မတစ်ချက်ကျ၏။

ကျပုံကား။ ။ တိဟတ္ထာတိ ပကတိဟတ္ထေန တိဟတ္ထာ။ ဝဍ္ဎကိဟတ္ထေန တိဟတ္ထာတိပိ ဝဒန္တိ။ တံ တိဟတ္ထာဝါ။ လ။ အယံ ကုဋိသင်္ချိနဂ္ဂဏ္ဍတိတိ ဣမိနာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ပကတိ ဟတ္ထေန ဟိ တိဟတ္ထာယပိ ကုဋိယာ ပမာဏယုတ္တဿ မဉ္စဿ သုခေနေဝ ပရိဝတ္တနတော။ ပမာဏယုတ္တော မဉ္စောတိ သဗ္ဗပစ္ဆိမပ္ပမာဏယုတ္တော မဉ္စော။ သော ဟိ ပကတိဝိဒတ္ထိယာ နဝဝနဒတ္ထိကော အဍ္ဍဝိဒတ္ထိကော ဝါ ဟောတိ။

[ဝိမတိ။]

ဤဋီကာ၌-

၁။ အတွင်း၌အနံအားဖြင့် ဝဍ္ဎကီ ၃-တောင်ကျယ်သော ကုဋိမှာပင် ပကတိ ၉-ထွာရှိသောညောင်စောင်း ချောင်ချောင် လှည့်လည်လောက်၏-ဆိုသည်တစ်ရပ်။

၂။ ပကတိ ၈-ထွာရှိသော ညောင်စောင်းချောင်ချောင်လှည့်လည်လောက်၏-ဆိုသည်တစ်ရပ်,

ဤ ၂-ရပ်ကိုညှိသော်-ဝဍ္ဎကီ ၃-တောင်သည် ပကတိ ၉-ထွာရှိသည်၊ ဝါ၊ ၉-ထွာသာသာရှိသည်ဟု-တစ်ချက်၊ ဝဍ္ဎကီ ၃-တောင်သည် ပကတိ ၈-ထွာရှိသည်၊ ဝါ ၊ ၈-ထွာသာသာရှိသည်ဟု တစ်ချက်

ကျ၏။

ဤ ၂-ချက်တွင် သုခေနေ၀ပရိ၀တ္တနတော-ဆိုသောကြောင့် ချောင်ချောင်လှည့်လည်လောက်စေခြင်းငှာ သာသာအချက် ၂-ခုကို လိုအပ်၏၊ ထိုကြောင့် ဤ၀ိမတိအလို မဇ္ဈိမတစ်တောင်လျှင် ပကတိ တစ်တောင်, ၈-လက်မ, ၉-လက်မတစ်ချက်၊ ၁၂-လက်မ, ၁၃-လက်မ တစ်ချက်ကျ၏။

၀ဇိရဗုဒ္ဓိမှ ပကတိတိုးနည်း, တက်နည်းသည်-

၁။ ၀ဇိရဆရာ, သာရတ္ထဆရာတို့ယူကြသော တိုးနည်း, တက်နည်းတစ်လမ်း,

၂။ ၀ိမတိ ဆရာယူသော တိုးနည်း, တက်နည်းတစ်လမ်း,

သို့ တိုးနည်း, တက်နည်း ကွဲလွဲကြသည်ကို သတိမပြုမိ၍ ၀ိမတိ ဆရာ, သာရတ္ထစကားကိုပယ်မိလေသည်။

မိမိအလို၌လည်း ပကတိ ၄-တောင်အနံရှိသော ကုဋိသည် ပမာဏယုတ္တညောင်စောင်း ချောင်ချောင် လှည့်လည်လောက် ၏ဟု- ကျ၏၊ ပမာဏယုတ္တိညောင်စောင်းကိုလည်း ၉-ထွာရှိသည်ဟု တစ်ချက် တွင်ပြန်၏၊ ပကတိ ၄-တောင်တိတိရှိသော ကုဋိ အတွင်းအရပ်သည် ပကတိ ၈-ထွာရှိသော ညောင်စောင်းဖြင့်ပင် အံချသကဲ့သို့ ကြပ်တည်း လှပြီ၊ ၉-ထွာရှိသော ညောင်စောင်းဖြင့်ကား-ဆိုဖွယ်မရှိ၊ ၀ိမတိအဖွင့်ကို ဆင်ခြင်ရန်။

ပရိတ်ကြီးဋီကာ၌ကား-မဇ္ဈိမ၀ဇိရဗုဒ္ဓိမှပကတိကို ၈-သစ်တက်ယူ၏။

ဤသို့လျှင် ဘုရားလက် ၈-သစ်သည်-

၁။ မဇ္ဈိမတောင်ဆုပ်ရှိသည်ဟု တစ်၀ါဒ,

၂။ ဘုရားလက် ၈-သစ်သည် မဇ္ဈိမတစ်တောင်ရှိ၏ဟု တစ်ဝါဒ,

၃။ မဇ္ဈိမတစ်တောင်သည် ပကတိတစ်တောင်, ၄-သစ်ရှိ၏-ဟုတစ်ဝါဒ,

၄။ မဇ္ဈိမတစ်တောင်သည် ပကတိတစ်တောင်, ၈-သစ်ရှိ၏-ဟု တစ်ဝါဒ,

၅။ မဇ္ဈိမတစ်တောင်သည် ပကတိတစ်တောင်ထွာရှိ၏-ဟု တစ်ဝါဒ,

၆။ ဝိမတိ၌ကား-ဝါဒတစ်ခုပြု၍ပြောဆိုရန် ပိုင်းပိုင်းခြားခြားမရှိ မဇ္ဈိမတစ်တောင်လျှင် ပကတိ တစ်တောင်ထွာ မက အဓိပ္ပါယ်ကျ-ဤမျှသာပြောဆိုရန်ရှိ၏။

၇။ ဉာဏာဘိဝံသဓမ္မသေနာပတိ မောင်းထောင် ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပေါသထဝိနိစ္ဆယ၌ကား-မဇ္ဈိမတစ်တောင်ကို ပကတိ တစ်တောင်ထွာဟုဆိုသော်လည်း လက်ညိုးထွာ, လက်လယ်ထွာ, လက်သူကြွယ်ထွာ, လက်သန်းထွာ ၄-ရပ်ရှိသည်တွင် ဝိဒတ္ထိသဒ္ဒါနှင့်လာသောကြောင့် လက်သန်းထွာကိုယူရမည်။ အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့မှာ မုဋ္ဌိရတနဆိုသည်လည်း လက်သန်းထွာပင်တည်း-ဟုဆို၏။

၈။ ဆရာတော်ဦးဗုဓ်လည်း ဝိဒတ္ထိရှိရာ၌ လက်သန်းထွာကို အနက်ဆို၏။

စီစစ်ချက်

၁။ တစ်ထွာတက်သော ပဥ္စမနည်းသည် မြတ်စွာဘုရား အရပ်တော် ၁၈-တောင်ရှိသည်ဟူသော အဋ္ဌကထာများနှင့် ညီ၏၊ မြတ်စွာ

ဘုရား၏ အရပ်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ၄-တောင်ရှိ၏၊ မဇ္ဈိမ ၁၂-တောင်ရှိ၏၊ ပကတိ ၁၈-တောင်ရှိ၏။

၂။ ၈-သစ်တက်သော စတုတ္ထနည်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အရပ်တော် ၁၆-တောင်ရှိသည်ဟူသော ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိတော်နှင့်ညီ၏၊ ၈-သစ်တက်လျှင် မဇ္ဈိမ ၁၂-တောင်သည် ပကတိ ၁၆-တောင်ဖြစ်သတည်း။

၃။ ၄-သစ်တက်သော တတိယနည်းသည် ဒီဃနိကာယ် ဋီကာကြီး၌ မြတ်စွာဘုရား၏ အရပ်တော်ကို ၁၆-တောင်, ၁၈-တောင် ဟူသည်မှာ ကေတုမာလာ ရောင်လျှံတော်ပါယူ၍ ဆိုသည်၊ ပကတိ အရပ်တော်မှာမူကား ၁၂-တောင်သာ ဟူသောအာစရိယဝါဒနှင့်ညီ၏။

ညီပုံကား။ ။ အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနည်းအတိုင်း အဆုပ်တောင်နှင့်ယူလျှင် မြတ်စွာဘုရား ၄-တောင်သည် မဇ္ဈိမအဆုပ် တောင်နှင့် ၁၂-တောင်ရှိသည်ကို လက်လယ်တောင်နှင့်ယူသော် ၁၀-တောင်သာရှိ၏၊ တစ်တောင်လျှင် ၄-သစ်တက်ရကား-မဇ္ဈိမအဆုပ် ၁၂-တောင်လျှင် ပကတိလက်လယ်တောင်ကြီး ၃-ခုတိုး၏၊ လက်လယ်တောင်ကြီးနှင့် ပကတိ ၁၂-တောင်ဖြစ်၏။

တစ်နည်းသော်ကား။ ။ မုဋ္ဌိနာ အဓိကံ ရတနံ မုဋ္ဌိရတနံ-ဟုပြု။

မုဋ္ဌိနာ=တစ်မိုင့်ဖြင့်၊ အဓိကံ=လွန်သော၊ ရတနံ=တစ်တောင်တည်း၊ မုဋ္ဌိရတနံ=တစ်မိုင့်ဖြင့်လွန်သောတစ်တောင်၊ တစ်တောင်, တစ်မိုင့်ဆိုလိုသည်၊ အတောင်ကိုလည်း ပကတိပုရိသအတောင်ကိုပင်ယူ။

မြတ်စွာဘုရားလက် ၈-သစ်သည် မဇ္ဈိမတစ်တောင်ဖြစ်၏၊ ပကတိတစ်တောင် တစ်မိုင့်ဖြစ်၏၊ တစ်မိုင့်ဟူသည် လက် ၈-သစ်ဟု ဆိုအပ်သော ၈-လက်မပင်တည်း၊ ဤသို့ယူလျှင် မဇ္ဈိမမှ ပကတိ ၈-သစ်

တက်နည်းသည် အဋ္ဌကထာနည်းပင်ဖြစ်၏- ဟုဆိုရ၏။

ဥပေါသထဝိနိစ္ဆယကို စီရင်တော်မူသော ဉာဏာဘိဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ မောင်းထောင်ဆရာတော်, ပါတိမောက်နိဿယ ခုဒ္ဒသိက္ခာနိဿယကို စီရင်တော်မူသော အုတ်ကျောင်းဆရာတော် တို့ကား-လက်သန်းထွာဖြင့် တစ်ထွာတက်နည်းကို ယူတော်မူကြ ကုန်သည်။

ပမာဏာတိက္ကန္တအဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

၄-သရုပ်အားဖြင့် ခြားနား၍ပြခြင်း
အာသန္ဒီ

၁။ အာသန္ဒိ၌-

၁။ အာသန္ဒိနာမ အတိက္ကန္တပ္ပမာဏာ ဝုစ္စတိ။
"ဘိက္ခုနီဝိဘင်းပါဠိတော်"။

၂။ အာသန္ဒီတိ ပမာဏာတိက္ကန္တာသနံ။
"စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်အဋ္ဌကထာ"။

၃။ အာသန္ဒီတိ အတိက္ကန္တပ္ပမာဏံ အာသနံ။
"အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာ"။

၄။ အာသန္ဒီတိ သုဂတင်္ဂုလေန အတိရေကဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကာနိ မဉ္စပီဌာနိ။ တတ္ထ ပီဌံနာမ မဇ္ဈောဝိယ နာတိဒီဃံ။
"ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်"။

အတိက္ကန္တပ္ပမာဏာ=ပမာဏကိုလွန်သောအခြေရှိသော ညောင် စောင်းအင်းပျဉ်ကို၊ အာသန္ဒိနာမ=အာသန္ဒိ မည်၏-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆို အပ်၏။

[ပါဠိတော်အနက်။]

အာသန္ဒိတိ=အာသန္ဒီဟူသည်ကား၊ သုဂတင်္ဂုလေန=မြတ်စွာဘုရားလက်သစ်တော်ဖြင့်၊ အတိရေကဌင်္ဂုလ ပါဒကာနိ=လက် ၈-သစ်ထက်လွန်သော အခြေရှိကုန်သော၊ မဥ္စပီဌာနိ=ညောင်စောင်းမျိုး, အင်းပျဉ်းမျိုးတို့တည်း၊ တတ္ထ=ထိုစကား၌၊ ပီဌံနာမ=အင်း ပျဉ်မည်သည်၊ မဥ္စောဝိယ=ညောင်စောင်းကဲ့သို့၊ နာတိဒီဃံ=မရှည်လွန်း။

[ဋီကာသစ်အနက်၊ ကြွင်းသောပါဌ်အစုအနက်သိသာပြီ။]

သစ်, ဝါး, ကြိမ်, နွယ်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အခြေလေးချောင်း တပ်သော ကွပ်ပစ်, ခုနှင်,ပလ္လင်, ဘဒိုင်စသော အိပ်ရာ နေရာထိုင်ရာ ဟူသမျှသည် မဥ္စပီဌတို့၌ ပါဝင်ကြကုန်သောကြောင့် အာသန္ဒိအရကို မဥ္စပီဌနှင့် ဖွင့်ပေသည်။

၁။ အထောင့် ၄-ခုညီစွာပြုသော စတုရန်းအင်းပျဉ်သည် အာသန္ဒိကမည်၏။

၂။ အလျားထက်ဝက်လွန်သော အနံရှိသော နေရာအထူးသည် အင်းပျဉ်မည်၏။

၃။ အလျားထက်ဝက် အနံရှိသော နေရာ, အလျားထက်ဝက် အောက်ယုတ်သော အနံရှိသောနေရာ အထူးသည် ညောင်စောင်းမည်၏။

[ကပ္ပိယအကပ္ပိယခွဲခြမ်းမှုကို နောက်မှဆိုလတ္တံ့။]

အာသန္ဒီပုဒ်၌-

အာ-ပုဒ်၊ သဒ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ ဗိန္ဒုလာ၊ ဣတ္ထိဤ-ပစ္စည်း။

[အဘိဓာန်ဋီကာ။]

အာ-ပုဒ်၊ သံ-ပုဒ်၊ ဒါ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဤ-ပစ္စည်း။

[အုတ်ကျောင်းဆရာတော်]

ခဋ္ဋင်ဆိုရာ၌-

ခဋ္ဋာပျတြ၊ ခဋ္ဋ တေ အာကင်္ခီယတေ သယနတ္တိကေဟီတိခဋ္ဋာ။ ခဋ္ဋ-အာကင်္ခါယံ။

[အဘိဓာန်ဋီကာ]

အတြ=ဤညောင်စောင်း ပရိယာယ်၌၊ ခဋ္ဋာပိ=ခဋ္ဋာသဒ္ဒါသည်လည်း၊ အာဂတာ=ကျမ်းတစ်ပါး၌လာသေး၏-ပေး၊ အိပ်ခြင်းကို အလိုရှိသောသူတို့သည် တောင့်တအပ်သောကြောင့် ခဋ္ဋင်ဆိုသည် ဟူလို။ ကြိမ်ခဋ္ဋင်, ပန်းမှန် ခြယ်သောခဋ္ဋင်ကို ဘဒ္ဒပီဌ၌ဘဒ္ဒ သဒ္ဒါကိုယူ၍ မြန်မာ၌ "ဘဒိုင်" ဆိုသည်၊ အထူးကောင်းမြတ်သော ခဋ္ဋင်-ဆိုလိုသည်။

အာသန္ဒီပြီး၏၊

ပလ္လင်ကံ

၂။ ပလ္လက်၌-

၁။ ပလ္လင်္ကော်နာမ အာဟရိမေဟိ ဝါဠေဟိ ကတော ဟောတိ။
"ဘိက္ခုနီဝိဘင်းပါဠိတော်"။

ပလ္လင်္ကော်နာမ=ပလ္လက်မည်သည်ကား၊ အာဟရိမေဟိ= ချွတ်ယူ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းငှာ တတ်ကောင်းကုန်သော၊ ဝါဠေဟိ=သားရဲ ရုပ်ရှင်တို့ဖြင့်၊ ကတော=ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

[ပါဠိတော်အနက်။]

၂။ ပလ္လင်္ကော်တိ ပါဒေသု ဝါဠရူပါနိ ထပေတွာကတော။ "စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်း သင်္ဂြိုဟ် အဋ္ဌကထာ"။

ပလ္လင်္ကော်တိ=ပလ္လက်ဟူသည်ကား၊ ပါဒေသု=ခြေတို့၌၊ ဝါဠရူပါနိ= သားရဲရုပ်ရှင်တို့ကို၊ ထပေတွာ=ထား၍၊ ကတော=ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းအထူးတည်း။

[အဋ္ဌကထာအနက်။]

၃။ ဝါဠရူပါနီတိ အာဟရိမာနိ ဝါဠရူပါနိ။ အကပ္ပိယရူပါကုလော အကပ္ပိယမဉ္စော ပလ္လင်္ကောတိ ဟိ သာရသမာသေ ဝုတ္တံ။ “သာရတ္ထ, ဝိမတိ, ဝိနယာ လင်္ကာရ, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်ဋီကာ”။

၄။ ဝါဠရူပါနီတိ အာဟရိမာနိ သီဟဗျဂ္ဃာဒိဝါဠရူပါနိ၊ ဝုတ္တာဦ္ပဘိက္ခုနိဝိဘင်္ဂေ ပလ္လင်္ကောနာမ အာဟရိမေဟိ ဝါဠေဟိ ကတောတိ။ “သီလက္ခန်ဋီကာသစ်”။

၅။ ပလ္လင်္ကော တိ ပါဒေသု သံဟာရိမာနိ ဝါဠရူပါနိ ထပေတွာကတော။ ဧကဿိံ ယေဝ ဒါရုမှိ ကဋ္ဌကမ္မဝသေန ဆိန္ဒိတွာ ကတာနိ အသံဟာရိမာနိ တတြဋ္ဌာနေဝ ဝါဠရူပါနိ ယဿပါဒေသု သန္တိ။ ဧဝရူပေါ ပလ္လင်္ကော ကပ္ပတီတိ အဟာရိမေနာတိ က္တမိနာဝ ဒီပိတံ ဟောတိ။ အကပ္ပိယရူပါကုလောအကပ္ပိကမဉ္စော ပလ္လင်္ကောတိ သာရသမာသေ ဝုတ္တံ။ “ဝိနစ္ဆယဋီကာ”။

ပလ္လင်္ကောတိ=ပလ္လင်-ဟူသည်ကား၊ ပါဒေသု=ခြေတို့၌၊ သံဟာရိမာနိ=ရွှေ့ပြောင်းခြင်းငှာ တတ်ကောင်းကုန်သော၊ ဝါဠရူ ပါနိ=ခြင်္သေ့သစ်ကျားရဲရုပ်တို့ကို၊ ထပေတွာ=ထား၍၊ ကတော=ပြုအပ်သော နေရာတည်း၊ ဧကဿိံယေဝ ဒါရုမှိ=တစ်ခုသော အခြေသစ်သား၌ပင်လျှင်၊ ကဋ္ဌကမ္မဝသေန=သစ်သားကိုထုလုပ်သော အမှု၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဆိန္ဒိတွာ=ထုလုပ်၍၊ ကတာနိ=ပြုအပ်ကုန်သော၊ အသံဟာရိမာနိ= ပြောင်းရွှေ့ခြင်းငှာ မရအပ်ကုန်သော၊ တတြဋ္ဌာနေဝ= ထိုအခြေ၌အမြဲတည်နေသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါဠရူ ပါနိ=ခြင်္သေ့ သစ် ကျား သားရဲရုပ်တို့သည်၊ ယဿ=အကြင်ပလ္လင်၏၊ ပါဒေသု=ခြေတို့၌၊ သန္တိ=ရှိကုန်၏၊ ဧဝရူပေါ=ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပလ္လင်္ကော=ပလ္လင်သည်၊ ကပ္ပတိ= အပ်ပါ၏၊ က္တတိ=ဤသို့သောအနက်ကို၊ အာဟရိမေနာတိ က္တမိနာဝ=

အာဟာရိမေန-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်သာလျှင်၊ ဒီပိတံ=ပြတော်မူအပ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ အကပ္ပိယရူပါကုလော အကပ္ပိယမဉ္စောပလ္လင်္ကောတိ= အကပ္ပိယ ရူပါကုလောအကပ္ပိယမဉ္စောပလ္လင်္ကော-ဟူ၍၊ သာရ သမာသေ=သာရသမာသကျမ်း၌၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ အကပ္ပိယ ရူပါကုလော=မအပ်သော ခြင်္သေ့, သစ်, ကျား, သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်း သည်ဖြစ်၍၊ အကပ္ပိယော=မအပ်သော၊ မဉ္စော=ညောင်စောင်းသည်၊ ပလ္လင်္ကော=ပလ္လင်မည်၏

[ဝိနိစ္ဆယဋီကာ အနက်။]

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း၌လည်း-

ပလ္လင်္ကောနာမ အာဟာရိမေဟိ ရူပေဟိ ကတောတိ ဝုတ္တော။ တတ္ထေဝ သီဟရူပါဒိံ ဒဿေတွာ ကတော ပနဝဠူတီတိ ဝဒန္တိ။ ဟူ၍ဆို၏။

[အနက်လွယ်ပြီ။]

ဋီကာသစ်ဆရာကား-

ပါဒေသု ဝါဠရူပါနိ ထပေတွာ-ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ဋီကာ ဟောင်းပယ်သည်ဟု ထင်မှတ်၍ ဋီကာ ဟောင်းကိုမောင်းမဲ၍ပယ်ပြန် လေ၏။

ပလ္လင်္ကောနာမ ပါဒေသု ဝါဠရူပါနိ ထပေတွာ ကတောတိ ထပနဿ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ ထပနဉ္စ ယထာကထဉ္စိ ဟောတိ။ ယုတ္တိံစ န ဟောတီတိ တတ္ထေဝ သီဟရူပါဒိံ ဒဿေတွာ ကတော ပန ဝဠူတီတိ ဝဒန္တီတိ ယံ ဋီကာယံ ဝုတ္တံ။ တံ ကိမိတိဧဝံဝဒန္တီတိဝတွာ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အကပ္ပိယရူပါကုလော အကပ္ပိယမဉ္စော ပလ္လင်္ကောတိဟိ သာရသမာသေဝုတ္တံ။ "ငုင်းဋီကာသစ်"။

ပလ္လင်္ကောနာမ။လ။ ကတောတိ၊ ပလ္လင်္ကောနာမ။ လ။ ကတော-ဟူ၍၊ ထပနသ္သ=ထားခြင်းမျှကို၊ အဌကထာယံ=အဌကထာ၌၊ ဝုတ္တတ္ထာ=ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ထပနဉ္စ=ထားခြင်း မည်သည်လည်း၊ ယထာကထဉ္စိ=အရှင်အသေ ၂-ထွေ ၂-ရပ် အမှတ်မရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ယုတ္တိစ=ထားရုံမျှနှင့် အကပ္ပိယ ဖြစ်ထိုက်သော ယုတ္တိသည်လည်း၊ နဟောတိ=မရှိ၊ ဣတိ=ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်၊ တတ္တေဝ သီဟရူပါဒိ ဒသောတွာ ကတောပန ဝဋ္ဋတီတိ ဝဒန္တိတိ=တတ္တေဝသီဟ ရူပါဒိဒသောတွာ ကတောပန ဝဋ္ဋတီတိ ဝဒန္တိ-ဟူ၍၊ ယံဝစနံ=အကြင် စကားကို၊ ဋီကာယံ=ဋီကာ၌၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တံဝစနံ=ထိုစကားကို၊ ကိမိတိ=အသို့မူ၍၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်သနည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝတွာ=ဆိုမည်မောင်းမဲ၍၊ ပဋိက္ခိဝတဗ္ဗံ=ပယ်အပ်၏၊ ဟိသစ္စံ=မှန်၏၊ အကပ္ပိယရူပါကုလော အကပ္ပိယမဉ္စောပလ္လင်္ကောတိ=အကပ္ပိယရူပါကုလော အကပ္ပိယမဉ္စောပလ္လင်္ကော-ဟူ၍၊ သာရသမာသေ= သာရသမာသကျမ်း၌၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။

[ဋီကာသစ် အနက်။]

ဋီကာဟောင်း၌ကား-

ပါဒေသု ဝါဠရူပါနိ ထပေတွာ ကတော-ဟူသော အဌကထာပါဌ်ကို ထုတ်ပေးသည်လည်းမဟုတ်၊ ပလ္လင်္ကောနာမ အာဟရိ မေဟိဝါဠ ရူပေဟိကတော-ဟူသော ပါဠိတော်ပါဌ်ကို ထုတ်ပေသည်၊ တတ္တေဝ သီဟရူပါဒိ သသောတွာ ကတောတိ ပန ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ-ဟုဣတိသဒ္ဒါ„ ဝတ္တုံသဒ္ဒါနှင့်ဆိုသည်လည်းမဟုတ်၊ ဝိနိစ္ဆယဋီကာကဲ့သို့ ပါဠိတော်၌ အာဟရိမေဟိ-ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ထိုအခြေ၌ အသေထု လုပ်၍ထားသော သားရဲရုပ်ရှိရာ၌ အာပတ်မသင့်-ဟူသောဗျတိရေက

အနက်ကို ပြဆိုပေသည်။

ဋီကာသစ်ဆရာအလိုကား-

ထပေတွာ ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဌ်သည် အာဟရိမေဟိ ဟူသော ပါဠိတော်နှင့်အညီပင်ဖြစ်၍ ပြင်သင့်သော ပါဌ် မဟုတ်၊ ထိုပါဌ်အတိုင်း ထားအပ်သောအာဂန္တုကရုပ်၌သာ အာပတ်သင့်သည်၊ အသေထုလုပ်၍ထားသော သားရဲရုပ်၌အာပတ်မသင့်-ဟူ၍ ဆိုလိုရိပ်ရှိ၏၊ ဋီကာဟောင်းအလိုနှင့် အတူတူပင်။

[ဤကား-ဘိက္ခုနီဝိဘင်းပါဠိတော်မှစ၍ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာအရပ်ရပ်တို့မှာ အာဟရိမေဟိ-ဟူ၍၎င်း, အာဟရိမာနိ ဟူ၍၎င်း အာဒီယနှင့်ရှိကြသော ပါဌ်တို့၏အလိုတည်း။]

ဝဇိရဗုဒ္ဓိ၌ကား-

ပါဠိတော်ရင်း၌ ပါဌ် ၂-ထွေရှိကြောင်းကိုဆို၏။

အသံဟာရိမေဟိ ဝါဠေဟီတိစ အာဟရိမေဟိ ဝါဠေဟီတိစ ဒုဝိဓော ပါဌော။ ဝိသုံ ကတွာ ပဏ္ဍာ သံယောဇိတေဟိဝါဠေဟီ တိလိခိတံ။ ယထာ တထာ ဝါဠရူပေ ဥဋ္ဌာပေတွာ ကတပါဒံ ပလ္လင်္ကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာနာပတ္တိဝါရေ အသံဟာရိမေဟိ ဝါဠေဟိ ကတံ ပရိဘုဉ္ဇတီတိ ဝစနာဘာဝတော။

[အာသန္ဒိသိက္ခာပုဒ်-ဝဇိရဗုဒ္ဓိ။]

ပါဠိတော် ပေတို့၌-

အသံဟာရိမေဟိ-ဟူ၍၎င်း, အာဟရိမေဟိ-ဟူ၍၎င်း ပါဌ် ၂-ထွေရှိ၏၊ အနုဂဏ္ဌိပုဒ်၌ကား-အာဟရိမေဟိ-ဟူသော နောက်ပါဌ်သို့ လိုက်၍ အသီးအခြား ပြုလုပ်ပြီး၍နောက်မှအခြေ၌ တပ်သော သားရဲရုပ်တို့ဖြင့်-ဟု ရေးလျက်ရှိ၏၊ အနုဂဏ္ဌိပုဒ် ရေးငြားသော်လည်း

အနာပတ္တိဝါရ၌ အနာပတ္တိ အသံဟာရိမေဟိ ဝါဠေဟိ ကတံ ပရိဘုဉ္ဇတိ-ဟူ၍ မထွက်သောကြောင့် အာဂန္တု ကရုပ်ပင်ဖြစ်စေ, အသေထုလုပ်သော အရုပ်ပင်ဖြစ်စေ၊ ခြေတို့၌ ထိုပလ္လင်ကို ခြယ်လှယ်မှုကိစ္စနှင့်ပြုအပ်သော သားရဲရုပ်ရှိခဲ့လျှင် အကပ္ပိယပလ္လင်ဟူ၍သာ မှတ်ရမည်-ဟူလိုသည်။

အနာပတ္တိဝါရ၌-

အနာပတ္တိ အာသန္ဒိယာ ပါဒေ ဘိန္ဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ပလ္လင်္ကဿ ဝါဠေ ဘိန္ဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ။

ခန္ဓက၌လည်း-

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပလ္လင်္ကဿ ဝါဠေဘိန္ဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ ဟုလာ၏။

ဤသို့ဘိန္ဒနကြိယာနှင့် လာသည်ကိုထောက်သော် အ-ရဿနှင့် အဟာရိမေဟိရူပေဟိ-ဟူသောပါဌ်, သံသဒ္ဒါနှင့်တကွ အသံဟာရိမေဟိ ရူပေဟိ-ဟူသောပါဌ်သည်သာ မှုမှန် မူရင်းဖြစ်သင့်သည်။

ဋီကာကြီးတို့၌လည်း -

ဝါဠရူပါနီတိ အဟာရိမာနိ ဝါဠရူပါနိ-ဟူ၍၎င်း, အသံဟာရိမာနိ ဝါဠရူပါနိ-ဟူ၍၎င်း ရှိသင့်သည်။

ပါဒေသု ဝိဠရူပါနိ ထပေတွာ ကတော-ဟူသော အဋ္ဌကထာ ပါဌ်၌လည်း-

ဝဇိရဗုဒ္ဓိ ဋီကာပါဌ်မှာကဲ့သို့ ဥ-အက္ခရာနှင့်တကွ ဥဋ္ဌာပေတွာ ကတော-ဟုရှိသင့်သည်၊ ထပေတွာကတောဟု ရှိခဲ့အံ့၊ ပြုလုပ်သော အခါကပင် အာဂန္တုကသားရဲရုပ်တို့ကို အခြေ၌ထား၍ပြုသည်ဟု ယူတ္တိမရှိ၊ ပြောင်းရွှေ့၍ ရစကောင်းသော တင်၍တပ်၍ စွပ်၍ ချိတ်၍ တွယ်ကပ်၍ထားအပ်သော အာဂန္တုကရုပ်အတွက်ကြောင့်သာ အာပတ်

သင့်ရမည်၊ ထိုအခြေမှာအခိုင်အမြဲ အသေထုလုပ်၍ထားသော သားရဲရုပ် အတွက်ကြောင့်ကား-အာပတ်မသင့်ဟူသော အနက်သည်လည်း ယုတ္တိမရှိ၊ အသေထုလုပ်သော သားရဲရုပ်ရှိလျှင်သာ အကပ္ပိယ ဖြစ်သည်၊ အာဂန္တုကရုပ်ရှိရုံမျှနှင့် အာပတ်မသင့်-ဟူ၍သာ ဖြစ်သင့်ရာသည်။

အနုရဏ္ဏဂဏ္ဌိပုဒ်ဆရာ, ဝိနိစ္ဆယဋီကာဆရာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဋီကာဆရာတို့ လက်ထက်မှာမှ အာဟာရိမ-ဟု အာဒီယ အရှိများလာသည်ဟု ယူရန် ရှိသည်၊ ပါဠိတော်ပါဠ်တို့၌ဝင်း, ဋီကာကြီးပါဌ်တို့၌ဝင်း အ-ရဿနှင့် မူရင်းဖြစ်ရာသည်။

ဝါဠရူပါနီတိ= ဝါဠရူပါနိ-ဟူသည်ကား၊ အဟာရိမာနိ= ဖယ်ရှား ပြောင်းရွှေ့ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းကုန်သော၊ ဝါဠရူပါနိ=အသေထုလုပ် သော သားရဲရုပ်တို့ကို။ အနက်ဆို။

[အဟာရိမာနိ,အသံဟာရိမာနိ အတူတူ။]

အဋ္ဌကထာပါဌ်တို့၌လည်း-

ပါဒေသု=အခြေတို့၌၊ ဝါဠရူပါနိ=ခြင်္သေ့, သစ်, ကျား သားရဲရုပ်တို့ကို၊ ဥဋ္ဌာပေတွာ=ထစေ၍၊ ပေး။ အောက်၌ပြစေခဲ့သော ထိုအခြေ၌ အသေ ထုလုပ်သော သားရဲရုပ်ဖြစ်ခဲ့မူအပ်၏-ဟူသော ဝိနိစ္ဆယဋီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဋီကာများကို ဆင်ခြင်။

ဝဇိရ၌-

အနာပတ္တိ အသံဟာမေဟိ ဝါဠေဟိ ကတံ ပရိဘုဥ္ဇတိ-ဟု အနာပတ္တိဝါရမထွက်သောကြောင့် အာဟာရိမေဟိ ဝါဠေဟိ-ပါဌ်ကို မလိုရိပ်ပြ၏။

ဆိုရန်ကား-

အနာပတ္တိ အာဟာရိမေဟိ ဝါဠေဟိ ကတံ ပရိဘုဥ္ဇတိဟူ၍လည်း မထွက်၊ ထို့ကြောင့် ဝိဘင်း၌ အသံဟာရိမေဟိ ဝါဠေဟိ- ပါဌ်ကိုမလိုအပ်-

ဆိုရန်မှာ-

အသေမဟုတ်သော အာဂန္တုကရုပ်သည် ထိုပလ္လင်၏အစိတ် မဟုတ်ရကား-မဆိုသင့်ဟူပေ၊ ဆင်ခြင်၍ယူလေ။

ပလ္လင်္ကော ၌။ ။ ပရိ-ပုဒ်၊ အကိ-ဓာတ်။ ပရိပုဗ္ဗော အကိလက္ခဏေ၊ ဏော၊ ဏ္ကလောပေါ။ ရဿ လတ္တံ။

[အဘိဓာန်ဋီကာ။]

ပလ္လင်္ကော်ပုဒ်, ပရိင်္ကော်ပုဒ်ရုပ်ပြီးသာ ထူးကြသည်။ ။ ပလ္လက်ပြီး၏။

ဂေါနက

၃။ ဂေါနက၌-

၁။ ဂေါနကောတိ ဒီဃလောမကော မဟာကောဇဝေါ။ စတုရင်္ဂုလာဓိကာနိ ကိရတဿ လောမာနိ။ "စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်း သဂြိုဟ်အဌကထာ"။

၂။ ဒီဃလောမကောမဟာကောဇဝေါတိ စတုရင်္ဂုလာဓိက လောမော ကာဠကောဇဝေါ။ "သာရတ္ထ"။

၃။ အင်္ဂုတ္တိုရ် အဌကထာဟတ္ထာဠဝက သုတ်အဖွင့်၌လည်း ဂေါနကတ္ထတောတိ စတုရင်္ဂုလလောမေန ကာဠကောဇဝေ န အတ္ထတော။

၄။ ဒီဃလောမကော မဟာကောဇဝေါတိ စတုရင်္ဂုလာဓိက လောမော ကာဠဝဏ္ဏော မဟာကောဇဝေါ။ "သီလက္ခန် ဋီကာသစ်"။

၅။ ဂေါနကန္တိဒီဃလောမကမဟာကောဇဝံ။ စတုရင်္ဂုလာ ဓိကာနိ ကိရ တဿ လောမာနိ၊ ကာဠဝဏ္ဏဉ္စ။ "ဝိနိစ္ဆယဋီကာ"

၆။ စတုရင်္ဂုလာဓိကလောမော ကောဇဝေါ ဂေါနကောတိ ဝုစ္စတိ။ "ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာ"။

ဂေါနကောတိ=ဂေါနက-ဟူသည်ကား၊ ဒီဃလောမကော=လက် ၄-သစ်ရှည်သော အမွေးရှိသော၊ မဟာကောဇဝေါ=ကော်ဇောနက်ကြီး တည်း၊ တဿ=ထိုဂေါနက ကော်ဇော၏၊ လောမာနိ=အမွေးတို့သည်၊ စတုရင်္ဂုလာဓိကာနိ ကိရ=လက် ၄-သစ်ထက် လွန်၍ရှည်ကုန်သတတ်။ [အဋ္ဌကထာအနက်။]

နောက်ပါဌ်တို့၌-

စတုရင်္ဂုလလောမေန=အမွေးလက် ၄-သစ်ရှိသော၊ ကာဠကောဇဝေန=မည်းနက်သော ကော်ဇောဖြင့်၊ အတ္ထတော=ခင်းအပ်သောပလ္လင်။

ဂေါနကောပုဒ်၌-

ဂု-သဒ္ဒေ။ ယု၊ သကတ္ထေကော၊ ဥဿောတ္တံ။ [အဘိဓာန်ဋီကာ။]

ဤအလိုဒန္တဇ န-နှင့်လို၏၊ မုဒ္ဓဇ ဏ-နှင့်စာအရှိများ၏၊ သီဟိုဠ် အဘိဓာန်ဋီကာ၌-နငယ်နှင့်ရှိ၏။ ။ ဂေါနကပြီး၏။

စိတ္တက

၄။ စိတ္တကဉ်-

၁။ စိတ္တကောတိ ဝါနစိတြော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏော "စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ"။

၂။ စိတ္တကန္တိ ရတနစိတ္တံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ။ "အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်း သဂြိုဟ်အဋ္ဌကထာ"။

၃။ ဝါနစိတြော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏောတိ ဘိတ္တိဆိဒ္ဒါဒိဝသေန ဝိစိတြော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏော။ "သာရတ္ထ"။

၄။ ဝါနစိတြော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏောတိ နာနာဝဏ္ဏောဟိ ဥဏ္ဏာမယသုတ္တေဟိ ဘိတ္တိဆိဒ္ဒါဒိဝသေန ဝါယိတွာကတစိတ္တတ္ထရဏော။ "ဝိမတိ"။

၅။ ဝါနဝိစိတြန္တိ ဘိတ္တိ ဆိဒ္ဒါဒိဝသေန ဝိနနဝိစိတြ။ "သီလက္ခန်ဋီကာကြီး"။

၆။ ဝါနဝိစိတြန္တိဘိတ္တိဆိဒ္ဒါဒိအာကာရေန ဝါနေန သံသိဗ္ဗနေန ဝိစိတြံ။ "သီလက္ခန်ဋီကာသစ်"။

၇။ စိတ္တကန္တိ ဘိတ္တိဆိဒ္ဒါဒိဝိစိတြံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ။ "ဝိနိစ္ဆယဋီကာ"။

[ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာတို့၌လည်း ဤနည်းတူပင်။]

၈။ ရတနစိတ္တန္တိ ဘိတ္တိဆိဒ္ဒါဒိဝသေန ရတန ဝိစိတြံ။ "အင်္ဂုတ္တိုရ်ဋီကာကြီး"။

ဝါနစိတြော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏောတိ=ဝါနစိတြော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏော-ဟူသည်ကား၊ နာနာဝဏ္ဏေဟိ=အထွေထွေသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ဥဏ္ဏာမယသုတ္တေဟိ=သိုးမွေးဖြင့်ပြီးသော ချည်တို့ဖြင့်၊ ဘိတ္တိဆိဒ္ဒါဒိဝသေန=နံရံပေါက်စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါယိတွာ=ယက်၍၊ ကတစိတ္တတ္ထရဏော=ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ်သောအခင်းတည်း။

[ဝိမတိအနက်။]

ဝါနစိတြန္တိ=ဝါနစိတြံ-ဟူသည်ကား၊ ဘိတ္တိဆိဒ္ဒါဒိအာကာရေန=နံရံပေါက်စသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါနေနသံသိဗ္ဗနေန=ချုပ်ခြင်းအမှုဖြင့်၊ ဝိစိတြံ=ဆန်းကြယ်သောအခင်းတည်း။

[သီလက္ခန်ဋီကာသစ်အနက်၊ အကြွင်းလွယ်ပြီ။]

သိုးမွေးတို့ကို ချည်ပြု၍အထူးထူးသော အဆင်းတို့ဖြင့် ဆိုး၍ ယက်သောအခါ မြန်မာတို့ပုဆိုးကဲ့သို့ နံရံပေါက်သဏ္ဌာန် စသည်ဖြင့် အကွက်ဖော်၍ယက်သော သားမွေးအခင်း၊ "ဝိနည်းဋီကာများအလို"။

ရတနစိတ္တံ-ဟူသော နောက် "အဋ္ဌကထာ"များ၌လည်း ရွှေချည်, ငွေချည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာယက်သော သားမွေးအခင်း, ဆန်းကြယ်စွာ ချုပ်သောသားမွေးအခင်း ၂-မျိုးကိုယူလေ၊ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ကား- ရတန သဒ္ဒါ မပါမရှိ၊ ဝါနသဒ္ဒါနှင့်ရှိ၏။

ကော်ဇောဆိုသည်ကား။ ။ ခြံရုံခြင်းငှာမတတ် ကောင်း အောင်ရှန့်ရင်းသော အတိုင်ချည်အဖောက် ချည်ခံ၍ သိုးမွေးအဆာ အမြိတ်ထည့်၍ ခင်းမှုကိစ္စမျှကို ရွယ်၍ယက်သော အခင်းတည်း။

အတ္ထရဏဆိုသည်မှာမူကား။ ။ ကောဇောလည်း အတ္ထရဏပင်၊ ဝတ်မှု, ခြုံမှု, ရုံမှု, ခင်းမှုပြုခြင်းငှာ တတ်ကောင်းအောင် ချောမွေ့သောအတိုင်ချည် အဖောက်ချည်တို့ဖြင့်ယက်အပ်သော သားမွေးအထည်မျိုးတို့ကို အခင်းအကျိုးငှာ တိုင်းတာချုပ်လုပ်သော အခင်းမျိုးသည်လည်းအတ္ထရဏပင်။

[ကောဇဝသဒ္ဒါနှင့်ဆိုရာ၌ ကော်ဇောမျိုးသက်သက်ကိုယူ၊ အတ္ထရဏသဒ္ဒါ, ပစ္စတ္ထရဏသဒ္ဒါတို့နှင့်ဆိုရာတို့၌ အလုံးစုံကိုယူလေ။]

ဆရာတော်ဦးဗုဓ်ကား-

စိတ္တက=ခြင်္သေ့ သစ်ကျား သားရဲရုပ်ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော အခင်းဟု အနက်ဆို၏၊ ဋီကာအဖွင့်များနှင့်လည်းမညီ၊ အထက်မှာ လာလတ္တံ့သော ဝိကတိအခင်းနှင့်လည်းမထူးကြ၊ အချို့သောစာ၌ ဝါဠစိတြဲဟုရှိသော ပါဠ်ပျက်ကို သတိမမူမိ၍ဆိုခြင်းမျှသာ။

စိတ္တကပြီး၏။

ပဋိကာ

၅။ ပဋိကာ၌-

၁။ ပဋိကာတိ ဥဏ္ဏမယော သေတတ္ထရဏော။ "စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်း သဂြိုဟ် အဋ္ဌကထာ"။

၂။ ပဋိကန္တိဥဏ္ဏာမယံသေတတ္ထရဏံ။ "ဝိနိစ္ဆယဋီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာစုလည်း ဤနည်းပင်။

၃။ သေတတ္ထရဏောတိ ဓဝလတ္ထရဏော။ သီတတ္ထကေဟိ ပောဝိတဗ္ဗတ္တာ သေတတ္ထရဏော ဗဟုမုဒုလောမောတိပိ ဝဒန္တိ။ "သီလက္ခန်ဋီကာသစ်"။

ပဋိကာတိ=ပဋိကာ-ဟူသည်ကား၊ ဥဏ္ဏာမယော= သိုးမွေးဖြင့်ပြီးသော၊ သေတတ္ထရဏော=အခင်းဖြူတည်း။

[အဋ္ဌကထာအနက်။]

ဤ၌လည်း အတ္ထရဏ သဒ္ဒါနှင့်ဆိုသောကြောင့် သကလပ်ဖြူ, ကတ္တီပါဖြူ, ဖဲဖြူစသော သားမွေး အထည်ဖြူစုကိုလည်းယူ။

ပဋိကာပြီး၏။

ပဋလိကာ

၆။ ပဋလိကာ၌-

၁။ ပဋလိကာတိ ဃနပုပ္ဖကော ဥဏ္ဏာမယ လောဟိတတ္ထရဏော။ ယောအာမလကပတ္တောတိပိ ဝုစ္စတိ။"စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်းသဂြိုဟ် အဋ္ဌကထာ"။

၂။ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏောတိ ဥဏ္ဏာမယလောဟိတတ္ထရဏော။ "သာရတ္ထ"

[ဤသာရတ္ထအလို အချို့သောစမ္မကျွန္တက အဋ္ဌကထာပါဌ်မှာ လောဟိတသဒ္ဒါမပါရပ်ရှိ၏၊ ဝိနည်း သင်္ဂြိုဟ်မှာလည်း ဤနည်းတူ။]

၃။ ယနပုပ္ဖကောတိဗဟလရာဂေါ။ "ဝိမတိ"။

၄။ ယနပုပ္ဖကောတိ သဗ္ဗထာ ပုပ္ဖါကာရ သမ္ပန္နော။
"သီလက္ခန်ဋီကာသစ်"။

၅။ ပဋ္ဋလိကန္တိ ယနပုပ္ဖကံ ဥဏ္ဏာမယံ လောဟိတတ္ထရဏံ။ ယံအာမလကပတ္တန္တိပိ ဝုစ္စတိ။ "ဝိနိစ္ဆယဋီကာ"။

၆။ ပဋ္ဋလီတိ ယနပုပ္ဖံ ရတ္တအတ္ထရဏံ။
"ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဋီကာဟောင်း"။

၇။ ပဋ္ဋလိကာ ယနပုပ္ဖိကာ။ "ဍင်းဋီကာသစ်"။

ပဋ္ဋိလိကာတိ=ပဋ္ဋိလိကာ-ဟူသည်ကား၊ ယနပုပ္ဖကော= ထူထပ်သောပန်းပွင့်ရှိသော၊ ဥဏ္ဏာမယ လောဟိတတ္ထရဏော=သိုးမွေးဖြင့်ပြီးသောအခင်းနီတည်း၊ ယော=အကြင်အခင်းကို၊ အာလမက ပတ္တောတိပိ=သျှိသျှားရွက်သဏ္ဌာန်ရှိသော ပန်းရွက်တို့ဖြင့် ပြည့်သည် ဖြစ်၍ အာမလကပတ္တအခင်းဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏။

[အဋ္ဌကထာအနက်။]

ယနပုပ္ဖကောတိ=ယနပုပ္ဖကော-ဟူသည်ကား၊ ဗဟလရာဂေါ= ထူထပ်သောဆိုးရည်ဆေးစွဲမှုရှိသော။

[ဝိမတိအနက်။]

ယနပုပ္ဖကောတိ=ယနပုပ္ဖကော-ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗထာ=အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်၊ ပုပ္ဖါကာရသမ္ပန္နော=ပန်းပွင့်သဏ္ဌာန်, ပန်းရွက်သဏ္ဌာန်နှင့်ပြည့်စုံ၏။

[သီလက္ခန်ဋီကာသစ်အနက်။]

ဤ၌လည်း အတ္ထရူပကသဒ္ဒါဖြင့် ဝေါ်ရှောမျိုးနှင့်တကွ သားမွေးဖြင့်ပြီးသော သကလပ်နီအခင်း, ကတ္တီပါနီအခင်း, ဖဲနီအခင်း တို့ကိုယူ၊ ဝိမတိအလိုအားဖြင့် ပန်းပြောက်အထူးမပါသော်လည်း တွတ်တွတ်တွေးတွေး နီမြန်းလျှင်ပင်"ဃနပုပ္ဖက"ဆိုလိုရိပ်ရှိ၏၊ အာမလကပတ္တလက္ခဏာနှင့်ညီမှယူ။ ။ ပဋ္ဋလိကာပြီး၏။

တူလိကာ

၇။ တူလိကာ၌-

၁။ တူလိကာ ပကတိလူတူလိကာယေဝ။ "စမ္မက္ခန္ဓက, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်အဋ္ဌကထာ"။

၂။ တူလိကာတိ တိဏ္ဏံ တူလာနံ အညတရပုဏ္ဏာ တူလိက။ "သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာ"။

၃။ ပကတိတူလိကာတိ ရုက္ခတူလ လတာတူလ ပေါဋ္ဋကီတူလ သင်္ခါတာနံ တိဏ္ဏံ တူလာနံ အညတရပုဏ္ဏာ တူလိကာ၊

"သာရတ္ထ, ဝိနိစ္ဆယဋီကာ"။

၄။ တူလိကာတိ တူလပုဏ္ဏာ ဘိသိ။ "ဝိမတိ"။

[ကြွင်းသောဋီကာတို့၌လည်း မထူးကြလှပြီ။]

ပကတိတူလိကာတိ=ပကတိတူလိကာ-ဟူသည်ကား၊ ရုက္ခတူလ လတာတူလ ပေါဋ္ဋကီတူလသင်္ခါတာနံ=သစ်ပွင့် သစ်သီးမှ ဖြစ်သောမှို့လဲ, နွယ်ပွင့်နွယ်သီးမှ ဖြစ်သောမှို့လဲ, မြက်ပွင့်မြက်သီး မှဖြစ်သော မှို့လဲ ဟုဆိုအပ်သော၊ တိဏ္ဏံတူလာနံ=လဲမှို့ ၃-မျိုး တို့တွင်၊ အညတရာပုဏ္ဏာ=တစ်ပါးပါးသောလဲမှို့ဖြင့်ပြည့်သော၊ တူလိကာ=လဲအခင်းတည်း။

[သာရတ္ထအနက်။]

တူလိကာတိ=တူလိကာ-ဟူသည်ကား၊ တူလပုဏ္ဏာ=လဲပြည့်သော၊ ဘိသိ=ဘုံလျှိုတည်း။

[ဝိမတိအနက်။]

မန္တလေးမြို့တော် အချုပ်တန်းများမှဖြစ်သော မွေ့ရာခေါ်သော အိပ်ရာအထူးကိုဆိုသည်။ ။ တူလိကာပြီး၏။

ဝိကတိကာ

၈။ ဝိကတိကာ၌-

၁။ ဝိကတိကာတိ သိဟဗျဂ္ဃာဒိရူပဝိစိတြော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏော။ "စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ် အဋ္ဌကထာ"။

၂။ ဝိကတိကာတိ သီဟရူပါဒိဝသေန ဝါ ရတနဝိစိတ္တာ ဝါ ဂယှတိ။ "ဝိမတိ"။

၃။ ဝိကတီတိ သီဟဗျဂ္ဃာဒိရူပဝိစိတြံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ။ "ဝိနိစ္ဆယဋီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း, ဋီကာသစ်"။

၄။ သီဟဗျဂ္ဃါဒိရူပေဟိ၊ စိတ္တံ ဝိကတိကာ ဘဝေ။ "အဘိဓာန်"။

ဝိကတိကာတိ=ဝကတိကာဟူသည်ကား၊ သီဟဗျဂ္ဃာဒိရူပ ဝိစိတြော=ခြင်္သေ့ရုပ်, ကျားရုပ်အစရှိသော အရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ် သော၊ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏော=သိုးမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်းတည်း။

[အဋ္ဌကထာအနက်။]

ဝိကတိကာတိ=ဝိကတိကာ-ဟူသည်ကား၊ သီဟရူပါဒိဝသေနာဝါ= ခြင်္သေ့ရုပ်စသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဝင်း၊ ရတနဝိစိတ္တာဝါ=ရွှေချည်ငွေချည် စသောရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သည်ကိုဝင်း၊ ဂယှတိ=ယူအပ်၏။

[ဝိမတိအနက်။]

ရွှေချည်ငွေချည်စသော ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သည်ကို ယူခဲ့သော် အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်တို့ဖွင့်ကြသော စိတ္တကအခင်းနှင့် ထပ်မိလျက်ရှိသည်၊ စိတ္တကဉ်နံရံပေါက်စသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ရတနာဆန်းကြယ်မှုကိုယူ၊ ဤဝိကတိ၌ ခြသေ့်ရုပ် စသည်၏အစွမ်းဖြင့် ရတနာဆန်းကြယ်မှုကိုယူ၊ ဝါ-စတ္တကဉ်ရတနာ ချည်တို့ဖြင့် အယက်ဆန်းကြယ်မှုကိုယူ၊ ဤဝိကတိ၌ ရတနာချည်တို့ဖြင့် ချုပ်ပန်းကိုက်ပန်းဆန်းကြယ်မှုကိုယူ၊ ဝိမတိပါဌ်မှာ သီဟရူပါဒိဝသေန ဝါနဝိစိတ္တာဝဂယှတိ-ရှိလိုမည်ထင်သည်၊ ဆင်ခြင်။ ဝိကတိကာပြီး၏။

ဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီ

၉-၁၀။ ဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီ ၂-ပါး၌-

၁။ ဥဒ္ဒလောမီတိ ဧကတော ဥဂ္ဂတလောမံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ။ ဧကန္တလောမီတိ ဥဘတော ဥဂ္ဂတလောမံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ။ "စမ္မက္ခန္ဓက, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်အဋ္ဌကထာ"။

၂။ ဥဒ္ဒလောမီတိ ဥဘတောဒယံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ ကေစိ ဧကတော ဥဂ္ဂတပုပ္ဖန္တိပိ ဝဒန္တိ။ ဧကန္တလောမီတိ ဧကတောဒသံ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ ကေစိ ဥဘတော ဥဂ္ဂတပုပ္ဖန္တိပိ ဝဒန္တိ။ "သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ"။

[ဝိနိစ္ဆယဋီကာ ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာတို့၌ စမ္မက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာအတိုင်း။]

ဥဒ္ဒလောမီတိ=ဥဒ္ဒလောမီတိ-ဟူသည်ကား၊ ဧကတော=တဘက်အပြင်မှသာလျှင်၊ ဝါ=တဘက်အပြင်၌သာလျှင်၊ ဝါ=တဘက် အဖို့အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဥဂ္ဂတလောမံ=ထသောအမွေးရှိသော၊ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ=သိုးမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်းတည်း၊ ဧကန္တလောမီတိ=ဧကန္တလော

မိတိ=ဟူသည်ကား-ဥဘတော၊ ၂-ဖက်အပြင်မှ၊ ဝါ=၂-ဖက်အပြင်၌၊ ဝါ=၂-ဖက်အဖို့အားဖြင့်၊ ဥဂ္ဂလောမံ=ထသောအမွေးရှိသော၊ ဥဏ္ဏာဝမယတ္ထရဏံ=သိုးမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်းတည်း။

[အဋ္ဌကထာအနက်။]

နောက်ပါဌ်တို့၌ ဒသာသဒ္ဒါ, ပုပ္ဖသဒ္ဒါတို့လည်း လောမနှင့် အနက်တူ၊ ကေစိဆိုသည်ကား-သာရသမာသ ကျမ်းဆရာ, ဥတ္တရဝိဟာရ ဝါသီဆရာတို့ကိုဆိုသည်။

ကေစီတိ သာရသမာသာစရိယာ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိနော စ။

[သီလက္ခန်, အဂုတ္တိုရ်ဋီကာ။]

ကေစိဆိုသော်လည်း အမည်မျှသာကွဲလွဲကြသည်၊ အနက်အားဖြင့် ထိုအခင်း ၂-ခုမှတစ်ပါးမဟုတ်ပြီး။

နာမမတ္တမေဝ ဝိသေသော။

[သီလက္ခန်ဋီကာသစ်။]

ယခုကာလ၌ကား- အမွေးတစ်ဖက်ရှိသော ကော်ဇောမျိုးကိုသာ မြင်ဘူးရသည်၊ အမွေး၂-ဖက်ရှိသော ကော်ဇောမျိုးကို မမြင်ဘူးပေ။ ခြုံရုံသောအထည်မျိုး၌သာ အမွေး၂-ဖက်တက်ကိုမြင်ရဖူးသည်။

ဥဒ္ဒလောမိပုဒ်၌-

ဥဒိတံ ဒွိသုလောမံ ဒသာ ယဿာ သာ ဥဒ္ဒလောမိ၊ ဣသတ္တံ ဒွိတ္တဉ္စ။

[အဘိဓာန်ဋီကာ။]

ဒွိဒသေကဒသာနျုဒ္ဒ၊ လောမိ ဧကန္တလောမိနော။

ဟူသော အဘိဓာန်အလိုဤကာရန္တပုလ္လိင်, ကျမ်းဂန်တို့အလို ဤကာရန္တကုတ္တိလ္လိင်။ ။ ဥဒ္ဒလောမိ ၂-ပါးပြီး၏။

ကဋ္ဋိဿ, ကောသေယျ

၁၁-၁၂။ ကဋ္ဋိဿ,ကောသေယျ ၂-ပါး၌-

၁။ ကဋ္ဋိဿန္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံကောသေယျကဋ္ဋိဿမယံ ပစ္စတ္ထရဏံ။ ကောသေယျန္တိ ရတန ပရိသိဗ္ဗိတံ ကောသေယျ သုတ္တမယံ ပစ္စတ္ထရဏံ။ "စမ္မက္ခန္ဓက, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်အဋ္ဌကထာ"။

၂။ ကောသေယျန္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတမေဝ ကောသေယျ သုတ္တမယံပစ္စတ္ထရဏံ။ "သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ"။

၃။ ကောသေယျ ကဋ္ဋိဿမယန္တိ ကောသေယျ ကသဋမယံ။ "သီလက္ခန်ဋီကာကြီး, သာရတ္ထ"။

၄။ ကောသေယျ ကဋ္ဋိဿမယန္တိ ကောသေယျသုတ္တာနံ အန္တရာသုဝဏ္ဏ မယသုတ္တာနိ ပဝေသေတွာ ဝီတံ။ သုဝဏ္ဏ သုတ္တံ ဟိကဋ္ဋိဿံ ကသဋန္တိစ ဝုစ္စတိ။ တေနေဝ ကောသေယျကဋ္ဋိဿမယန္တိ ကောသေယျ ကသဋမယန္တိ အာစရိယ ဓမ္မပါဘတ္ထေရေန ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။ "ဝိမတိ, သီလက္ခန်ဋီကာသစ်"။

၅။ ကဋ္ဋိဿန္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ ကောသေယျက သဋမယ ပစ္စတ္ထရဏံ။ ကောသေယျ ကဋ္ဋိဿမယန္တိ ကောသေယျက သဋမယန္တိ အာစရိယ ဓမ္မပါလတ္ထေရေန ဝုတ္တံ။ ကန္တိတကောသေယျပုဋဝီတန္တိ အတ္ထော။ "ဝိနိစ္ဆယဋီကာ"။

[ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာ ၂-စောင်ကား-စမ္မက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာအတိုင်း။]

ကဋ္ဋိဿန္တိ=ကဋ္ဋိဿံ-ဟူသည်ကား၊ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ=ရွှေချည်, ငွေချည်တို့ဖြင့် ပတ်လည်ဝန်းကျင် အပြင်နှံ့စပ် ချုပ်ချယ်အပ်သော၊ ဝါ=ရွှေပြား,ငွေပြားစီထားချကပ် လိမ်းကျံအပ်သော၊ ကောသေယျ ကဋ္ဋိဿမယံ=ပိုးချည် အကြမ်းဖြင့်ပြီးသော၊ ဝါ=ပိုးချည် အတွင်းရွှေ

ချည်သွင်း၍ယက်ခြင်းအမှုဖြင့်ပြီးသော၊ ဝါ=ပိုးချည်, ကဋ္ဋိသခေါ် လျှော်ချည် ၂-မျိုးဖြင့်ပြီးသော၊ ပစ္စတ္ထရဏံ=အပေါ် လွှမ်းအခင်းတည်း။

ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ၌-

၁။ ပဌမအနက်ကား-ရတနပရိသိဗ္ဗိတန္တိ ရတနေဟိ သံသိဗ္ဗိတံ ဟူသော သီလက္ခန္ဓဋီကာသစ်အလို။

၂။ ဒုတိယအနက်ကား-ရတနပရိသိဗ္ဗိတန္တိ သုဝဏ္ဏလိတ္တံ၊ ဟူသောဝိမတိအလို။

ရွှေလိမ်းကျံမှုမည်သည် အခင်း အရုံမျိုးနှင့် လျော်ခွင့်မရှိရကား ဝိမတိကို ကေစိဆိုလေ၏။

သုဝဏ္ဏလိတ္တန္တိကေစိ။ “သီလက္ခန္ဓဋီကာသစ်။”

ကောသေယျကဋ္ဋိသမယံ၏ ၃-နက်တွင်-

၁။ ပဌမအနက်ကား-ကောသေယျကသဋ္ဋမယံ-ဟူသော အဖွင့်ကို မြော်သည်၊ ဥဏ္ဏာရသော=ကြံရည်၊ ဥဏ္ဏာကသဋ္ဋော=ကြံဖတ်ဟူ သကဲ့သို့တည်း၊ အညွန့်သားကိုထုတ်ပြီးနောက် အကြမ်းကိုကသဋ္ဋဆိုသည်၊ ပိုးချည် အကြမ်းအချော ၂-မျိုးတွင် အကြမ်းဖြင့်ပြီးသော အခင်း ဆိုလိုသည်။

၂။ ဒုတိယအနက်ကား-ကောသေယျသုတ္တာနံ အန္တရာသုဝဏ္ဏမယသုတ္တာနိ ပဝေသေတွာ ဝီတံ၊ သုဝဏ္ဏသုတ္တံ ဟိ ကဋ္ဋိသံ ကသဋ္ဋန္တိစ ဝုစ္စတိဟူသော ဝိမတိ, သီလက္ခန္ဓဋီကာသစ်တို့အလို။ ကဋ္ဋိသသည် ရွှေချည်မှန်ခဲ့အံ့။ ထိုချည်ဖြင့်ပင်လျှင် အကပ္ပိယ ကိစ္စပြီးစီးလေရကား အကပ္ပိယအကျိုးငှာ ရတနပရိသိဗ္ဗတံ-ဟူသောပုဒ်ကို အဌကထာ ဆိုခွင့် မရှိ၊ ရွှေချည်ကို ကဋ္ဋိသခေါ်သည်၊ ကသဋ္ဋခေါ်သည်ဟူ၍လည်း ကျမ်းဂန်မရှိ၊ ဆင်ခြင်ရန်။

၃။ တတိယအနက်ကား-ကောသိယသုတ္တ ကဋ္ဋိဿဝါကေဟိ ကပတံအတ္ထရဏံ ကဋ္ဋိဿံနာမ-ဟူသော အဘိဓာန်ဋီကာ အလို။ ထိုထို သီလက္ခန်ဋီကာသစ်၌ ကေစိ-ဟူ၏။

ကောသေယျန္တိ=ကောသေယျံ-ဟူသည်ကား၊ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ= ရွှေချည်, ငွေချည်တို့ဖြင့် ပတ်လည်ဝန်းကျင် အပြင်နှံ့စပ်ချုပ် ချယ်အပ် သော၊ ကောသေယျသုတ္တမယံ=ပိုးချည်ဖြင့်ပြီးသော။ ပစ္စတ္ထရဏံ= အပေါ်လွှမ်းအခင်းတည်း။

[အဋ္ဌကထာအနက်။]

ပိုးချောကို ယက်သောပုဆိုး, အင်္ကျီ, ထမိ, တဘက်စသော ပိုးထည်တို့ကိုပြုလုပ်သော အခင်းမျိုးတို့ကိုလည်း ယူလေ၊ ဤအခင်း ၂-မျိုး၌ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ရွှေချည်ငွေချည်နှင့်ရောစ၍ ယက်အပ်သော ပိုးကြမ်း, ပိုးချော အထည်များကိုလည်းသင်္ဂြိုဟ်၊ ပိုးချည် ဖြင့်ပြီးသော ဖဲကတ္တီပါတို့ကို ကဋ္ဋိဿဆိုသည်ဟူကြကုန်၏။

ကဋ္ဋိဿ-ပုဒ်ပြီးကိုအဘိဓာန်ဋီကာ၌မဆို၊ ကျမ်းဂန်တို့မှာ အချို့စာ၌ မုဒ္ဓဇ ဋ္ဋ-တစ်လုံးနှင့်ရှိ၏၊ အဘိဓာန်၌ကား-အရိယာ သာမည ဂါထာ ပဌမ, တတိယ ၂-ပါဒတွင် ဒွေဘော်သင့်ချည်း မြင်သောကြောင့် မုဒ္ဓဇ ဋ္ဋ-ဒွေဘော်နှင့်ရှိရမည်။ ။ ကဋ္ဋိဿ, ကောသေယျ ၂-ပါးပြီး၏။

ကုတ္တက

၁၃။ ကုတ္တက၌-

ကုတ္တကန္တိ သောဠသန္နံ နာဋကိတ္ထီနံ ဌတွာ နစ္စယောဂ္ဂံ ဥဏ္ဏာ မယတ္ထရဏံ။

[စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ် အဋ္ဌကထာ, ဝိနိစ္ဆယဋီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာ။]

ကုတ္တကန္တိ=ကုတ္တက-ဟူသည်ကား၊ သောဠသန္နံ= တစ်ကျိုပ်ခြောက်ယောက်ကုန်သော။ နာဋကိတ္ထီနံ=ကချေသည်မတို့၏၊ ဌတ္ဘာ=ရပ်၍၊ နစ္စယောဂ္ဂံ=က-စလောက်သော။ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ=သိုးမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်းတည်း။

[အဋ္ဌကထာဋီကာအနက်။]

အဘိဓာန်၌ ဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီ အခင်း ၂-ပါးသည်ပင်လျှင် ကချေသည်တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက် က-စလောက်အောင်ကျယ်ခဲ့မူ-ကုတ္တကဟူ၏။

တဒေဝ သောဠသိတ္ထီနံ၊ နစ္စယောဂ္ဂံ ဟိ ကုတ္တကံ။

[အဘိဓာန်။]

တဒေဝ=ထိုဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီ အခင်း၂-ပါးသည်ပင်လျှင်ပေး၊ သီလက္ခန်ဋီကာသစ်မှာလည်း-တံပန ဥဒ္ဒလောမိ ဧကန္တလောမိဝိသေသမေဝ-ဟုဆို၍ အဘိဓာန် ဂါထာကိုဆောင်၏။

ကုတ္တကပုဒ်၌-

ကရောန္တိဧတ္ထနစ္စန္တိ ကုတ္တကံ၊ ကရ-ကရဏေ၊ တော၊ အဿုသကတ္တေ ကော၊ ဘုဇာဒိ၊

[အဘိဓာန်ဋီကာ။]

ဤအလို ဒန္တဇ တ-ဒွေဘော်နှင့်လို၏၊ ကျမ်းဂန်တို့၌ မုဒ္ဓဇ ဋ-ဒွေဘော်များ၏။ ။ ကုတ္တကပြီး၏။

ဟတ္ထတ္ထရ, အဿတ္ထရ, ရထတ္ထရ

၁၄-၁၅-၁၆။ ဟတ္ထတ္ထရ, အဿတ္ထရ, ရထတ္ထရ ၃-ပါး၌-

၁။ ဟတ္ထတ္ထရ အဿတ္ထရာတိ ဟတ္ထိအဿပိဋ္ဌိသု အတ္ထရဏကာ ဧဝ၊ ရထတ္ထရေပိ ဧသေဝနယော။"စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်,

ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်အဋ္ဌကထာ”။

၂။ အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ၌ကာ-ဟတ္ထတ္ထရာဒယော ဟတ္ထိပိဋ္ဌာဒီသု အတ္ထရဏာဧဝ၊ ဟတ္ထိရူပါဒီနိ ဒဿေတွာ ကတအတ္ထရဏာစ-ဟူ၏။

၃။ ဟတ္ထိပိဋ္ဌေ အတ္ထရဏံ ဟတ္ထတ္ထရံနာမ။ အဿတ္ထရ ရထတ္ထရေသုပိ ဧသေဝနယော။ “ဝိနိစ္ဆယဋီကာ”။

၄။ ဟတ္ထိပိအဿရထတ္ထရာ တေသံ ဥပရိ အတ္ထရဏက အတ္ထရာဝ။ “ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း”။

၅။ ဟတ္ထိနော စ အဿာ စ ရထာ စာတိ ဒွန္ဒော။ တေသံပိဋ္ဌိသု အတ္ထရာတိ တပ္ပုရိသော။ “ဋီကာသစ်”။

ဟတ္ထတ္ထရာဒယော=ဟတ္ထတ္ထရ-စသည်တို့မည်သည်ကား၊ ဟတ္ထိပိဋ္ဌာဒီသု=ဆင်ကျောက်ကုန်းစသည်တို့၌။ အတ္ထရဏာဧဝ=ခင်းအပ်သောအခင်းတို့ပင်တည်း၊ ဟတ္ထိရူပါဒီနိ=ဆင်ရုပ်စသည်တို့ကို၊ ဒဿေတွာ=ပြ၍၊ ကတအတ္ထရဏာစ=ပြုအပ်သော အခင်းတို့သည်လည်း၊ ဟတ္ထတ္ထရာဒယော=ဟတ္ထတ္ထရစသည်မည်ကုန်၏။

[အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာအနက်၊ အကြွင်းပါဠိစုအနက်လွယ်ပြီ။]

ထို ၃-ပါးတို့တွင် ဟတ္ထတ္ထရ အခင်းကို မဟာပိဋ္ဌိယ ကော်ဇော=ဟူ၍လည်းလာ၏။

မဟာပိဋ္ဌိယကောဇဝတ္ထိ ဥဏ္ဏာမယော ပါဝါရသဒိသောကောဇဝေါ။

[စီဝရက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ။]

မဟာပိဋ္ဌိယကောဇဝတ္တိ ဟတ္ထိပိဋ္ဌိသု အတ္ထရိတဗ္ဗတာယ မဟာပိဋ္ဌိယန္တိ လဒ္ဓသမညံ စတုရင်္ဂုလပုပ္ဖံ ကောဇဝံ။

[သာရတ္ထ, ဝိမတိ။]

တစ်နည်း-

ဟတ္ထတ္ထရ=ဆင်ကုန်းနှီး၊ အဿတ္ထရ=မြင်းကုန်းနှီး၊ ရထတ္ထရ=ရထား အခင်း-ဟူ၍ ဓမ္မသေနာပတိမောင်းထောင် ဆရာတော်,အုဌ်ကျောင်း ဆရာတော်တို့ဆိုသော အနက်အတိုင်း ဆင်ကျောက်ကုန်း, မြင်း ကျောက်ကုန်း, ရထားခွင်တို့နှင့်တိုင်း၍ ချုပ်လုပ်အပ်သော လဲသွတ်သော ဆင်ကုန်းနှီး, မြင်းကုန်းနှီး, ရထားပေါ်၌ခင်းသော ၃-သစ်, ၄-သစ် ထူသော ရထားအခင်းတို့ကို ဟတ္ထတ္ထရစသည်ယူ။

မဟာပိဋ္ဌိယမှာ ဆင်ကျောက်ကုန်း၌ခင်းလောက်သော ဂေါနက ကော်ဇောစသည်ကိုယူ၊ မဟန္တံ ပိဋ္ဌံ အဿာတိ မဟာပိဋ္ဌိယံ ပြု၍ ညောင်စောင်းပမာဏထက် ကျယ်သောအပြင်ရှိသော ကော်ဇောကြီးမျိုး- ဟူ၍လည်းဆိုသင့်၏။ ။ ဟတ္ထတ္ထရ, အဿတ္ထရ, ရထတ္ထရ ၃-ပါးပြီး၏။

အဇိနပဝေဏီ

၁၇။ အဇိနပဝေဏီ၌-

၁။ အဇိနပဝေဏီတိ အဇိနစမ္မေဟိ မဉ္စပ္ပမာဏေန သိဗ္ဗိတွာ ကတပဝေဏီ။ "အဋ္ဌကထာ ၄-ကျမ်း"။

၂။ အဇိနစမ္မေဟီတိ အဇိနမိဂစမ္မေဟိ တာနိ ကိရ စမ္မာနိသုခုမတရာနိ။ တသ္မာဒုပဋ္ဋ တိပဋ္ဋနိ ကတွာ သိဗ္ဗန္တိ၊ တေန ဝုတ္တံ အဇိနပဝေဏီတိ။ "သာရတ္ထ သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်ဋီကာ"။

၃။ ဥပရူပရိ ထပေတွာ သိဗ္ဗနဝသေန ဟိ သန္တတိဘူတာ ပဝေဏီတိ ဝုစ္စတိ။ "သီလက္ခန်ဋီကာသစ်"။

၄။ အဇိနမိဂစမ္မာနံ အတိသုခုမတ္တာ ဒုပဋ္ဋ တိပဋ္ဋနိ ကတွာသိဗ္ဗန္တီတိ ဝုတ္တံ အဇိနပဝေဏီတိ။ "ဝိမတိ"။

၅။ အဇိနပဝေဏိနာမ အဇိန စမ္မေဟိ မဇ္ဈပ္ပမာဏေန သိဗ္ဗိတွာ ကတာ ပဝေဏိ။ တာနိ ကိရ စမ္မာနိ သုခုမရာနိ။ တသ္မာ ဒုပဋ္ဋတိပဋ္ဋာနိ ကတွာ သိဗ္ဗန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ အဇိနပဝေဏိတိ။ “ဝိနိစ္ဆယဋီကာ”။

အဇိနပဝေဏိတိ=အဇိနပဝေဏိ-ဟူသည်ကား၊ အဇိနစမ္မေဟိ= သစ်နက်ရေတို့ဖြင့်၊ မဇ္ဈပ္ပမာဏေန=ညောင် စောင်းပမာဏ အားဖြင့်၊ သိဗ္ဗိတွာ=ချုပ်၍။ ကတပဝေဏိ=ပြုအပ်သော အခင်းအဖွဲ့တည်း၊ ဝါ=အခင်းအလျဉ်းတည်း။

[အဋ္ဌကထာအနက်။]

အဇိနစမ္မေဟီတိ=အဇိနစမ္မေဟိ-ဟူသည်ကား၊ အဇိနမိဂစမ္မေဟိ= အဇိနမည်သော သား၏အရေတို့ဖြင့်၊ ကိရ=ကြားဘူးသည် ကား၊ တာနိစမ္မာနိ=ထိုအရေတို့သည်၊ သုခုမတရာနိ=အလွန်နူးညံ့ကုန်၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဒုပဋ္ဋ တိပဋ္ဋာနိ=၂-ထပ် ၃-ထပ်တို့ကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ သိဗ္ဗန္တိ=ချုပ်ကုန်သတတ်၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ အဇိနပဝေဏိတိ= အဇိနပဝေဏိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။

၂-ထပ် ၃-ထပ်ဘွဲ့မှုရှိသောကြောင့် ပဝေဏိခေါ်သည်-ဟူလို။

[သာရတ္ထအနက်။]

ဟိသစ္စံ=မှန်၏၊ ဥပရူပရိ=အဆင့်ဆင့်၊ ထပေတွာ=ထား၍၊ သိဗ္ဗနဝသေန=ချုပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ သန္တတိဘူတာ=အစဉ်ဖြစ်သည် ဖြစ်၍၊ ပဝေဏိတိ=ပဝေဏိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏။

[ဋီကာသစ်အနက်။]

အဇိနပဝေဏိကဒလိ၊ မိဂပ္ပဝရအတ္ထရာ။

[ခုဒ္ဒသိက္ခာ။]

ဤ၌-အဇ္ဈနပဝေဏီ စ ကဒလိမိဂပဝရအတ္ထရဏ္ဍ-ဟူ ဒွန်ပြု၊ ဗဟုဝုစ်ချ။

ဋီကာဟောင်း၌ကား-

ထို ၂-ပုဒ်ကို အတ္ထရ-ပုဒ်နှင့် တတိယာတပ္ပုရိသ်လုပ်၍၊ ယင်းကို ဋီကာသစ်ပယ်လေပြီ၊ ၎င်းဋီကာသစ်အလိုကား-ဒွန်ပုဒ်မဟုတ်၊ အဇ္ဈန ပဝေဏီတစ်ပုဒ်, ကဒလိမိဂပဝရအတ္ထရတစ်ပုဒ် ဧကဝုစ်နှင့်ရှိလို၏။

အဇ္ဈနပဝေဏီပြီး၏။

ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏ

၁၈။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏ၌-

ကဒလိမိဂပဝရပစ္စရဏန္တိ ကဒလိမိဂစမ္မံနာမအတ္ထိ၊ တေန ကတံ ပဝရပစ္စတ္ထရဏံ၊ ဥတ္တမ ပစ္စတ္ထရဏန္တိ အတ္ထော။ တံ ကိရ သေတဝတ္ထဿ ဥပရိ ကဒလိမိဂစမ္မံ ပတ္ထရိတွာ သိဗ္ဗိတွာကရောန္တိ။

"စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ် အဋ္ဌကထာ"။

[ကြွင်းသောဋီကာများ၌ အထူးမရှိလှပြီ။]

ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏန္တိ=ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏ-ဟူသည် ကား၊ ကဒလိမိဂစမ္မံနာမ=ဝံပိုင့်မည်သော သား၏ အရေမည်သည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ တေန=ထိုဝံပိုင့်ရေဖြင့်၊ ကတံ=ပြုအပ်သော၊ ပဝရပစ္စတ္ထရဏံ= မြတ်သော အခင်းတည်း၊ ဥတ္တမပစ္စတ္ထရဏံ=မြတ်သော အခင်းတည်း၊ ဣတိ=ဤကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ကိရ=ကြားဘူးသည်ကား၊ တံ=ထို အခင်းကို၊ သေတဝတ္ထဿ=အဝတ်ဖြူ၏၊ ဥပရိ=အထက်၌၊ ကဒလိမိဂစမ္မံ=ဝံပိုင့်မည်သော သား၏အရေကို၊ ပတ္ထရိတွာ=ခင်း၍၊ သိဗ္ဗိတွာ=ချုပ်၍၊ ကရောန္တိ=ပြုကြကုန်သတတ်။

[အဋ္ဌကထာအနက်။]

ကဒလိမင်္ဂေါတိ မဥ္ဇုရာကာရမိင်္ဂေါ၊ တသ္မာ စမ္မေနကတံ ပဝရပစ္စတ္ထရဏံ ။ပ။ တသ္မာ သုဒ္ဓမေဝ ကဒလိမိဂစမ္မံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝဒန္တိ။

[သီလက္ခန်ဋီကာသစ်။]

မဥ္ဇုရာကာရမိင်္ဂေါ=အိမ်ကြောင်နှင့်တူသော သဏ္ဌာန်ရှိသော သားတည်း။ပေး။

ဝံပိုင့်ရေသည် အကပ္ပိယစမ္မဖြစ်လေရကား-သုဒ္ဓမေဝက ဒလိမိဂ စမ္မံဝဋ္ဋတိ-ဟူသည်ကိုဆင်ခြင်။

ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏ ပြီး၏။

သဥတ္တရစ္ဆဒ

၁၉။ သဥတ္တရစ္ဆဒ၌-

၁။ သဥတ္တရစ္ဆဒန္တိ သဟ ဥတ္တရစ္ဆဒေန၊ ဥပရိဗဒ္ဓေန ရတ္တဝိတာနေန သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။ "စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်အဌကထာ"။

၂။ ဥတ္တရံ ဥပရိဘာဂံ ဆာဒေတီတိ ဥတ္တရစ္ဆဒေါ။ "သာရတ္ထ, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ"။

သဟဥတ္တရစ္ဆဒေနာတိ သဥတ္တရစ္ဆဒံ-ပြု။

ယံအာသနံ=အကြင်နေရာသည်၊ ဥတ္တရစ္ဆဒေန=အထက်၌မိုး အပ်သော ဗိတာန်နီ မျက်နှာကြက်နီနှင့်၊ သဟ=တကွ၊ ဝတ္တတိ= ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်၊ တံအာသနံ=ထိုနေရာသည်၊ သဥတ္တရစ္ဆဒံ=သဥတ္တရစ္ဆဒမည်၏။

[အထက်၌ ဗိတာန်နီကြက်၍မိုး၍ ထားအပ်သော
ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ရ၏။]

ထို့ကြောင့် ဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌-

ပဟဋ္ဌာရတ္တဝိတာနသဿတိ ကုသုမ္ဘာဒိရတ္တဿ လောဟိတဝိတာနဿ ပဟဋ္ဌာ ကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏောဟိ အတ္ထဏံ အာသနဥ္စ နဝဋ္ဋတိ။

ဟုအာသနသဒ္ဒါနှင့်လာပေ၊ အာသနဆိုသည်လည်း ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တည်း။

ထို့ကြောင့် တိကနိပါတ်၌-

တတြဿ ပလ္လင်္ကော ဂေါနကတ္ထတော ပဋိကတ္ထတော ပဋ္ဋလိကတ္ထတော ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏတ္ထတော သဥတ္တရစ္ဆဒေါ ဥဘတော လောဟိတကူပဓာနော။

ဟူ၍ဟောတော်မူ၏။

တတြ=ထိုပြာသဒ်၌၊ ဂေါနကတ္ထတော=ဂေါနကအခင်းဖြင့် ခင်းအပ်ထသော၊ ပဋိကတ္ထတော=ပဋိကာအခင်းဖြင့် ခင်းအပ် ထသော၊ ပဋ္ဋလိကတ္ထတော=ပဋ္ဋလိကာအခင်းဖြင့် ခင်းအပ်ထသော၊ ကဒလိမိဂပဝရ ပစ္စတ္ထရဏတ္ထတော=ဝံပိုင့်ရေအုပ်သော မြတ်သောအခင်းဖြင့်လွှမ်း အပ်ထသော၊ သဥတ္တရစ္ဆဒေါ=အထက်၌ ဖြန့်ကြက်အုပ်မိုးသော ဗိတာန်နီ မျက်နှာကြက်နီလည်းရှိထသော၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနော= ခြေရင်း ခေါင်းရင်း ၂-ဌာန၌ထားအပ်သော ခြေအုံးနီ, ခေါင်းအုံးနီ လည်းရှိထသော၊ ပလ္လင်္ကော=ပလ္လင်သည်၊ အဿ=ရှိရာ၏။

[ပါဠိတော်အနက်။]

ဤပါဠိတော်၌ သဥတ္တရစ္ဆဒေါ, ဥဘတော လောဟိတကူပဓာနော- ဟူသော ဩကာရန္တပုလ္လိင် ၂-ပုဒ်၏အရသည် ပလ္လင်္ကောပေတည်း၊ ထို့ကြောင့် ၂-ပုဒ်လုံးကို အညပဒတ္ထသမာသ်ဝိဂြိုဟ်ဆို၍ ပလ္လင်ကိုအည- ပုဒ်အရယူ။

ထို့အတူ သဥတ္တရစ္ဆဒံ, ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ-ဟူသော ဝိနည်းပုဒ်တို့၌လည်း ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို အညပုဒ်အရ ယူ၊ နောက် ဥဘတောလောဟိတကူပဓာန-ပုဒ်အဖွင့်၌လည်း မဇ္ဈသဟူ၍ ဖွင့်ဆိုလတ္တံ့။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်၌ကား-

သလောဟိတ ဝိတာနန္တိ ဧတံ ဥဘတောရတ္တူပဓာနကန္တိ က္ကမသဿဝိသေသနံ။

ဟုဆို၏။

ဤအလို-ရှေးပုဒ်ကို သဟ ဥတ္တရစ္ဆဒေနာတိ သဥတ္တရစ္ဆဒံ-ပြု၍ အုံးနီ ၂-ခုကို အညပုဒ်အရယူလို၏၊ ဥဘတောလောဟိတ ကူပဓာန ပုဒ်ကိုလည်း ဥတ္တရပဒတ္ထသမာသ်ပြုလို၏၊ အထက်၌ ကြက်မိုးသော ဗိတာန်နီရှိသော အုံးနီ ၂-ခုဆိုလို၏၊ အောက်ကပြခဲ့ပြီးသော ပါဠိတော်စသည်နှင့်မညီ၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း ဗိတာန်နီကို အကပ္ပိယအခင်းနှင့် တွဲဘက်၍သာစိစစ်၏၊ အုံးနီနှင့်ဘက်တွဲ၍ မစီစစ်၊ ဗိတာန်နီသာရှိ၍ အုံးနီ ၂-ခုမရှိခဲ့သော် ဘယ်သို့၊ အုံးနီ ၂-ခုသာရှိ၍ ဗိတာန်နီမရှိခဲ့သော် ဘယ်သို့-ဟုအဆိုမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ထိုဋီကာကိုဆင်ခြင်။

သဥတ္တရစ္ဆဒပြီး၏။

ဥဘတောလောဟိတကူပဓာန

၂၀။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာန၌-

ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနန္တိ သီသူပဓာနဉ္စ ပါဒူပဓာနဉ္စာတိ မဉ္စဿ ဥဘတော လောဟိတကံ ဥပဓာနံ။

[စမ္မက္ခန္ဓက, သီလက္ခန်, အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်အဋ္ဌကထာ။]

ဋီကာတို့၌လည်း ဤနည်းတူပင် ဖွင့်ကြကုန်၏။

ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနန္တိ=ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ-ဟူသည်ကား၊ သီသူပဓာနဉ္စ-ခေါင်းအုံးရင်း၊ ပါဒူပဓာနဉ္စ=ခြေအုံးရင်း၊ ဣတိ=ဤသို့ မဉ္စဿ=ညောင်စောင်း၏၊ ဥဘတော=ခေါင်းရင်း, ခြေရင်း ၂-ဌာန၌၊ လောဟိတကံ=နီသော၊ ဥပဓာနံ=အုံးနည်း။

[အဋ္ဌကထာအနက်။]

သရုပ်မျှကိုသာ ထုတ်ပြတော်မူသည်၊ ဝိဂြိုဟ်မှာမူကား-

ဥဘောသု ဌာနေသု ထပိတာနိ ဓာဟိတာနိ ဒွေ ဥပဓာနာနိ ဧတဿာတိ-ဟုပြုလေ၊ ဆရာတော် ဦးဗုဓ်လည်း ဗဟုဗ္ဗီဟိ အနက်ဆိုပေ၏။

ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနပြီး၏။

သရုပ်အားဖြင့်ခြားနား၍ပြခြင်းပြီး၏။

၅-ဋီကာတို့၌စီစစ်ချက်

ယခုအခါဋီကာတို့၌ စီစစ်ဖွယ်ကို အတန်ငယ်ပြဆိုဦးအံ့။

ဒီဃနိကာယအဋ္ဌကထာယံ ပန ထပေတွာ တူလိကံ သဗ္ဗာနေဝ ဂေါနကာဒီနိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ ဝဋ္ဋန္တီတိ ဝုတ္တံ။

[သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ။]

ဒီဃနိကာယအဋ္ဌကထာယံ ပန=ဒီဃနိကာယ်မဟာ အဋ္ဌကထာရင်း၌ကား။ ပေး။

ဤဝါကျမှာအချို့စာ၌ နဝဋ္ဋန္တိ-ရှိ၏၊ အချို့စာ၌ ဝဋ္ဋန္တိ-ရှိ၏၊ ဋီကာတို့ဖွင့်ချက်အလို န-မရှိသောဝဋ္ဋန္တိသာရှိလို၏၊ ပဋိက္ခိတ္တပါဠိတော်ကြီးကိုဖွင့်သော မဟာအဋ္ဌကထာဆရာသည် ရတနာချုပ် လျက်ပင် အပ်၏ဟုမဆိုတန်ရာ ထို့ကြောင့်-

ကင္စိ သညာ ကောသေယျည ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ နာ၀ဋ္ဋန္တိ၊ သုဒ္ဓါနိ၀ဋ္ဋန္တိ။

ဟူသောခုဒ္ဒသိက္ခာ ဋီကာဟောင်းမှာရှိသောပါဠ်ကဲ့သို့-

သဗ္ဗာနေ၀ ဂေါနကာဒီနိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ န၀ဋ္ဋန္တိ၊ သုဒ္ဓါနိ ၀ဋ္ဋန္တိ။

ဟုရှိရင်းဖြစ်ရာသည်။

ဋီကာကြီး၌ကား-

ထပေတွာတူလိကန္တိ ဧတေန ရတနပရိသိဗ္ဗနရဟိတာပိတူလိကာ န၀ဋ္ဋတီတိ ဒီပေတိ။ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနီတိက္ကမိနာ ယာနိရတနပရိ သိဗ္ဗိတာနိ၊ တာနိ ဘူမတ္ထရဏ၀သေန ယထာနုရူပံ မဉ္စပီဌာဒီသုစ ဥပနေတုံ ၀ဋ္ဋန္တီတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။

ဟုပါဠ်ရှိ၏၊ ဋီကာအရပ်ရပ်တို့၌လည်း ဤပါဠ်အတိုင်းရှိကြ၏။

ဤပါဠ်အလိုသော် ရတနာခြယ်လယ်လျက်ပင် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၌ ခင်းရ၏-ဆိုလိုသည်၊ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့မူ ဤဂေါနက စသည်တို့ကို အကပ္ပိယမဟာသယန၌ဟောတော်မူခြင်းသည် မသင့်သောဟောခြင်း, ချွတ်ယွင်းသော ဟောခြင်းသာဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ ပါဠိတော်ကို ထိုသို့ဆိုခြင်း ငှါလည်း မသင့်၊ အကပ္ပိယအချက်သည် ဧကန္တရှိသင့်၏၊ အဖွင့်ဆရာ တို့လည်းဧကန္တပြဆိုသင့်၏။

ထို့ကြောင့်-

ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိပီကိက္ကမိနာ ယာနိရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ၊ တာနိ ဘူမတ္ထရဏ ၀သေန၊ ယာနိ ရတနပရိသိဗ္ဗိနရဟိတာနိ၊ တာနိ ယထာနုရူပံ မဉ္စပီဌာဒီသု စ ဥပနေတုံ ၀ဋ္ဋန္တီတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။

ဟူ၍သာလျှင် မူရင်းပါဠ်မှန်ဖြစ်ပေရာသည်၊ ယာနိ-ဟု ချီသည်ကို မြင်၍လည်း ၂-၀ါကျဝေဖန်လိုမှုထင်ရှားပါ၏၊ အဌကထာ၌ ပိသဒ္ဒါ

ရှိရင်းကိုလည်းသိသာ၏၊ ယာနိတာနိ-ဟုသုတိတူသဒ္ဒါချင်း ထွေးယှက်သောကြောင့် ဝါကျတစ်ခု ကျပျောက်၍နေသည်ဟု သိသင့်၏။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိ,သာရတ္ထ, ဝိမတိ, ဝိနိစ္ဆရ, သီလက္ခန်ဋီကာသစ်စသောဋီကာအရပ်ရပ်တို့၌ ဒီဃနိကာယ် မဟာအဋ္ဌကထာမှာ သုတ္တန်ဒေသနာဖြစ်သည်နှင့်အညီ လူတို့ကိုသဂြိုဟ်ခြင်းငှာ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိဝဋ္ဋန္တိ-ဆိုသည်ဟုဖြေဆိုကြကုန်၏။

လူဥပုသ်သည်တို့အား ရတနာခြယ်လယ်သောဂေါနက စသည်တို့ကိုညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၌ခင်း၍ အိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်းငှာ အပ်၏၊ ဥစ္စာသယနသိက္ခာပုဒ်မပျက်-ဟူသောအနက်သည် သက်သက် မလျော်လေရကား-ထိုဋီကာတို့စကားကိုလည်း ဆင်ခြင် အပ်၏။

ဤသို့လျှင်-

ယာနိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ၊ တာနိဘူမတ္ထရဏဝသေန ယထာနုရူပံ မဥ္စပီဌာဒီသုစ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋန္တိတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။ ဟုရှိသော ဋီကာပါဌ်အတိုင်း ယူခဲ့သည်ရှိသော် အလွန်မသင့်မလျော်သော ဝိရောဓိအပြစ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ထိုပါဌ်အတိုင်းကို မယူမူ၍-

ယာနိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ၊ တာနိ ဘူမတ္ထရဏဝသေန၊ ယာနိ ရတနပရိသိဗ္ဗနရဟိတာနိ၊ တာနိ ယထာနုရူပံ မဥ္စပီဌာဒီသု စဥပနေတုံ ဝဋ္ဋန္တိတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။

ဟူသော ပါဌ်ကိုသာယုံကြည်အပ်သတည်း။

ဤပါဌ်အတိုင်းပင် ယူသော်ငြားလည်း ရတနာချုပ်ခြင်းမှကင်းသောဂေါနကစသည်တို့ကို ညောင်စောင်း စသည်တို့၌ ဆောင်ခြင်းငှါအပ်ကုန်၏-ဟူသောအနက်ကို အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ ဆရာ မနှစ်သက်သောကြောင့် ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ ပန ဝုတ္တံ-ဆိုပြီးလျှင် အဆုံး၌

ဝိနည်းပါဠိတော်ရှိတိုင်း မိမိအလိုကိုပြဆို တော်မူသတည်း။

[ပညာရှိများတို့စဉ်းစားကြရန်အချက်။]

ဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌-

အာသန္နံ ပနပလ္လက်ံ၊ ထပေတွာ တူလိကံပိစ။
သောသတံ ပန သဗ္ဗမ္ပိ၊ လဘတေ ဂိဟိသန္တကေ။
ဓမ္မာသနေ အနာပတ္တိ၊ ဘတ္တဂ္ဂေပိ နိသီဒိတုံ။
ဘူမတ္ထရဏကေ တတ္ထ၊ သယိတုံစာပိ ဝဋ္ဋတိ။

ဟူသောဂါထာအဖွင့်၌-

ဓမ္မာသနာဒိပဒေသနိယမေန တတော အညတ္ထ ဂိဟိဟိ ပညေတ္တေပိ တတ္ထ နိသီဒိတုံ န ဝဋ္ဋတီတိ ဗျတိရေကတော ဝိညာယတိ။

ဟုဆို၏။

၁။ ဓမ္မာသန,

၂။ ဘတ္တဂ္ဂ,

၃။ အန္တရဃရ,

ဤ ၃-ဌာနကိုသာ ပြဆိုသောကြောင့် ဤ ၃-ဌာနမှာတစ်ပါး တစ်ခြားသောဌာန၌ လူတို့ဉစ္စာကို လူတို့အလျောက်ခင်း၍ ပေးသော် လည်းထိုင်ခြင်းငှာမအပ်ဟု ဗျတိရေကနည်းအားဖြင့် သိအပ်၏-ဟူလို သည်။

ထိုစကားမသင့် ပါဠိတော်၌ အရပ်ဒေသကိုမှတ်၍ ပညတ်တော် မူသည်မဟုတ်၊ ဂိဟိဝိကဋံ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ-ဟူ၍ ဂိဟိဝိကဋ ဖြစ်ခဲ့လျှင် သုံးဆောင်စေ-ဟူ၍သာဟောတော်မူသည်၊ အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း အကြင်အရပ်ဌာန၌ ရဟန်းတို့သည် ဂိဟိဝိကဋကို တွေ့ကြုံတတ်ကုန်၏၊ ထိုအရပ်တို့ကို ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့်မှတ်၍ ပြခြင်းငှာသာလျှင်

ဓမ္မသန,ဘတ္တဂ္ဂ, အန္တရဃရ ၃-ဌာနကို ပြကြကုန်သည်၊ ထို ၃-ဌာနမှ တစ်ပါးသောကျောင်းတွင်း ကျောင်းပ တောအရပ်, တောင်အရပ်, မြေအရပ်, ရေအရပ်,လေ့အရပ်, သဘော်အရပ် စသည်တို့၌ ဂိဟိဝိကဋ မအပ်၍ ပြကြကုန်သည်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် လူတို့ဥစ္စာကို လူတို့အလို အလျောက်ခင်း၍ ပေးခဲ့မူ ဘယ်နေရာမှာမဆို ထိုင်ရုံမူကား-ထိုင်ရ၏မှတ်၊ တစ်ရပ်။

ဘူမတ္ထရဏကေ တတ္ထ၊ သယိတုံစာပိ ဝဋ္ဋတိ။

ဤပါဒ၏အဖွင့်၌-

ဘူမတ္ထရဏကေတိဧတ္ထ ကတေတိ သေသော၊ တတ္ထာတိ သံဃိကေဝါ ဂိဟိသန္တကေဝါ ဂေါနကာဒိမှိ သဟဓမ္မိကေဟိ အနာဏတ္တေဟိ ဂိဟီဟိ ဘူမတ္ထရဏေ ကတေ။ သယိတုံစာပိ ဝဋ္ဋတီတိ ဥပရိ အတ္တနော ပစ္စတ္ထရဏံ ကတွာ နိပ္ပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အပိသဒ္ဒေန နိသီဒိတုံစာပီတိ သမုစ္စိနောတိ။ ဘူမတ္ထရဏေကတေတိဣမိနာ ဂိဟီဟိဧဝ မဉ္စပီဌာဒီသု သယနတ္ထံ အတ္ထတေ ဥပရိ အတ္တနော ပစ္စတ္ထရဏံ ဒတွာ သယိတုံဝါ နိပ္ပဇ္ဇိတုံဝါ နဝဋ္ဋတီတိ ဒီပေတိ။

[ဝိနိစ္ဆယဋီကာ။]

ဤဋီကာ၌-

သဟဓမ္မကေဟိ အနာဏတ္တေဟိ ဂိဟီဟိ ဘူမတ္ထရဏေကတေ-ဟူသော စကားသည်မသင့်၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဝ သေသံ ဘူမတ္ထရဏံ ကာတုံ-ဟူသောပါဠိတော်သည် ဘူမတ္ထရဏကိစ္စ၌ကား-လူတို့ကိုအခင်း စေခိုင်းအပ်ရုံမျှ မကသေး၊ သံဃိက, ပုဂ္ဂလိကတို့ကို ရဟန်းသာမဏေတို့ကိုယ်တိုင်ပင် ခင်း၍ အိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်းကို ခွင့်ပြု တော်မူသော ပါဠိတော်ပေတည်း၊ ထို့ကြောင့်ဘူမတ္ထရဏ ကိစ္စအရာ၌

ရဟန်းတို့ဥစ္စာ, လူတို့ဥစ္စာမရွေး၊ ရဟန်းတို့ကိုယ်တိုင် ခင်း၍ အိပ်လိုအိပ်, ထိုင်လိုထိုင်၊ လူတို့ကို အခင်းစေခိုင်း၍ အိပ်လိုအိပ်, ထိုင်လိုထိုင်၊ အပြစ်မရှိသာမှတ်၊ သံဃိကဖြစ်ခဲ့မူ-ပုဂ္ဂလိကအပေါ် လွှမ်းခင်း၍ အိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း ကိုပြုရသည်။ ။တစ်ရပ်။

သဃိတုံစာပိဝဋ္ဋတီတိ ဥပရိ အတ္တနော ပစ္စတ္တရဏံ ကတွာနိပ္ပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဟူသောပါဠိသည် သံဃိကအရာ၌ ပညတ်သောပါဠိပေတည်း။

ဤအရာ၌ ခုဒ္ဒသိက္ခာတွင် အုဌ်ကျောင်းဆရာတော် ဆုံးဖြတ်ချက် အလွန်ကောင်းလှပေ၏။

သဃိတုံစာပိတိ အတ္တနော ကပ္ပိယပစ္စတ္တရဏံ အတ္ထရိတွာ သယိတုဉ္စ နိသီဒိတုဉ္စ။

[ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်။]

ဤဋီကာလည်း သံဃိက၌သင့်၏၊ ပုဂ္ဂလိကဂိဟိသန္တကတို့၌ မသင့်။

တစ်နည်း။ ။ ပုဂ္ဂလိကပင်ဖြစ်သော်လည်း သံဃိကအနေနှင့် သုံးဆောင်ရသောကြောင့် သံဃိကနည်းကို ဖွင့်ဆိုကြသည်-ဟုယူ။

ဋီကာတို့၌စီစစ်ချက်ပြီး၏။

ပဌမခန်းပြီး၏။

(ခ) ဒုတိယခန်း

၁-အပ်မှုမအပ်မှု၌ ပါဠိတော်များ

ယခုအခါကပ္ပိယ, အကပ္ပိယအစီအရင်ကိုပြဆိုပေအံ့။

ဤအရာ၌ အကပ္ပိယဆိုသည်ကား-

အလျှုံခြင်းငှာ မအပ်သည်ကိုဆိုသည်လည်း မဟုတ်၊ ကိုင်တွယ်ထိပါးခြင်းငှာ မအပ်သည်ကို ဆိုသည်လည်း မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား-ပုဂ္ဂလိကလျှုဒါန်း၍ရသော်လည်း ပုဂ္ဂလိကအနေနှင့် ဆောင်ခြင်းငှာ မအပ်သည်ကိုရှင်း, ခွင့်ပြုတော်မူသော ဂိဟိဝိ ကဋ္ဌနီဟာရကို လွှတ်၍ ညှောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပေါ်၌ခင်း၍ အိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်းငှာ မအပ်သည်ကိုရှင်း အကပ္ပိယဆိုသတည်း။

၁။ န ဘိက္ခဝေ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာနိ ဓာရေတဗ္ဗာနိ။ သေယျထိဒံ၊ အာသန္ဒိ ပလ္လင်္ကော။ လ။ ဥဘတောလော ဟိတကူပဓာနံ၊ ယော ဓာရေယျ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ “မဟာဝါစမ္မက္ခန္ဓက၊ စေချပ်”။

၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန ရညော ပသေနဒိ ကောသလဿ အယျိကာ ကာလင်္ကတာ ဟောတိ။ တဿာ ကာလင်္ကတာယသံဃဿ ဗဟုံ အကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ သေယျထိဒံ၊ အာသန္ဒိ ပလ္လင်္ကော။ လ။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနန္တိ၊ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာသန္ဒိယာ ပါဒေ ဆိန္ဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ တူလိကံ ဝိဇဋေတွာ ဗိမ္ဗောဟနံ ကာတုံ၊ အဝသေသံ ဘူမတ္ထရဏံ ကာတုံ။ “စူဠဝါသေနာသနက္ခန္ဓက၊ ပေချပ်”။

၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန မနုဿာ ဘတ္တဂ္ဂေ အန္တရဃရေ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာနိ ပညပေန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ အာသန္ဒိံ ပလ္လင်္ကံ။ လ။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ။ ဘိက္ခူကုက္ကုစ္စာယန္တာ န နိသီဒန္တိ။ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ထပေတွာ တီဏိ အာသန္ဒိံ ပလ္လင်္ကံ တူလိကံ ဂိဟိဝိကဋံ အဘိနိသီဒိတုံ။ နတွေဝ အဘိနိပဇ္ဇိတုံ။ “စူဠဝါသေ နာသနက္ခန္ဓက၊ ဗိချပ်”။

၄။ တေန ခေါပန သမယေန ဘိက္ခူ ဓောတပါဒကာ နိပ္ပဇ္ဇိတုံ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ။ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပစ္စတ္ထရိတွာ နိပ္ပဇ္ဇိတုံ။ "စူဠဝါသေနာသနက္ခန္ဓက၊ ဖော်ချပ်"။

၁။ ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့၊ ဥစ္စာယသနမဟာသယနာနိ=ဥစ္စာသန, မဟာသယနအခင်းတို့ကို၊ နဓာရေတဗ္ဗာနိ= မဆောင်အပ်ကုန်၊ သေယျထိဒံ=အဘယ်တို့ကို မဆောင်အပ်ကုန်သနည်း ဟူမူကား၊ အာသန္ဒီ=အာသန္ဒီကိုငင်း၊ ပလ္လင်္ကော=ပလ္လင်္ကကိုငင်း၊ ဣမာနိ=ဤ သည်တို့ကို၊ နဓာရေတဗ္ဗာနိ=မဆောင်အပ်ကုန်၊ ယော=အကြင်ရဟန်း သည်၊ ဓာရေယျ=ဆောင်ငြားအံ့၊ တဿ=ထိုရဟန်းအား၊ ဒုက္ကဋဿ= ဒုက္ကဋ်၏အပြစ်သို့၊ အာပတ္တိ=ရောက်ခြင်း သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

[မဟာဝါစမ္မက္ခန္ဓကအနက်။]

ဤပါဠိ၌ အဆောင်ကို ပယ်မြစ်တော်မူသည်၊ အဆောင်ဆို သည်ကိုလည်း ဤဋီကာပါဌ်ဖြင့်သိအပ်၏။

ယထာ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ ပါသာဒ ပရိဘောဂန္တိ ဝစနတော ပုဂ္ဂလိကေပိ သေနာသနေ သေနာသန ပရိဘောဂ ဝသေန နိယမိတံ သုဝဏ္ဏာယဋ္ဌာဒိကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋမာနမ္ပိ ကေဝလံ အတ္တနော သန္တကံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ နဝဋ္ဋတိ။ ဧဝမိဒံ ဘူမတ္ထရဏဝသေန ပရိဘုဉ္ဇိယမာနမ္ပိ အတ္တနော သန္တကံ ကတွာ တံတံ ဝိဟာရံ ဟရိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ နဝဋ္ဋတီတိဒဿနတ္ထံ ပရိဟရဏ ယေဝ ပဋိက္ခေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ။

[ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်-သာရတ္ထ။]

ပုဂ္ဂလိကအနေနှင့် ကပ္ပိယသားရေကို သွားရာလာရာ ဆောင်၍ ခင်း၍ သုံးဆောင်သကဲ့သို့ ပုဂ္ဂလိက လျှုဒါန်း၍ရသော်လည်း သွားရာ

လာရာယူဆောင်၍ ခင်း၍ မသုံးဆောင်အပ်၊ ကျောင်းမှာ သင့်တင့်သောနေရာ၌ အမြဲခင်းထား၍ ဝိဟာရ ပရိဘောဂ သညာနှင့်သာ သုံးဆောင်ရမည်ဟုလိုသည်၊ ဤပါဠိတော်မှာ သုံးဆောင်ရသော အစီအရင်မလာသေး၊ နောက်ပါဠိတော်မှာမှ လာလတ္တံ့။

၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန=ထိုအခါ၌၊ ပသေနဒိကောသလဿ=ပသေနဒိကောသလအမည်ရှိသော၊ ရညော=မင်း၏၊ အယျိကာ=ဘွားတော်သည်၊ ကာလင်္ကတာ=သေလွန်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တဿာ=ထိုဘွား တော်သည်၊ ကာလင်္ကတာယ=သေလွန်သည်ရှိသော်၊ သံဃဿ=သံဃာအား၊ ဗဟုံ=များစွာသော၊ အကပ္ပိယဘဏ္ဍံ=အကပ္ပိယဘဏ္ဍာသည်၊ ဥပ္ပန္နံ=ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ= ဖြစ်၏။

[ဤနိဒါန်းဖြင့် အလှူခံခြင်းငှာအပ်သည်ကို သိအပ်၏။]

ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၊ ဧတမတ္ထံ=ဤအကြောင်းကို၊ အာရောစေသုံ=လျှောက်ကြားကြကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့၊ အာသန္ဒိယာ=အာသန္ဒီ၏၊ ပါဒေ=ပိုမိုရှည်သောခြေတို့ကို၊ ဆိန္ဒိတ္ဝာ=ဖြတ်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ=သုံးဆောင်ခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ=ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ပလ္လင်္ကဿ=ပလ္လင်၏၊ ဝါဠေ=သားရဲရုပ်တို့ကို၊ ဘန္ဒိတွာ=ဖျက်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ=သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ=ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ တူလိကံ=လဲသွတ်သောအခင်းကို၊ ဝိဇဋေတွာ=ဖြေဖျက်၍၊ ဗိဗ္ဗောဟနံ=ခေါင်းအုံးကို၊ ကာတုံ=ပြုခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ=ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ အဝသေသံ=ကြွင်းသော ဂေါနကကော်ဇော်စသည်ကို၊ ဘူမတ္ထရဏံ=မြေအခင်းကို၊ ကာတုံ=ပြုခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ=ခွင့်ပြုတော် မူ၏။

[စူဠဝါသေနာသနက္ခန္ဓက အနက်။]

အဋ္ဌကထာ၌-

ဂေါနကာဒီနိ သံဃိကဝိဟာရေဝါ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ဝါမဉ္စပီဌေသု အတ္ထရိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ။ ဓမ္မာသနေဂိဟိဝိကဋ္ဋ နီဟာရေန လဗ္ဘန္တိ။ တတြပိ နိပဇ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ။ ဟုဖွင့်၏။

ဂေါနကစသောဝတ္ထုတို့သည် သံဃိကကျောင်း၌သော်၎င်း, ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌သော်၎င်း, ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့၌ ခင်း၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မအပ်ကုန်၊ တရားဟောနေရာဖြစ်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ပလ္လင်၌မူကား-ခင်း၍ ဂိဟိဝိကဋ္ဋအနေအားဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းငှာရအပ်ကုန်၏၊ ထို၌လည်း ထိုင်ခြင်းငှာသာ ရအပ်ကုန်၏၊ အိပ်ခြင်းငှာမရအပ်ကုန်-ဟုလိုသည်။

ဂိဟိ ဝိကဋ္ဋနီဟာရ ဆိုသည်ကား-ရဟန်း, သာမဏေတို့၏ စေခိုင်းခြင်းနှင့်ကင်း၍ကျောင်းရှိ ဂေါနက စသည်တို့ကို အရံစောင့် ကျောင်းသား, ရပ်သား, ရွာသားတို့အလိုအလျောက် ခင်းထားသည်ကို ဆိုလိုသည်၊ ကျောင်းရှိဂေါနစသည်တို့ကို လူတို့ ငှါးရမ်း၍ ပရိတ်ရွတ်, ဆွမ်းစဉ်, သံဃာစဉ်, ခရှင်ညောင်စောင်းတို့၌ ခင်းထားသည် ကိုလည်း သင်္ဂြိုဟ်လေ၊ ဤပါဠိတော်မှာ လူတို့ ဥစ္စာမလာသေး၊ နောက်ပါဠိတော် မှာမှလာလတ္တံ့။

၃။ တေနခေါပနသမယေန=ထိုအခါ၌၊ မနုဿာ=လူတို့သည်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ=ဆွမ်းကျွေးရာဌာန၌၎င်း၊ အန္တရဃရေ=မိမိတို့နေရာ ရွာတွင်း အိမ်တွင်း၌၎င်း၊ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာန=ဥစ္စာသယန, မဟာသယန အခင်းတို့ကို၊ ပညပေန္တိ=ခင်းကြကုန်၏။လ။ဘိက္ခူ=ရဟန်းတို့သည်၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တာ=အလို့လို့ရှိကြကုန်၍၊ နနိသီဒန္တိ=မထိုင်ကြကုန်။

[ဤ၌ ကုက္ကုစ္စယန္တာ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်
ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ထက်ခင်းကြကုန်သည်ကို သိအပ်သည်။]

ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဧတမတ္ထံ=ဤအကြောင်းကို၊ အာရောစေသုံ=လျှောက်ကြားကြကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့၊ အာသန္ဒိံ=အာသန္ဒီကိုဝင်း၊ ပလ္လင်္ကံ=ပလ္လင်္ကကိုဝင်း၊ တူလိကံ=လဲသွတ်သော အခင်းကိုဝင်း၊ တီဏိ=၃-ပါးတို့ကို၊ ထပေတွာ=ချန်ထား၍၊ ဂိဟိဝိကဋံ=လူတို့ဥစ္စာနေရာ အထူးစုဉ်၊ အဘိနိသီဒိတုံ=ထိုင်ရုံ ထိုင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ=ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ အဘိနိပ္ပဇ္ဇိတုံ=လျောင်းခြင်းငှါမူကား၊ နတွေဝအနုဇနာမိ=ခွင့်မပြုသည်သာတည်း။

[စူဋ္ဌဝါသေနာသနက္ခန္ဓကအနက်။]

ဘတ္တဂ္ဂဆိုသည်ကား-ကျောင်းမှာဖြစ်စေ, ရွာတွင်းမှာဖြစ်စေ လူတို့၏ရဟန်းသံဃာကို ဆွမ်းကျွေးသော ဌာနကိုဆိုသည်၊ ထိုဌာန၌ လူတို့ဥစ္စာကိုပင်ဖြစ်စေ, ကျောင်းဥစ္စာကိုပင်ဖြစ်စေ၊ လူတို့အလိုအလျောက် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၌ခင်း၍ ဆွမ်းကပ်ကြကုန်မူ-ထိုအပေါ်၌ထိုင်၍စားအပ်၏၊ ရွာတွင်းသို့ဝင်သော ရဟန်းအား ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၌လူတို့ခင်းထားရာ၌လည်း ထိုင်ခြင်းငှာမျှအပ်၏၊ ဘတ္တဂ္ဂ, အန္တရဃရတို့၌သာမက ဂိဟိဝိကဋကို လူတို့အလိုလျောက်ခင်း၍ ပေးခဲ့မူဘယ်နေရာဌာန၌မဆို ထိုင်ခြင်းငှါအပ်သည်သာမှတ်၊ ဤပါဠိတော်မှာ ပုဂ္ဂလိက ပစ္စတ္ထရဏခင်းမှုမလာသေး၊ နောက် ပါဠိတော်မှာ မှလာလတ္တံ့။

၄။ တေနခေါပနသမယေန=ထိုအခါ၌၊ ဓောတပါဒကာ=ဆေးသော ခြေရှိကြကုန်သော၊ ဘိက္ခူ=ရဟန်းတို့သည်၊ နိပ္ပဇ္ဇိတုံ=လျောင်းခြင်းငှာ၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ=အလို့လို့ရှိကြကုန်၏၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဧတမတ္ထံ=ဤအကြောင်းကို၊ အာရောစေသုံ=လျှောက်ကြားကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့၊ ပစ္စတ္ထရိတွာ=အပေါ်၌ တစ်ထပ်ခင်း၍၊ နိပ္ပဇ္ဇိတုံ=

လျောင်းခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ=ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

[စုဋ္ဌဝါသေနာသနက္ခန္ဓကအနက်။]

ပစ္စတ္ထရိတ္ဗာတိ ပရိဘဏ္ဍကတံ ဘူမိံ ဝါ ဘူမတ္ထရဏ သေနာသနံ ဝါ သံဃိက မဉ္စပီဌံ ဝါ အတ္တနော သန္တကေန ပစ္စတ္ထရဏေန ပစ္စတ္ထရိတ္ဗာဝ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

[အဋ္ဌကထာ။]

ပစ္စတ္ထရိတ္ဗာဆိုသည်ကား-အပြေအပြစ်ပြုအပ်သော မြေကိုဒင်း, ဝေါနကစသော ဘူမတ္ထရဏအခင်းစုကိုဒင်း, သံဃိကညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကိုဒင်း, မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အပေါ်လွှမ်း အခင်းဖြင့်ခင်း၍ သာအိပ်အပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဘူမတ္ထရဏအရာ၌ သံဃိက၌သာ ပုဂ္ဂလိက အခင်းလို၏၊ ပုဂ္ဂလိကဂိဟိသန္တကတို့၌ မလို-ဟုသိလေ၊ ဤအရာ၌ ခုဒ္ဒသိက္ခာတွင် အုဋ္ဌကျောင်းဆရာတော်စီစစ် ပြီးရှိလေ၏။

အပ်မှု,မအပ်မှု၌ ပါဠိတော်ရင်းစုကို ရှင်းလင်းစွာသိနှင့်ရန် ထုတ်ပြသောအခန်းပြီး၏။

အာသန္ဒီ, ပလ္လင်္က, တူလိက၊ ဤ ၃-ပါးတို့၏ ကပ္ပိယ, အကပ္ပိယ အရာ၌ ဝါဒအကွဲအပြားမရှိကြ၊ ထိုမှကြွင်းသော ဝေါနက စသော အခင်းတို့၌ကား-

ဒီဃနိကာယ် မဟာအဋ္ဌကထာအလိုအားဖြင့် ထိုဝေါနကစသော အခင်းတို့သည် ရတနာချုပ်မှု, ရက်မှု, ခြယ်လယ်မှုရှိကုန်မှသာလျှင် အကပ္ပိယဖြစ်ကုန်သည်၊ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်၌ ခင်း၍အိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်းငှာ မအပ်ကုန်သည်၊ ရတနာချုပ်မှု, ရက်မှု, ခြယ်လယ်မှုမရှိခြင်း, ထိုင်ခြင်းကိုပြုခြင်းငှာအပ်ကုန်၏။

ဒီယနိကာယအဌကထာယံ ပန ထပေတွာ တူလိကံ သဗ္ဗာနေဝ ဂေါနကာဒီနိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ နဝဋ္ဋန္တိ။ သုဒ္ဓါနိ ဝဋ္ဋန္တိ တိဝုတ္တံ။

[သီလက္ခန်အဌကထာ။]

ဋီကာကြီးအလို-ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိပိ ဝဋ္ဋန္တိ-ရှိလို၏၊ ဘူမတ္ထရဏ ကိစ္စ၌အပ်သည်ကို ဝဋ္ဋန္တိဆိုသည်၊ ရှေ့ပါဌ်၌ မဉ္စ, ပီဌတို့၌ မအပ်သည်ကို နဝဋ္ဋန္တိ-ဆိုသည်၊ အဓိပ္ပါယ်မှာ မကွဲကြပြီ။

ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ ပီ တိ ဣမိနာ ယာနိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ၊ တာနိ ဘူမတ္ထရဏဝသေန။ ယာနိ ရတနပရိသိဗ္ဗနရဟိတာနိ၊ တာနိ ယထာနုရူပံ မဉ္စာဒီသု စ ဉပနေတုံ ဝဋ္ဋန္တီတိ ဒီပိတံဟောတိ။

[ဋီကာကြီး။]

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသထေရ် အလိုအားဖြင့်ကား-

ကောသေယျအခင်း တစ်ခုသည်သာလျှင် ရတနာနှင့် မရောလျှင် အပ်သည်၊ ထိုမှကြွင်းသမျှသည်-ရတနာနှင့် မရောဘက် သက်သက် ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း အကပ္ပိယချည်းသာတည်း၊ မဉ္စ,ပီဌတို့၌ခင်း၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မအပ်။

အာသန္ဒိအာဒီသု ပန ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဥ္စေတံ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာသန္ဒိယာ ပါဒေ ဆိန္ဒိတွာ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ၊ ပလ္လင်္ကဿ ဝါဠေ ဘိန္ဒိတွာ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ၊ တူလိကံ ဝိဇဋေတွာ ဗိဗ္ဗောဟနံ ကာတုံ၊ အဝသေသံ ဘူမတ္ထရဏံ ကာတုန္တိ။

[သီလက္ခန်အဌကထာ။]

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဌကထာ၌ကား-ဘူမတ္ထရဏကိစ္စနှင့် အပ်သည်ကိုပင် ကပ္ပိယဆို၏။

လဒ္ဓါ စ ပန နကပ္ပန္တိ တိ ဧတ္တ ကိဥ္စိ ကပ္ပတိ။ သုဒ္ဓကောသေယျဉ္စ မဋ္ဌေပိ အတ္ထရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဂေါနကာဒယော ဘူမတ္ထ ရဏပရိဘောဂေန။ အာသန္ဒိယာ ပါဒေ ဆိန္ဒိတွာ ပလ္လင်္ကဿဝါဠေ ဘိန္ဒိတွာ တူလိကံ ဝိဇဋေတွာ ဗိမ္ဗောဟနံ ကာတုန္တိ ဝစနတော ကမ္မာနိပိ ဧတေန ဝိဓာနေန ကပ္ပန္တိ။ အကပ္ပိယံ ပန ဥပါဒါယ သဗ္ဗာနေဝ အကပ္ပိယာနီတိ ဝုတ္တာနိ။

ကမ္မာနိပိ=ဤအာသန္ဒီ, ပလ္လင်္က, တူလိကတို့သည်လည်း၊ ဧတေန ဝိဓာနေန=ဤအခြေကိုဖြတ်ခြင်း, သားရဲရုပ်ကိုဖျက်ခြင်း, လဲအခင်းကို ဖြေ၍ ခေါင်းအုံးပြုလုပ်ခြင်းအစီအရင်ဖြင့်၊ ကပ္ပန္တိ=အပ်ကုန်၏၊ အကပ္ပိယံ ပန=မအပ်သော အစီအရင်ကိုကား၊ ဥပါဒါယ=အစွဲပြု၍၊ သဗ္ဗာနေဝ= အလုံးစုံတို့ကိုသာလျှင်၊ အကပ္ပိယာနီတိ=မအပ်ကုန်ဟူ၍၊ ဝုတ္တာနိ=ဟော တော်မူအပ်ကုန်၏။

[အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ။]

မအပ်သော အစီအရင်နှင့်သုံးဆောင်ခဲ့လျှင် အကုန်လုံးပင် အကပ္ပိယချည်းဖြစ်ကုန်၏၊ အပ်သော အစီအရင်နှင့် သုံးဆောင်ခဲ့လျှင် အကုန်လုံးပင် ကပ္ပိယချည်းဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား မအပ် သော အစီအရင်နှင့် သုံးဆောင်သည်ကို ရည်၍ လဒ္ဓါစပန နကပ္ပန္တိ- ဟုဟောတော်မူသည်ဟူလိုသည်။

ဤအင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာမှာလည်း-

ကောသေယျ အခင်းတစ်ခုသည်သာလျှင် ရတနာနှင့် မရောခဲ့လျှင် ကပ္ပိယဖြစ်၏၊ ဂေါနကစသည်မှာမူကား-ရတနာနှင့်မရော သော်လည်း အကပ္ပိယချည်းသာတည်း၊ မဉ္စ,ပီဌတို့၌ခင်း၍ အိပ်ခြင်း, ထိုင်ခြင်းငှာ မအပ်ဟု ပြတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသထေရ် အလိုအားဖြင့် သုဒ္ဓကောသေယျတစ်ခုသည်သာ ကပ္ပိယ ရှိသည်၊ ကြွင်း

သောဂေါနက စသည်တို့သည်မူကား-ရတနာ နှင့်မရောကုန်သော်လည်း အကပ္ပိယတို့ချည်းသာ-ဟူသော အဆုံးအဖြတ်ကို သိအပ်သတည်း၊ အလုံးစုံသောဋီကာဆရာတို့လည်း ဤအဆုံးအဖြတ်အတိုင်းပင် တည်ကြကုန်သည်။

ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနဌ်လည်း သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ၌-

အလောဟိတကာနိ ဒွေပိ ဝဋ္ဋန္တိယေဝ၊ တတော ဥတ္တရိ လဘိတွာ အညေသံ ဒါတဗ္ဗာနိ။ ဒါတုံ အသက္ကောန္တော မဉ္စေ တိရိယံ အတ္ထရိတွာ ဥပရိ ပစ္စတ္ထရဏံ ဒတွာ နိပဇ္ဇိတုမ္ပိ လဗ္ဘတိ။

ဟူ၍လာ၏။

အနီမဟုတ်သောခေါင်းအုံးတို့ကိုများစွာရခဲ့လျှင် ညောင်စောင်းအပေါ်၌ ဘီလာခင်း၍ အထက်၌ အပေါ်လွှမ်းခင်း၍ အိပ်ခြင်းငှာရအပ်၏-ဟူလိုသည်၊ ဤ၌ ဂိလာနဟူ၍အဆိုမပါ၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌ကား-ဂိလာနပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ ထိုသို့ခင်း၍ အိပ်ခြင်းငှာရအပ်သည် ဟုဆို၏။

အဂိလာနဿ သီသုပဓာနဉ္စ ပါဒုပဓာနဉ္စာတိ ဒွယမေဝဝဋ္ဋတိ။ ဂလာနဿ ဗိမ္ဗောဟနာနိ ပတ္ထရိတွာ ဥပရိ ပစ္စတ္ထရဏံ ဒတွာ နိပဇ္ဇိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

[သေနာသနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ။]

၃-ဝါဒညီ၍ရှင်းလင်းချက်

ယခုအခါ အာသန္ဒီမှစ၍ ကပ္ပိယ,အကပ္ပိယ အစီအရင်ကို အစဉ်အတိုင်းပြဆိုပေအံ့။

၁။ အာသန္ဒီ-ပမာဏထက်လွန်၍မြင့်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ခန္ဒင်, ဘဒိုင်မျိုး။

ဤသို့အလျားရှည်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သည်သာလျှင် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပမာဏကိုလွန်မှု အကပ္ပိယဖြစ်၏။

၁။ အလျား၏ထက်ဝက်အနံရှိမှု ညောင်စောင်းခေါ်၏။

၂။ အလျား၏ ထက်ဝက်ထက်လွန်သော အနံရှိမှု အင်းပျဉ်ခေါ်၏။

၃။ အလျား အနံညီမျှသော လေးထောင့်စတုရန်းဖြစ်မှု အာသန္ဒိကအင်းပျဉ်ခေါ်၏။

ထိုအာသန္ဒိက အင်းပျဉ်မျိုးဖြစ်ပေမူကား-ပမာဏကိုလွန်သော်လည်း ကပ္ပိယဖြစ်၏။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥစ္စကမ္ပိ အာသန္ဒိကံ။

[ပါဠိ။]

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥစ္စကမ္ပိ အာသန္ဒိကန္တိ ဝစနတော အဋ္ဌင်္ဂုလတော ဥစ္စပါဒကောပိ အာသန္ဒိကော ဝဋ္ဋတိ၊ ဧကတော ဘာဂေန ဒီဃပီဌမေဝ ဟိ အဋ္ဌင်္ဂုလတော ဥစ္စပါဒကံ န ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ စတုရဿပီဌံ ပမာဏာတိက္ကန္တမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

[ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်အဋ္ဌကထာတောချပ်။]

အလျားရှည်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ခေါင်းရင်း၌ အုံးတားတပ်သော မဉ္စက်ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်မျိုးသည်ရင်း, ခေါင်းရင်း၌ အုံးတား, ဝဲယာ၌လက်တင်တပ်သော သတ္တင်္ဂညောင်စောင်း အင်းပျဉ်မျိုးသည်ရင်း ပမာဏထက် လွန်၍မြင့်သော်လည်း ကပ္ပိယဖြစ်၏။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥစ္စကမ္ပိ ပဉ္စင်္ဂံ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥစ္စကမ္ပိ သတ္တင်္ဂ။

ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၌ တိုက်ရိုက်လာရှိသော အရာတို့၌ ပါဠိပါဠ် သားများမထုတ်ပြီး၊ ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်အဋ္ဌကထာ နောက်ဆုံးအပိုင်းမှာ တစ်လုံးတစ်စုတည်းလာသည်ဖြစ်၍ ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ် အဋ္ဌကထာပါဠ် ကိုသာ စိုးစဥ်းထုတ်ပြပါအံ့။

အနံထက်အလျားရှည်လျက် အုံးတားလက်တင်မရှိသော ညောင် စောင်းအင်းပျဉ်မျိုးသည်သလျှင် ပမာဏကိုလွန်မူ အကပ္ပိယ ဖြစ်၏။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာသန္ဒိယာ ပါဒေ ဆိန္ဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။

ဟူ၍ဟောတော်မူသောကြောင့် အခြေ၌ ပမာဏထက်လွန်သော အဘို့ကိုဖြတ်၍ပစ်ခဲ့လျှင် ကပ္ပိယဖြစ်၏။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ထပေတွာ တီဏိအာသန္ဒိ ပလ္လင်္ကံ တူလိကံ ဂိဟိဝိကဋံ့ အဘိနိသီဒိတုံ။ နတွေဝ အဘိနိပဇ္ဇိတုံ။

ဟူ၍ဟောတော်မူသောကြောင့် ပမာဏကိုလွန်သော ညောင် စောင်း, အင်းပျဉ်, ခုံ, ဘဒိုင်ဖြစ်ခဲ့မူကား-လူတို့ဥစ္စာပင် ဖြစ်သော်လည်း အကပ္ပိယသာတည်း၊ ဓမ္မာသန, ဘတ္တဂ္ဂ, အန္တရဃရစသော တစ်စုံတစ်ခု သောနေရာ၌ပင် ကပ္ပိယပရိယာယ်မရှိ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်နှင့် စပ်သော ပါဠိတော်အရပ်ရပ်သည်-

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒုဝင်္ဂုလ မဉ္စံ ဒုဝင်္ဂုလ ပီဌံ။

ဟူသော ပါဠိတော်မှာကဲ့သို့ အလျား ၄-တောင်ထွာရှိသော ပမာဏ ယုတ္တတစ်ယောက်အိပ် ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်မျိုးကို ပမာဏပြု၍ ဖြစ်သတည်း၊ ထို့ကြောင့် သံဃာစိကကုဋိ၌ ယင်းကုဋိ၏ အနံပမာဏကို ပမာဏယုတ္တညောင်စောင်းဖြင့် ပိုင်းခြားပေ၏။ ထို့ကြောင့်အလျား ၄- တောင်ထွာက်ထက်လွန်၍ ရှည်သော သံဃာစင် ခုံရှည်မျိုး, ကျောင်း

တွင်း, ကျောင်းပ, ရွာတွင်း, ရွာပ, စရပ်တန်ဆောင်း, ရေအိုးစင်, သစ်ပင်ရင်းတို့၌ ခင်းထားသော ခနှင်ကြီးမျိုးသည်ကား-ပမာဏကိုပင် လွန်၍မြင့်သော်လည်း အိပ်ခြင်း,ထိုင်ခြင်းငှာ အပ်၏ဟုယူသင့်သည်။

အာသန္ဒိပြီး၏။

၂။ ပလ္လင်္ကော-အခြေ၌အသေထုလုပ်အပ်သော သားရဲရုပ်ရှိသောညောင်စောင်း, အင်ပျဉ်,ပလ္လင်, ဘဒိုင်အထူး။

ဤ၌ သိကြားမင်း၏ တစ်ယူဇနာရှိသော မဏိပလ္လင်ထက်၌ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ထိုင်နေကြောင်း တဏှာသင်္ခယသုတ်၌ လာသည်၊ သုမနသာမဏေသည် ဘိုးတော်ဓမ္မာသောကမင်းကြီး၏ ရာဇပလ္လင်ထက်၌ထိုင်နေကြောင်း ဤ၌ပလ္လင်အရကို ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်မျိုးဖြစ်သောအခြေ ၄-ခု, အခြေ ၆-ခု, အခြေ ၈-ခုစသည်ဖြင့် အခြေတပ်၍ပြုအပ်သော ကော့ပလ္လင်မျိုးကိုသာ လိုအပ်၏။

၁။ ဘုရားစေတီအတွင်း၌ ရုပ်ပွားဆင်းတု တည်ထားသော အခြေဟူ၍ အသီးအခြားမရှိ မြေမှာစိုက်၍ လုပ်အပ်သော အုဋ်ပလ္လင်, ကျောက်ပလ္လင်မျိုး။

၂။ မြေနန်းရာဇပလ္လင်, ဗြဲတိုက်ရာဇပလ္လင်များကဲ့သို့ သစ်သားကို ခွေ၍ လုပ်အပ်သောရာဇပလ္လင်မျိုး။

၃။ ပကတိမြေအပြင်ထက် အမြင့် ၁၄-တောင်,အလျားအနံ ၈-မင်းပယ်ရှိသော ဗောဓိပလ္လင်တော်။

၄။ ထို ၁၄-တောင်မြင့်သော ဗောဓိပလ္လင် မြေအပြင်၌ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဖြစ်၍ ၁၄-တောင်မြင့်သည် ဟူ၍ပင် ဆိုရသော အပရာဇိတ ရွှေပလ္လင်တော်။

အစရှိသော ပလ္လင်မျိုးတို့၌ကား-သားရဲရုပ်ပင်ရှိသော်လည်း ကပ္ပိယသာဟု ယူသင့်သည်။

ဤပလ္လင်၌လည်း-

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပလ္လင်္ကသ ဝါဠေ ဘိန္ဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။

ဟူ၍ဟောတော်မူသောကြောင့် သားရဲရုပ်ကိုဖျက်၍ပစ်လျှင် ကပ္ပိယဖြစ်၏။

ပလ္လင်္ကပြီး၏။

၃။ တူလိကာ-အတွင်း၌ သစ်သီး, သစ်ပွင့်, နွယ်သီး, နွယ်ပွင့်, မြက်သီး, မြက်ပွင့်တို့မှဖြစ်သော လဲမှို့သွတ်၍ပြုသော မွေ့ ရာဟူ၍၎င်း, နေရာထိုင်ဟူ၍၎င်း အမျိုးမျိုးခေါ်ကြသောအလိပ်, ခေါက်ပြား ၂-မျိုးရှိသောအခင်းကိုဆိုသည်။

တူလိကာအခင်းသည်လည်း-

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ထပေတွာ တီဏိ အာသန္ဒိံ ပလ္လင်္ကံ တူလိကံ ဂိဟိဝိကဋံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။

ဟူ၍ဟောတော်မူသောကြောင့် လူတို့ဥစ္စာပင်ဖြစ်သော်လည်း အကပ္ပိယသည်သာတည်း၊ ဂိလာနပုဂ္ဂိုလ်အား ခေါင်းအုံး များစွာကို ညောင်စောင်းပေါ်မှာ ဘီလာခင်း၍ အထက်၌ အပေါ်လွှမ်းခင်း၍ အိပ်ခြင်းငှာအပ်၏ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ အပေါ်လွှမ်းခင်းမှုကို စီရင်ပေသည်ကား-ခေါင်းအုံး၌လဲရှိသည့်အတွက် ဤတူလိကာအခင်း လျှဉ်းပါးခြင်းကြောင့်ပေတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဂိလာနပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုလဲမွေ့ရာပေါ်၌အပေါ်လွှမ်းခင်း၍ အိပ်ခြင်းငှာအပ်သည်-ဟုယူရန်ရှိ၏၊ ဆင်ခြင်။ ။ တူလိကာပြီး။

ဂေါနက

သုတ္တဝိဘင်္ဂ ပါစိတ္တိယ သိက္ခာပုဒ် သုတ္တကန္တန သိက္ခာပုဒ်တို့၏ ဝိဘင်း၌ ချည်မျိုး ၆-ပါးလာ၏။

ခေါမံ၊ ကပ္ပါသိကံ၊ ကောသေယျံ၊ ကမ္ဗလံ၊ သာဏံ၊ ဘင်္ဂံ။

၁။ ခေါမံ=ခေါမမည်သော လျှော်ချည်၊ ဝါ=ခုံချည်၊ ယင်းကို မြန်မာ၌ဂုံချည်ခေါ်သည်။

၂။ ကပ္ပါသိကံ=ဝါချည်။

၃။ ကောသေယျံ=ပိုးချည်။

၄။ ကမ္ဗလံ=သိုးမွေးချည်။

၅။ သာဏံ=ပိုက်ဆံလျှော်ချည်၊ ယင်းကိုမြန်မာ၌ သျှဏ်ချည် ခေါ်သည်။

၆။ ဘင်္ဂံ=ဘင်္ဂမည်သောလျှော်ချည်၊ယင်းကိုမြန်မာ၌ ဘန်ချည် ခေါ်သည်။ ဝါ=ခေါမ-စသော ငွမ်းမျိုး ၅-ပါးကိုရော၍ လုပ်သော မိဿကချည်။

ဘုံဘိုင်မြို့ ရက်ကန်းစက်ရုံကြီးများ၌ ကော်ဇောရက်မှု, သကလပ် ရက်မှုပညာများကို သင်ကြားလုပ်ကိုင် တတ်မြောက်၍လာသော သူများ ကိုခေါ်၍မေးမြန်းရာ-အသီးသီးချည်လုပ်ငန်း ၂-မျိုးရော, ၃-မျိုးရော- စသော မိဿက ချည်လုပ်နည်းများကို ပြောဆိုသောကြောင့် ၅-ပါးကို ရော၍ လုပ်သောချည်ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်ကို ဥက္ကဋ္ဌနည်းယူ။

အကျဉ်းအားဖြင့်။ ။ သိုးမွေးချည်, ဝါချည်, ပိုးချည်, လျှော် ချည်ချည် ၄-မျိုးရှိ၏။

ဂေါနက-စသည်တို့မှာ ကပ္ပိယ, အကပ္ပိယ၌ ဝါဒကွဲပြားလျက် ရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာပြဆိုအပ်၏။

ဂေါနက၌ လက် ၄-သစ်ထက်လွန်သော အမွေးရှိသည်ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုသောကြောင့် လက် ၄-သစ်အောက်ယုတ်သော အမွေးရှိမူ-ကပ္ပိယဖြစ်၏-ဟူသောဝါဒသည် ဝဇိရဗုဒ္ဓိ, သာရတ္ထ,

ဝိနိစ္ဆယဋီကာတို့မှာလာ၏။

၁။ စတုရင်္ဂုလာဓိကာနီတိ ဝုတ္တတ္တာ စတုရင်္ဂုလတော ပဟဋ္ဌာ ဝဋ္ဋတီတိ ဧကေ။ "ဝဇိရဗုဒ္ဓိ"။

၂။ စတုရင်္ဂုလာဓိကာနိ ကိရ တဿ လောမာနီတိ ဝစနတော စတုရင်္ဂုလတော ပဟဋ္ဌာ ဝဋ္ဋတီတိ ဝဒန္တိ။ "သာရတ္ထ"။

၃။ စတုရင်္ဂုလတော ဦနလောမကကောဇဝေါ ဝဋ္ဋတီတိ ဝဒန္တိ။ "ဝိနိစ္ဆယဋီကာ"။

ဤဋီကာတို့၌ အာစရိယဝါဒ အနေနှင့်လာ၏၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း၌ကား-အကြောင်းနှင့်တကွ သကဝါဒ အဖြစ်ဆို၏။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ကောဇဝန္တိ စီဝရက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တတ္တာ စတုရင်္ဂုလလောမကံ ပကတိကောဇဝံ ဝဋ္ဋတိ။

[ဟောင်းဋီကာ။]

အမွေးလက် ၄-သစ်တိတိရှိသော ဂေါနက ကော်ဇောသည်ကား-အနုညာတကပ္ပိယကော်ဇောဖြစ်၍ အပ်၏-ဟူလိုသည်။

[ဤကား-တစ်ဝါဒတည်း။]

ဝိမတိဆရာကား-ဤဝါဒကိုမယူလို။ ။ဤဂေါနက အခင်း၌ အမွေးလက် ၄-သစ်ထက်ရှည်သည်ဟူ၍ အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုခြင်းသည် ထိုမျှလောက်ရှည်မှသာ အကပ္ပိယ, ထိုမျှလောက်မရှည်လျှင် ကပ္ပိယ ဟုပိုင်းခြားလို၍ ဆိုသောစကားမဟုတ်၊ အထက်မှာ လာလတ္တံ့သော ဥဒ္ဒလောမိ, ဧကန္တလောမိတို့နှင့် ခြားနားခြင်းငှာဆိုသော စကားသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် အမွေးလက် ၄-သစ်အောက် ယုတ်ခဲ့လျှင် ဥဒ္ဒလောမိ, ဧကန္တလောမိတို့၌ ပါဝင်လေ၏။

[ဝိမတိ။]

စတုရင်္ဂုလာမိကာနီတိ ဥဒ္ဒလောမိဟာကန္တလောမိဟိ ဝိသေသ ဒဿနံ။ စတုရင်္ဂုလတော ဟိ ဦနာနိ ကိရ ဥဒ္ဒလောမိအာဒီသု ပဝိသန္တိ။

[ဇွင်းပါဌ်။]

တဘက်အမွေးရှိသည်, ၂-ဘက်အမွေးရှိသည်ကို ဥဒ္ဒလောမိ, ဧကန္တလောမိဆိုသည်၊ အမွေးရှိသော ကော်ဇောမှန်လျှင် တဘက်မွေး, ၂-ဘက်မွေး ၂-ပါးတွင် တစ်ပါးပါးဖြစ်ရမည်၊ ထို ၂-ပါးမှ မလွတ်နိုင်ရာဆိုလိုသည်၊ သီလက္ခန်ဋီကာသစ်လည်း ဝိမတိကို လိုရိပ်ရှိ၏။

[ဤကား-ဝိမတိဝါဒတည်း။]

ဂေါနကအခင်းမှာ ဥဏ္ဏာမယသဒ္ဒါနှင့်မဖွင့်ကြ၊ မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော ကော်ဇောကြီးဟူ၍သာ ဖွင့်ကြသည်၊ ဥဒ္ဒ လောမိ, ဧကန္တလောမိတို့မှာ ဥဏ္ဏာမယသဒ္ဒါနှင့် ဖွင့်ကြသည်၊ ကော်ဇောဟူ၍ မဖွင့်ကြ၊ အခင်းဟူ၍သာ ဖွင့်ကြသည်၊ ထို့ကြောင့် ဂေါနကကား-ချည်မျိုး ၆-ပါးနှင့်ဆက်ဆံသော ကော်ဇောမျိုးပေတည်း၊ ဥဒ္ဒလေမိ, ဧကန္တလောမိတို့ကား-သိုးမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်းတို့ပေတည်း၊ ကော်ဇောအခင်း, ကော်ဇောမဟုတ်သောအခင်း ၂-မျိုးတို့နှင့်ဆက်ဆံကုန်သည်။

ထို့ကြောင့်သားမွေးဖြင့်ပြီးသော ဂေါနကကော်ဇောမျိုး၌ ဝိမတိအယူသင့်ရာ၏၊ သားမွေးမှတစ်ပါးသော ချည် ၅-မျိုးဖြင့် ပြီးသော ဂေါနကကော်ဇောမျိုး၌ ပဥ္စမဝါဒသင့်ရာ၏။

ဝိမတိသင့်ပုံ။ ။ သားမွေးဖြင့်ရက်သော ကော်ဇောသည် အမွေးလက် ၄-သစ်ထက်လွန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဂေါနကမည်၏။ အမွေးလက် ၄-သစ်တိတိရှိခဲ့သော်ငင်း, ယုတ်ခဲ့သော်ငင်း ဥဒ္ဒလောမိ, ဧကန္တလောမိ ၂-ပါးတွင် တစ်ပါးပါးဖြစ်၏။

ပဌမဝါဒသင့်ပုံ။ ။ သိုးမွေးချည်မှ တစ်ပါးသော ချည် ၅-ပါး တို့ဖြင့်ရက်သောကောဇောသည် လက် ၄-သစ်ထက် ရှည်သော အမွေးရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ အကပ္ပိယ ဂေါနကဖြစ်၏၊ လက် ၄-သစ်အောက် ယုတ်သောအမွေးရှိခဲ့သော် ကပ္ပိယဖြစ်၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း၌ အမွေးလက် ၄-သစ်တိတိရှိလျှင် ပကတိကော်ဇောမျိုးဖြစ်၍အပ်၏-ဟူသော စကားသည် အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာနှင့်ဆန့်ကျင်၏၊ ဤအခင်းကြီးတို့၌ အကပ္ပိယအချက်မှာ အမွေး၏ဝိကတိမှုသည် ပမာဏ၊ စိတ္တကစသော အခင်းတို့၌ကား-ဆိုးရည်မှုဝကတိ, ခြယ်လယ်မှုဝိကတိသည် ပမာဏ။

ဆိုဘွယ်အထူးကား- ဂေါနက၌ ကာဠုဝဏ္ဏောမဟာကောဇဝေါ-ဟုမဟာပိဋ္ဌိယ၌ မဟာသဒ္ဒါနှင့်တကွ စတုရင်္ဂုလပုပ္ဖံ-ဟုပါရှိသည်၊ မဟာအရမှာ ပကတိ ၉-ထွာရှိသော ပမာဏယုတ္တညောင်စောင်းထက် လွန်သည်ကို ယူသင့်သည်၊ ဂေါနက၌အမွေး လက် ၄-သစ်ရှိသည်ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ၌ဖွင့်သည်၊ မဟာပိဋ္ဌိယကော်ဇောလည်း အမွေးလက် ၄-သစ်ရှိသည်ဟု ဋီကာတို့၌ ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့် အမွေးလက် ၄-သစ်ရှိအောင် ရှည်မှုသည်သာလျှင် အမွေးအတွက်၌ အကပ္ပိယအင်္ဂါ, မဟာသယနအင်္ဂါ ဖြစ်သင့်သည်၊ အမွေးလက် ၄-သစ်အောက် ယုတ်ခဲ့လျှင် ပကတိကော်ဇောမျိုးပင်ယူသင့်သည်။

အဘိဓာန်မှာ-ဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီသည်ပင်လျှင် ကချေသည် တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်, က-စလောက် အောင်ကြီးခဲ့လျှင် ကုတ္တက မည်၏-ဟုလာသောကြောင့် ဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီ ၂-ပါးသည်လည်း ကော်ဇောငယ်မျိုး, ကော်ဇောလတ်မျိုးမဟုတ်၊ မဟာကော်ဇောကြီးမျိုး ပေဟုသိအပ်သည်၊ ထို့ကြောင့် အလျား ၉-ထွာ အနံ ၂-တောင် ၆-

သစ်ထက်မလွန်သော ကော်ဇောငယ်, ကော်ဇော လတ်တို့၌ တဘက် အမွေးတက်, ၂-ဘက်အမွေးတက်ဟူသော လက္ခဏာကို မလိုအပ်၊ အမွေးလည်းရှည်, အလျားအနံလည်းကြီးသော မဟာပိဋ္ဌိယ ကော်ဇော ကြီးမျိုး၌သာ ထိုလက္ခဏာကိုလိုအပ်သည်။

၄။ ဂေါနကော-အမွေးလက် ၄-သစ်ရှည်သော အလျားအနံ ညောင်စောင်း ပမာဏထက်လွန်သော သက်သက်မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော ဂေါနကမည်သော ကော်ဇောကြီး။

၁။ ပဌမအနက်ကား- ဂေါနကတ္ထတောတိ စတုရင်္ဂုလ လောမေန ကာဠကောဇဝေန အတ္ထတော-ဟူသော အဂ္ဂတ္တိုရ် အဌကထာနှင့်ညီစေသည်။

၂။ ဒုတိယအနက်ကား-ကျမ်းဂန်အများနှင့်ညီစေသည်။

၃။ အလျားအနံ ညောင်စောင်းပမာဏထက် လွန်သည် ဟူသောအနက်မှာ-မဟာကောဇဝေါ-ဟူသော ဖွင့်ပါဠိ အာယတ ဝတ္ထတံ အကပ္ပိယဘဏ္ဍံ မဟာသဿယနံ နာမ- ဟူသော ဝိသာခုပေါသထသုတ် အဂ္ဂတ္တိုရ် အဌကထာ များနှင့်ညီစေသည်။

ဤဂေါနကအခင်း၌ ဥဏ္ဏာမယသဒ္ဒါနှင့်ဖွင့်ချက်မလာသောကြောင့် ချည်မျိုး ၆-ပါးယူသင့်၏၊ အတ္ထရဏနှင့်မဆို၊ ကောဇဝနှင့်ဆိုသော ကြောင့်ကော်ဇောမျိုးဝိသေသကိုယူ။

ဂေါနကအခင်းပြီး၏။

စိတ္တက

၅။ စိတ္တကော-အထူးထူးသော အဆင်းရှိသော သားမွေး ချည်တို့ဖြင့် နံရံပေါက်သဏ္ဌာန်စသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ရက်မှု ဆန်းကြယ်

သော စိတ္တကမည်သောသားမွေးအခင်း။

[သာရတ္ထ,ဝိမတိ,ဝိနိစ္ဆယ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာကြီးငယ်။]

ဝါ=စိတ္တကော-အထူးထူးသော အဆင်းရှိသော သားမွေးချည်တို့ဖြင့် နံရံပေါက်သဏ္ဍာန်စသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ချုပ်မှု, ခြယ်လယ်မှု, ဆန်းကြယ်သော စိတ္တကမည်သောသားမွေးအခင်း။

[သီလက္ခန်ဋီကာ။]

ဝါ=ရွှေချည်, ငွေချည်တို့ဖြင့် ရက်မှု,ချုပ်မှု, ခြယ်လယ်မှု ဆန်းကြယ်သော စိတ္တကမည်သော သားမွေးအခင်း။

[အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်အဋ္ဌကထာ။]

ဤ၌ အဆင်းတပ်စွန်း တောက်ပစေခြင်းငှာ အကပ္ပိယဆိုးရည်ဖြင့်ဆိုးအပ်သော အထူးထူးသော အဆင်းတို့ကိုယူ၊ သက်န်း၌အပ်သော ဆိုးရည်ဖြင့်ဆိုးအပ်သော အဆင်းစု, ပကတိဇာတိအဆင်းစုကား-တပ်စွန်း တောက်ပခြင်းရှိသော ဝိကတိအဆင်းမျိုး မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ကပ္ပိယသာ၊ ထို့ကြောင့် ပကတိဇာတိအဆင်းဖြင့် အထူးထူးသော အဆင်းရှိသော သိုးမွေးတို့ကို အပြောက်အကျားဖြစ်အောင် ရက်၍ပြုအပ်သော ကော်ဇောကို စိတ္တကဟူ၍မဆိုအပ်၊ ပကတိကော်ဇောဟူ၍သာဆို အပ်သတည်း။

[နောက်နောက် အခင်းတို့၌လည်း ဤနည်းတူ။]

ဤအခင်း၌ ဥဏ္ဏာမယသဒ္ဒါနှင့်ဖွင့်သောကြောင့် ခေါမ-စသော ချည် ၆-မျိုးတွင် သိုးမွေးချည်ကိုသာ လိုအပ်ရကား ၎င်းချည်နှင့် မရောမယှက်သက်သက်သော လျှော်ချည်, ဝါချည်, ပိုးချည်တို့ဖြင့် နံရံပေါက်သဏ္ဍာန်စသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ရက်မှု, ချုပ်မှု, ချယ်လယ်မှု ဆန်းကြယ်သော စိတ္တကအခင်းသည် ကပ္ပိယဖြစ်၏-ဟုယူ။

အတ္တရဏာသဒ္ဒါနှင့် ဖွင့်ကြသောကြောင့် ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့် ဆန်းကြယ်သော သားမွေးကော်ဇောမျိုးကိုင်း, သားမွေး ဖြင့်ပြီးသော သကလပ်ထည်, ဖဲထည်, ကတ္တီပါထည်, ကမ္ဗလာထည်တို့ကို ပြုလုပ်သော အခင်းမျိုးကိုင်း အကပ္ပိယဥ်ယူအပ်၏။

ထိုအထည်တို့ကိုပင်လျှင် ဘုံလျှိုပြုလုပ်ပြန်လျှင် ဥဏ္ဏာဘိသိ ဖြစ်ပြန်၍ကပ္ပိယဖြစ်ပြန်၏၊ နောက်နောက် အခင်းတို့၌လည်း ဤနည်း အတိုင်းသိလေ ရတနာနှင့်ရောရာ၌ကား-ချည် ၅-ပါးတို့ဖြင့်ပြီးသော် လည်း ကောသေယျမှာကဲ့သို့ အကပ္ပိယသာတည်း၊ ဋီကာတို့၌ကား- ကပ္ပိယ,အကပ္ပိယပြဆိုခြင်းမရှိပြီ။

စိတ္တကပြီး၏။

ပဋိကာ

၆။ ပဋိကာ-သားမွေးဖြင့်ပြီးသော ဖြူသောအခင်း။

ဤ၌လည်း ဥဏ္ဏာမယသဒ္ဒါနှင့် ဖွင့်သောကြောင့် သိုးမွေး ချည် ဖြင့်ပြီးသည်ကိုယူ၊ ဝါချည်, ပိုးချည်, လျှော်ချည်ဖြင့်ပြီးသော ပုတီး စုလျားအခင်းဖြူများကား-ကပ္ပိယ၊ အတ္တရဏာသဒ္ဒါနှင့် ဖွင့်သောကြောင့် သားမွေး ကော်ဇောဖြူနှင့်တကွ သားမွေးဖြင့်ပြီးသော သကလပ်ဖြူ, ဖဲဖြူ, ကတ္တီပါဖြူ, ကမ္ဗလာဖြူများကိုလည်း ဤပဋိကာ၌ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏၊ ဤ၌ အဖြူဆိုသော်လည်း အဆင်းတပ်စွန်းခြင်း ငှာဆိုးအပ်သော အဖြူကိုသာ ယူ၊ ပကတိအဖြူကား-ကပ္ပိယသာ။

ပဋိကာပြီး၏။

ပဋိလိကာ

၇။ ပဋလိကာ-အနီခံ၍ ပန်းပြောက်တစ်ခဲနက် ခြယ်လယ်သော သားမွေးအခင်းနီ။

ဤ၌လည်း ဥက္ကာမယ သဒ္ဒါနှင့်ဖွင့်သောကြောင့် သားမွေးချည်ဖြင့်ပြီးသော အခင်းနီမျိုးသည်သာ အကပ္ပိယ၊ ဝါချည်, ပိုးချည်, လျှော်ချည်ဖြင့်ပြီးသော အခင်းနီမျိုးဖြစ်မူ ကပ္ပိယ၊ အတ္ထရဏသဒ္ဒါဖြင့် ဖွင့်ခြင်းကြောင့် ပန်းပြောက်ပန်းရွက် ထူထပ်သော သားမွေးကော် ဇောနီမျိုး, သားမွေးဖြင့်ပြီးသော ပန်းပြောက်ပန်းရွက် ထူထပ်သော အထည်မျိုးကို ပြုလုပ်သော အခင်းနီမျိုးကိုလည်း ယူလေ၊ ယခုကာလ သုံးစွဲကြသော အနီခံကော်ဇောများကား-လျှော်ချည်ကော်ဇောသာများ၏၊ သားမွေးကော်ဇောအနည်းငယ်မျှသာ ရှိ၏၊ အနီခံ၍ ပန်းပြောက်ပင် ခြယ်သော်လည်း လျှော်ချည်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ကပ္ပိယ၊ သားမွေးချည်မှ အကပ္ပိယ။

ဤ၌ အနီဆိုသော်လည်း အကပ္ပိယဆိုးရည်မျိုးဖြင့် ဆိုးအပ်သော အနီကိုယူ၊ သက်န်းဆိုးသော ကပ္ပိယ ဆိုးရည်ဖြင့်ဆိုးသော အနီ, ပကတိဇာတိ သိုးမွေးနီမျိုးကား-ကပ္ပိယသာ။

ပဋ္ဋိလိကာပြီး၏။

၈။ ကဋ္ဋိဿံ=ရွှေချည်, ငွေချည်ဖြင့်ချုပ်လုပ် ခြယ်လယ်သော ရှန့်ရင်းသော ပိုးချည်အခင်း။ "သီလက္ခန္ဓဋ္ဋိကာကြီး"။

ဝါ=ကဋ္ဋိဿံ=ရွှေချည်, ပိုးချည် ၂-ပါးရောစပ်၍ ရက်အပ်သော ပိုးချည်အခင်း။ "ဝိမတိ"။

ဝါ=ကဋ္ဋိဿံ=ပိုးချည်နှင့် ကဋ္ဋိဿမည်သော လျှော်ချည် ၂-ပါး ရောစပ်၍ ရက်အပ်သောပိုးချည်အခင်း။ "အဘိဓာန်ဋီကာ"။

ယင်းကို သီလက္ခန္ဓဋီကာသစ်၌ ကောစိဆိုသည်၊ ဤအခင်း၌ကား ရတနနှင့်ရောလျှင် အကပ္ပိယ၊ မရောလျှင်ကပ္ပိယ။

ကဋ္ဋိဿပြီး၏။

ကောသေယျ

၉။ ကောသေယျံ=ရွှေချည်, ငွေချည် ရက်မှု, ချုပ်မှု, ခြယ်လှယ်မှုရှိသော ပိုးချည်အခင်း၊ ချောမွေ့သော ပိုးချည်ကိုယူ။

ဤ၌လည်း ရတနာနှင့်ရောလျှင် အကပ္ပိယ၊ မရောလျှင် ကပ္ပိယ။

သုဒ္ဓကောသေယျံ ပန ဝဋ္ဋတိ။

[အဋ္ဌကထာ။]

ရတနာနှင့်ရောခဲ့လျှင် ဝါချည်, လျှော်ချည်ပင်ဖြစ်သော်လည်း အကပ္ပိယသာ၊ ကဋ္ဋိဿသည်လည်း ကောသေယျ မျိုးပင်ဖြစ်၏၊ ပိုးကြမ်း, ပိုးချောမျှသာ ကွဲကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုအဋ္ဌကထာပါဌ်၌ ကောသေယျ သဒ္ဒါဖြင့် ကဋ္ဋိဿကိုလည်း သင်္ဂြိုဟ်သင့်ပေရကား-

ကဋ္ဋိဿဉ္စ ကောသေယျဉ္စ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ န ဝဋ္ဋန္တိ။ သုဒ္ဓါနိ ဝဋ္ဋန္တိ။

ဟူသော ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်းသည် ကောင်းမြတ်လှပေ၏။ ကောသေယပြီး၏။

ဝိကတိကာ

၁၀။ ဝိကတိကာ=ခြင်္သေ့ သစ်ကျား သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ချုပ်မှု, ရက်မှု, ခြယ်လှယ်မှု ထူးဆန်းစွာပြုအပ်သော ဝိကတိကာမည် သော သားမွေးအခင်း။ "ကျမ်းဂန်များ"။

ဝါ=ခြင်္သေ့ သစ်ကျား သားရဲရုပ်တို့ဖြင့်ငင်း, ရတနာတို့ဖြင့်ငင်း ထူးဆန်းစွာပြုအပ်သော ဝိကတိကာမည်သော သားမွေးအခင်း။ "ဝိမတိ"။

ဤ၌လည်း ဥဂ္ဃာမယသဒ္ဒါ, အတ္ထရဏသဒ္ဒါတို့နှင့်ဖွင့်၏၊ သားရဲရုပ်၏လည်း အကပ္ပိယရုပ်မျိုးဖြစ်ရကား-ဝါချည်, ပိုးချည်, လျှော်ချည်ပင်ဖြစ်သော်လည်း သားရဲရုပ်ခြယ်လှယ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ရတနာနှင့်ရောသော

ဝါချည်, လျှော်ချည် အခင်းကဲ့သို့ အကပ္ပိယ သာ။
ဝိကတိကာပြီး၏။

ဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီ

၁၁။ ဥဒ္ဒလောမီ-၂-ဘက်အမွေးထသော သားမွေးအခင်း။

၁၂။ ဧကန္တလောမီ-တစ်ဘက်အမွေးထသော သားမွေးအခင်း၊

[ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ။]

ဝါ=ဥဒ္ဒလောမီ-တစ်ဘက်အမွေးထသော အမွေးအခင်း။ ဧကန္တလောမီ-၂-ဘက်အမွေးထသော အမွေးအခင်း။

[သုတ္တန်အဋ္ဌကထာ။]

အဿတ္ထိ-၍သည် လွန်ကဲသောအနက်ကိုပြတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဂေါနကအခင်းမျှနီးနီး လက်၄-သစ်ရှိအောင် ရှည်သော အမွေးကိုယူ၊ အမွေးရှိသော အထည်ဟူသမျှ တစ်ဘက်မွေး, ၂-ဘက်မွေးမှ မလွတ်နိုင်ရာ။

မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း-

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပါဝါရံ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေကောဇဝံ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ဗလံ။

ဟူ၍အမွေးရှိသော အထည်မျိုးကိုလည်း ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် ဥဂ္ဂတသဒ္ဒါ, ပုပ္ဖသဒ္ဒါ, ဒသာသဒ္ဒါတို့နှင့် ဖွင့်ကြသည် အားလျော်စွာ အဆာအမြိတ်အထူးရှည်သော အခင်းမျိုးကို၍ဥ်ယူအပ်၏၊ ယခုကာလ၌ကား-ကော်ဇောမျိုးမှာ တစ်ဘက်မွေးကိုသာ မြင်ဘူး၏၊ ခြုံထည်မျိုးမှာသာ ၂-ဘက်မွေးကိုမြင်ရသည်။

ဤ၌လည်း ဥဏ္ဏာမယသဒ္ဒါနှင့်ဖွင့်ကြသောကြောင့် ဝါချည်, ပိုးချည်, လျှော်ချည်ဖြစ်ခဲ့မူ ကပ္ပိယ၊ အတ္ထရဏသဒ္ဒါနှင့် ဖွင့်သောကြောင့်သားမွေးဖြင့်ပြီးသော သကလပ်ထည်, ဖဲထည်, ကတ္တီပါထည်, ကမ္ဗလာထည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်သော ရှည်သောအမွေး ရှိသော အခင်းစုကိုလည်း အကပ္ပိယ၌သင်္ဂြိုဟ်။

ဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီ ၂-ပါးပြီး၏။

ကုတ္တက

၁၃။ ကုတ္တကံ=ထို၌တည်၍ ကချေသည်မ တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်က စလောက်အောင်ကျယ်သော သားမွေးအခင်း။

လက် ၂-ဘက်ကို ဆန့်၍ကလျှင် တစ်ယောက်တွက်တစ်လံရ၏၊ ၄-ယောက်စီ ၄-တန်းပြုသော် အလျား ၄-လံခန့်, အနံ ၄-လံခန့်ရှိရာ၏၊ တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက် က-စလောက်သည်မှစ၍ ထိုထက် ကျယ်သမျှ ကုတ္တကချည်း၊ ထိုမှအောက်ကို ပမာဏ ယုတ္တ ညောင်စောင်း ထက်ကျယ်သမျှသည် ဂေါနက၊ ဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီ, ဟတ္ထတ္ထရ, မဟာပိဋ္ဌိယတို့၌ဝင်၏။

ဤမှာလည်း ဥဏ္ဏာမယသဒ္ဒါ, အတ္ထရဏသဒ္ဒါတို့နှင့် ဖွင့်သည်ကိုပြဆိုခဲ့ပြီးသော အတိုင်းသိလေ။

ကုတ္တကပြီး၏။

ဟတ္ထတ္ထရ, အဿတ္ထရ, ရထတ္ထရ

၁၄။ ဟတ္ထတ္ထရံ=ဆင်ကျောက်ကုန်းမှာခင်းသောအခင်း။

၁၅။ အဿတ္ထရံ=မြင်းကျောက်ကုန်းမှာခင်းသောအခင်း။

၁၆။ ရထတ္ထရံ=ရထားပေါ်မှာခင်းသောအခင်း။

[အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ၌ကား-ဆင်ရုပ်, မြင်းရုပ်, ရထားရုပ်ပါရှိသော အခင်းကိုလည်း ယူသေး၏။]

ဤ ၃-ပါး၌ကား-ဥဏ္ဏာမယ သဒ္ဒါမလာသောကြောင့် ဆင်ကျောက်ကုန်း, မြင်းကျောက်ကုန်း, ရထားခွင်နှင့်တိုင်း၍ အသီးပြုလုပ်သော အခင်းမှန်ခဲ့လျှင် ဘယ်ချည်မဆို အကပ္ပိယချည်းယူ၊ ဋီကာတို့၌ အမွေးလက် ၄-သစ်ရှိသော မဟာပိဋ္ဌကော်ဇောကို ပင်လျှင်ဟတ္ထတ္ထရ ဆိုလိုရိပ်ရှိ၏။

မဟာပိဋ္ဌယကောဇဝန္တိ ဟတ္ထိပိဋ္ဌိသု အတ္ထရိတဗ္ဗတာယ မဟာပိဋ္ဌယန္တိလာဒ္ဓသမည့် စတုရင်္ဂုလပုပ္ဖံ မဟာကောဇဝံ။

[စီဝရက္ခန္ဓကဋီကာစု။]

ပါဠေလိရွာမင်းကွန်း၌ ဘုရားအမျူးရှိသော သံဃာတို့နေထိုင်ရန် ဝသကာရအမတ်တို့ခင်းကြသော အစီအရင်ကို ပြဆိုရာ၌ကား- မဟာပိဋ္ဌယကော်ဇောတစ်ခြား၊ ဟတ္ထတ္ထရတစ်ခြားလာ၏၊ မြန်မာတို့ မြင်းကုန်းနှီးကား-လဲသွတ်၏၊ မြင်းရထားအခင်း၌လည်း လဲသွတ်၏၊ မီးသင်္ဘောမီးရထားပဌမခန်း, ဒုတိယခန်းတို့၌ရှိသော အခင်းစုလည်းလဲ အခင်းစုပင်ထင်၏။

ကောသလမင်းကြီးသည် အစိရဝတီမြစ်ကမ်းမှာ အရှင် အာနန္ဒာအား ဟတ္ထတ္ထရကိုခင်း၍ ဤမှာထိုင်ပါဟု လျှောက်၏၊ အရှင်အာနန္ဒာ မထိုင်ဟု လာ၏၊ ထို့ကြောင့် ဟတ္ထတ္ထရမှာလည်း လဲသွတ်သောအခင်း တစ်မျိုးရှိရာ၏၊ လဲသွတ်သော အခင်းဟူသမျှသည် ဂိဟိဝိကဋပင်ဖြစ်သော်လည်း အကပ္ပိယသာ။

ဟတ္ထတ္ထရ၊ အဿတ္ထရ၊ ရထတ္ထရ ၃-ပါးပြီး၏။

အဇိနပဝေဏီ

၁၇။ အဇိနပဝေဏီ-သစ်နက်ရေကို ၂-ထပ် ၃-ထပ်ပြု၍ ညောင်စောင်းပမာဏ ချုပ်အပ်သော သစ်နက်ရေ အခင်း။

ဤအခင်းကား-အကပ္ပိယသားရေမျိုးတည်း၊ အကပ္ပိယ သားရေဟူသမျှသည် ဘူမတ္ထရဏကိစ္စ၌သာအပ်သည်။

အဇိ နပဝေဏီပြီး၏။

ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏ

၁၈။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏံ=အဝတ်ဖြူပေါ်၌ ဝံပိုင့်ရေကို ခင်း၍ချုပ်၍ပြုအပ်သော မြတ်သော အပေါ်လွှမ်းအခင်း။

ဤအခင်းလည်း အကပ္ပိယသာ၊ သီလက္ခန်ဋီကာသစ်၌ကား-သက်သက်သော ဝံပိုင့်ရေသည် ကပ္ပိယဟူ၏။

သုဒ္ဓမေဝကဒလိမိဂစမ္မံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝဒန္တိ။

[ဋင်းဋီကာ။]

ကဒလိမိဂသားရေသည် အကပ္ပိယသားရေမျိုးဖြစ်ရကား-ထိုစကားကိုဆင်ခြင်။

ကဒလိမိဂပဝရ ပစ္စတ္ထရဏပြီး၏။

သဥတ္တရစ္ဆဒ

၁၉။ သဥတ္တရစ္ဆဒံ=အထက်၌ဖြန့်ကြက်အုပ်မိုးသော ဗိတာန်မျက်နှာကြက်နီရှိသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ပလ္လင်,ဘဒိုင်မျိုး။

ကပ္ပိယညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဗိတာန်နီမိုးလျက်ရှိခဲ့လျှင် အကပ္ပိယဖြစ်၏၊ ကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏသည်လည်း ဗိတာန်နီမိုးလျက်ရှိခဲ့လျှင် အကပ္ပိယဖြစ်၏-ဟူလိုသည်၊ ဗိတာန်နီပင်ဖြစ်သော်လည်း ကပ္ပိယဖန်ရည် ဆိုးသော အနီဖြစ်ခဲ့မူအပ်ပါ၏၊

ဝတ်ပန်းစသော အကပ္ပိယအရည်ဖြင့်ဆိုးလျှင်သာ မအပ်သည်။

ရတ္တဝိတာနေသု စ ကာသာဝံ ဝဋ္ဋတိ၊ ကုသုမ္ဘာဒိရတ္တမေဝ န ဝဋ္ဋတီတိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဝုတ္တံ။

[ဝဇိရ, သာရတ္ထ။]

ဗိတာန်နီဆိုသည်ကား-အလုံးစုံနီမှ အကပ္ပိယ-အထူးထူးသော အဆင်းရှိသော ဗိတာန်, ပန်းချီဆေးရေးမှုဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ဗိတာန်များကား-ကပ္ပိယ။ "ဝိမတိ"။

ရတ္တဝိတာနေနာ တိ သဗ္ဗရတ္တဝိတာနေန၊ ယံ ပန နာနာ ဝဏ္ဏံ ဝါ လေပစိတ္တံ ဝါ၊ တံ ဝဋ္ဋတိ။

[ငှင်းပါဠ်။]

အဋ္ဌကထာ၌ကား-နီသောအဆင်းများလျှင်မအပ်-ဟူ၏။

ယေဘုယျနရတ္တဝိတာနမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။

[ငှင်းပါဠ်။]

အဋ္ဌကထာ၌ကား-ဗိတာန်ဖြူ, မျက်နှာကြက်ဖြူကိုသာ ကပ္ပိယဆို၏၊ ထိုဗိတာန်ဖြူသည်လည်း အောက်မှာ အကပ္ပိယ အခင်းရှိခဲ့မူ အကပ္ပိယဖြစ်ပြန်၏၊ ကပ္ပိယအခင်းရှိခဲ့မူ ကပ္ပိယဖြစ်၏-ဟုဆို၏။

သေတဝိတာနမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ အကပ္ပိယ ပစ္စတ္ထရဏေ သတိ နဝဋ္ဋတိ၊ အသတိ ပန ဝဋ္ဋတိ။

[အဋ္ဌကထာ။]

အောက်၌ ကပ္ပိယအခင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း ဗိတာန်နီဖြစ်ခဲ့လျှင် အကပ္ပိယသာ။

ရတ္တဝိတာနဿ ဟေဋ္ဌာ ကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏေ သတိပိ နဝဋ္ဋတိ ယေဝ။

[ဝိနိစ္ဆယဋီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း။]

ဤအဆိုများကိုထောက်မြော်သော်-သဥတ္တရစ္ဆဒံ၊ ဗိတာန်နီ အမိုးရှိသော ပစ္စတ္ထရဏအခင်း-ဟု အနက်ဆိုသင့်၏၊ ပစ္စတ္ထရဏ သဒ္ဒါနှင့် ဆိုသောကြောင့် ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပေါ်မှာ ဆိုလိုရင်း-ဟုသိအပ်၏။

မေးမြန်းဖွယ်

မေး။ အထက်၌ ဗိတာန်မျက်နှာကြက်နီ ကြက်မိုး၍ အောက်ကြမ်း ပြင်ဖျာသင်းဖြူးပေါ်၌ ဂေါနကစသည်ကို ဘူမတ္ထရဏ ကိစ္စနှင့်ခင်း ထားရာ၌အိပ်ခြင်း, ထိုင်ခြင်းငှာ အပ်မည်လော၊ မအပ်မည် လော၊ မေးရန်-

ဖြေ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဘူမတ္ထရဏံ ကာတုံ-ဟူသော အနုညာတအတိုင်းပင်ကျ၏၊ အပ်ပါ၏-ဖြေ။

သေတဝိတာနမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ အကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏေ သတိ နဝဋ္ဋတိ။ အသတိ ပန ဝဋ္ဋတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိဖြင့် အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝိတာနံ-ဟူသော အနုညာတဗိတာန်သည် အဖြူသက်သက် တည်းဟု သိအပ်၏၊ ထိုဗိတာန်ဖြူကြက်မိုးသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ပလ္လင်, ဘဒ္ဒိုင်မှုကား-ကပ္ပိယ။

မေး။ ကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏလည်းမရှိ၊ အကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏ လည်း မရှိ၊ ဗိတာန်နီသက်သက်ကြက်မိုး၍ထားသော ညောင်စောင်းသည် အပ်မည်လော-မအပ်မည်လော၊ မေးရန်-

ဖြေ။ ညောင်စောင်း၌ကြက်မိုး၍ထားအပ်သော ဗိတာန်နီသည် ပစ္စတ္ထရဏသို့လိုက်၍ ကပ္ပိယ, အကပ္ပိယဖြစ်သည်မဟုတ်၊ အသီးသော အကပ္ပိယမှုတစ်ခုပေတည်း။

မေး။ သို့မှန်ခဲ့သော် အဋ္ဌကထာဋီကာတို့မှာ ပစ္စတ္ထရဏနှင့် ဘက်တွဲ၍မဆိုသင့်-ဟူငြားအံ့။

ဖြေ။ ဗိတာန်ဖြူ၏လည်း သဥတ္တရစ္ဆဒပုဒ်တွင် ပါဝင်ခွင့်ရှိသည်ကို ပြလို၍ဆိုပေရကား-ဆိုသင့်ပါ၏-ဟူပေ။

ဆင်ခြင်၍ယူ။

သဥတ္တရစ္ဆဒပြီး၏။

ဥဘတောလောဟိတကူပဓာန

၂၀။ ဥဘတော လောဟိတကူပဓာန်-ခေါင်းရင်း, ခြေရင်း ၂-ဌာန၌ အုံးနီ ၂-လုံးရှိသောညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ခရှင်, ဘဒိုင်။

ကပ္ပိယညောင်စောင်း အင်းပျဉ်, ကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏပင်ဖြစ်သော်လည်း အထက်၌အုံးနီ ၂-လုံးရှိခဲ့လျှင် အကပ္ပိယဖြစ်၏- ဟူလိုသည်။

ဤပုဒ်မှာ အဋ္ဌကထာ၌ပင် မဠ္ဌသ ဥဘတော လောဟိတကူပဓာန်-ဟူ၍ဆိုသောကြောင့် ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပေါ်မှာ ဆိုလိုသည်၊ ဘူမတ္ထရဏကိစ္စ၌ ကပ္ပိယဖြစ်သော မဟာသယနစုသည် ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပေါ်၌ အကပ္ပိယဖြစ်၏၊ ကပ္ပိယဖြစ်သော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်သည် မဟာသယနအခင်းစု ခင်းအပ်သည်ရှိသော် အကပ္ပိယဖြစ်၏၊ ကပ္ပိယညောင်စောင်း အင်းပျဉ်, ကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏစုသည် အထက်၌ ဗိတာန်နီရှိခဲ့သော်ငင်း, အုံးနီ ၂-ခုရှိခဲ့သော်ငင်း အကပ္ပိယဖြစ်၏၊ ဤသို့ယှဉ်တွဲ ဘက်စပ်၍ဖြစ်သော ဒေသနာအရာဖြစ်ပေသောကြောင့် အကပ္ပိယစစ်မှု၌ ဌာန, ဌာနီ ဘက်တွဲမှုကို အလိုရှိအပ်၏။

ကပ္ပိယညောင်စောင်းပေါ်မှာ အကပ္ပိယအခင်းခင်း၍အိပ်ရာ၌ အခင်းအတွက်သာ အပြစ်ရှိသည်၊ အခင်းသာ အကပ္ပိယ၊ ညောင်စောင်းအတွက်အပြစ်မရှိ၊ ညောင်စောင်းကား-ကပ္ပိယ၊ ဤသို့စစ်မှုကိုမလိုအပ်၊

ညောင်စောင်း အတွက်ကြောင့် အခင်းလည်း အကပ္ပိယဖြစ်ရသည်၊ အခင်းအတွက်ကြောင့် ညောင်စောင်းလည်း အကပ္ပိယဖြစ်ရသည်၊ ဤသို့အကပ္ပိယမှု၌တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ အင်္ဂါဖြစ်ကြသည်ကို လိုအပ်သတည်း။

အုံးနီပင်ဖြစ်သော်လည်း တစ်လုံးသာရှိမူ ထိပ် ၂-ဘက်၌ အနီပိတ်သော်ငင်း, ပဒုမာကြာအဆင်းရှိသော အထည်ပိတ်သော် ငင်း, ပန်းပြောက် ပန်းနွယ် ဆန်းကြယ်သော အထည်ပိတ်သော်ငင်း ပမဏာယုတ္တဖြစ်ခဲ့မူ အပ်ပါ၏။

ယံ ပန ဧကမေဝ ဥပဓာနံ ဥဘောသု ပဿေသု ရတ္တံ ဝါ ဟောတိ ပဒုမဝဏ္ဏံ ဝါ ဝိစိတြံ ဝါ၊ သစေ ပမာဏယုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ မဟာဥပဓာနံ ပန ပဋိက္ခိတ္တံ။

[အဋ္ဌကထာ။]

နီသောအဆင်းများလျှင်ပင် ၂-လုံးမအပ်ပြီ။ "ကဏ္ဍိပုဒ်စု"။

ယေဘုယျရတ္တာနိပိ ဒွေပိဗ္ဗောဟနာ နိ န ဝဋ္ဋန္တိတိ ဂဏ္ဍိပဒေသု ဝုတ္တံ။

[ဝိနိစ္ဆယဋီကာ။]

ဝိမတိအလိုကား-အနီသက်သက်သာမအပ်သည်၊ အဆင်းတစ်ပါးရောလျှင်ပင် အပ်သည်ဟူ၏။

အနီမဟုတ်ခဲ့မူ ၂-လုံးပင်အပ်၏၊ ၂-လုံးထက်လွန်၍ကား-မထားရ။

အလောဟိတကာနိ ဒွေပိ ဝဋ္ဋန္တိ၊ တတော ဥတ္တရိ လဘိတွာ အညေသံ ဒါတဗ္ဗာနိ-စသည်။

[အဋ္ဌကထာ-ရှေး၌လည်း ဆိုပြီးအံ့။]

ဤ၌လည်းအနီဆိုသည်ကား-ဝတ်ပန်းစသည်ဖြင့် ဆိုးသော အနီကိုယူ၊ သက်န်းဆိုးသော ဖန်ရည်သည်ကား-ရတ္တ-ဟူသော ဝေါဟာရ သို့မရောက်၊ ထို့ကြောင့် ဗိတာန်၌၎င်း, ဤအုံး၌၎င်း သက်န်း အဆင်းမျိုး သည်အပ်၏၊ "ဝိမတိ"။

ကသာဝံ ပန် လောဟိတကဝေါဟာရံ န ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာဝိတာနေပိ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနေပိ ဝဋ္ဋတိ။

[၎င်းပါဠိ။]

ဤအတူအကြွင်ဆိုးရည်မျိုးတို့သည် သက်န်း၌အပ်ကုန်၏၊ ထိုဆိုးရည်မျိုးတို့ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော သားမွေးဖြင့်ပြီးကုန်သော သကလပ်ထည်, ဖဲထည်, ကတ္တီပါထည်, ကမ္ဗလာထည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်သော အခင်းဟူသမျှ တို့သည်လည်း ကပ္ပိယတို့သာတည်း၊ သက်န်း၌ အပ်သမျှတို့ သည်အခင်း၌မအပ်သည် မရှိကုန်ပြီ။

ထို့အတူ အမြိတ်အဆာဖြစ်အောင် စိုက်၍ရက်သဖြင့် အလွန် ရှည်ခြင်းတည်းဟူသော အမွေး၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းလည်းမရှိ၊ အဆင်း တောက်ပအောင် အကပ္ပိယဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးခြင်းလည်းမရှိ၊ ပကတိ သိုးမွေးအတိုင်း ရက်အပ်သော ကော်ဇောဖြူ, ကော်ဇောနီ, ကော်ဇောဝါ, ကော်ဇောပြောက်, ကော်ဇောကျားစု သည်လည်း ကပ္ပိယချည်းသာ။ ။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာန ပြီး၏။

ဝါဒညို၍ ရှင်းလင်းချက်ပြီး၏။

၄-အခင်း ၂-မျိုးတို့၏အထူး

မေး။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အခင်းတို့တွင်-ဂေါနက, စိတ္တက, ပဋိကာ, ပဋလိကာ, ဝိကတိကာ, ဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီ, ကုတ္တက, ဟတ္ထတ္ထရ, အဿတ္ထရ, ရထတ္ထရ, ဤ၁၁-ခုတို့သည် ကောသေယျဝင်မှာ လာသော သန္ထတအခင်းတို့နှင့် အဘယ်သို့ ထူးခြားကြကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ဤ ၁၁-ခုတို့ကား-ရက်ထည်တို့ပေတည်း၊ ခင်း၍လုပ်သော အထည်မျိုးမဟုတ်ကုန်၊ ကောသေယျဝင်၌လာသော အထည်တို့ကား-ခင်းထည်မျိုးတို့တည်း၊ ရက်၍လုပ်သော အထည်မျိုး မဟုတ်ကုန်၊ မဟာသယနအရာတွင် ပါဝင်သောအခင်းတို့လည်း မဟုတ်ကုန်၊ သိက္ခာပုဒ်ရင်း၌ မြစ်ပယ်တော်မူသောအမှုကို လွတ်အောင် ပြု၍ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပေါ်၌ပင် ခင်း၍သုံး ဆောင် အပ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပေါ်၌ ခင်းရန်မဟုတ်၊ ဘူမတ္ထရဏ အကျိုးငှာ ပြု၍ ဘူမတ္ထရဏကိစ္စနှင့် သုံးဆောင် ခဲ့လျှင် မြစ်ပယ်မှု ပင်မရှိကုန်၊ ထို့ကြောင့် ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့၏ အနာပတ္တိဝါရတို့၌-

အနာပတ္တိ ဝိတာနံဝါ ဘူမတ္ထရဏံဝါ သာဏိပါကာရံ ဝါ ဘိသိံ ဝါ ဗိမ္ဗောဟနံ ဝါ ကရောတိ။

ဟူ၍သိက္ခာပုဒ်တိုင်းမှာပင်လာသည်။

ထိုအခင်းတို့၌ ပိုးချည်ရောမှု, မည်းနက်သော သိုးမွေး ဒွေဘာဂ ထက်လွန်မှု၊ ဤနှစ်ချက်သာ အဆင်းအတွက်, ချည်အတွက်မြစ်ပယ်ချက်ရှိသည်၊ ထို၂-ချက်မှလွတ်လျှင် အဆင်းအတွက်လည်း အပြစ်မရှိ၊ ချည်အတွက်လည်း အပြစ်မရှိ၊ ရတနာခြယ်လယ်ခဲ့သော်ငြား, သားရဲရုပ်ခြယ်လယ်ခဲ့သော်ငြား မဟာသယန၌ အလျော်အားဖြင့်သွင်း၍ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်၌ ခင်းမှုကိုရှောင်ကြဉ်ရာ၏၊ အဘိုးများစွာ

ထိုက်တန်သော အခင်းမျိုး မဟုတ်၊ ရက်ထည်ကို မသုံးနိုင်ကြကုန်သော သူတို့၏ အသုံးအဆောင်မျိုးပေတည်း၊ ရဟန်းတို့ကိုယ်တိုင်ပင် ပြုလုပ်ခြင်းငှာ တတ်ကောင်းကုန်၏။

အခင်း ၂-မျိုးတို့၏အထူးပြီး၏။

၅-လောကဍ်ခင်းကြပုံ အစီအရင်

ယခုအခါ ဂေါနကအစရှိသောအခင်းတို့ကို လောကဍ် ခင်းကြပုံ အစီအရင်ကိုပြဆိုပေအံ့။

သုနိခ, ဝဿကာရအမတ်ကြီးတို့သည် ပါဋ္ဌလိရွာ မင်းကွန်းရုံးတော်ကြီးမှာ သံဃာတော် ၅၀၀-နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရား နေထိုင်ရန်ခင်းကြပုံကိုပြဆိုအံ့။

၁။ ရှေးဦးစွာ မင်္ဂလာအကျိုးငှာ နွားချေးလိမ်းကျံသည်။

၂။ နွားချေးသွေ့ခြောက်လျှင် အနံ့ပျောက်ကင်းရန် နံ့သာမျိုး ၄-ပါးလိမ်းကျံသည်။

၃။ ၎င်းအပေါ်မှာ ဖျာကြမ်း, ဖျာချောခင်းသည်။

စတုဇာတိယဂန္ဓေဟိ လိမ္ပိတွာ ဉပရိ နာနာဝဏ္ဏော ကဋ္ဌသာရကေ သန္ထရိတွာ။

[အဋ္ဌကထာ။]

၄။ ဖျာကြမ်း, ဖျာချောအပေါ်မှာ မဟာပိဋ္ဌိယစသော ကော်ဇောကြမ်းကြီးခင်းသည်။

တေသံ ဉပရိ မဟာပိဋ္ဌိယကောဇဝါဒိကေ အာဒိံ ကတွာ ဟတ္ထတ္ထရကာဒီဟိ နာနာဝဏ္ဏေဟိ အတ္ထရဏေဟိ သန္ထရိတဗ္ဗ

ယုတ္တာဌာနေသု သန္ထရာပေသုံ။

ဤအထပ်မှာ မဟာပိဋ္ဌိယစသော ကော်ဇောကြီးတို့နှင့် ဟတ္ထတ္ထရ စသော အခင်းကြီးတို့ကို အထက်, အောက် ခြားနား၍ မဆိုပြီ၊ အာဒိသဒ္ဒါ ၂-ချက်ပါ၏၊ ပဌမအာဒိသဒ္ဒါဖြင့်-ဂေါနက, ကုတ္တက, ဥဒ္ဒလောမီ, ဧကန္တလောမီ, ဟတ္ထတ္ထရ, အဿတ္ထရ, ရထ တ္ထရဟူသော ကော်ဇော ကြမ်းကြီးတို့ကိုယူ၊ ဒုတိယအာဒိသဒ္ဒါဖြင့် စိတ္တက, ပဋိကာ, ပဋလိကာ, ဝိကတိကာ-ဟူသော အချောလတ် အခင်းတို့ကိုယူ။

၅။ ထိုအခင်းကြမ်း အခင်းလတ်တို့၏ အပေါ်မှာ-မဟာရဟ ဖြစ်သော ဘုရားနေရာကိုခင်းသည်။

မဇ္ဈဋ္ဌာနေ တာဝ မင်္ဂလထမ္ဘံ နိဿာယ မဟာရဟံ ဗုဒ္ဓါသနံ ပညပေတွာ။

တာဝ=ရှေးဦးစွာ၊ မဇ္ဈဋ္ဌာနေ=အလယ်အရပ်၌၊ မင်္ဂလထမ္ဘံ=မင်္ဂလာ ရှိသော သီတိုင်ကို၊ နိဿာယ=မှီ၍၊ မဟာရဟံ=မြင့်မြတ် သောသူတို့ အားသာ ထိုက်တန်သော၊ ဗုဒ္ဓါသနံ=ဘုရားနေရာကို၊ ပညပေတွာ=ခင်း၍။ ပေး။

ဆင်စွယ်ညောင်စောင်း, ရွှေညောင်စောင်း, သဘော့ဖျာသင်ဖြူးနု သင်ဖြူးချောတို့ကိုယူ။

၆။ ထိုအပေါ်မှာ နူးညံ့လှစွာသော နှစ်သက်ဖွယ်ရှု ချင်ဖွယ် ကောင်းလှသော ပစ္စတ္ထရဏ အခင်းတို့ကို ခင်းသည်။

တတ္ထ ယံယံ မုဒုကဉ္စ မနောရမ္မဉ္စ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ တံတံပစ္စတ္ထရိတွာ။

အလွန်ချောမွေ့သော ကော်ဇောမျိုး, အခင်းမျိုးနှင့်တကွ ကဋ္ဋိဿ, ကောသေယျ, အဇိနပဝေဏီ, ကဒလိမိဂပဝရ ပစ္စတ္ထ ရဏတို့ကိုယူ။

၇။ ထိုအပေါ်မှာ ခေါင်းရင်း, ခြေရင်း ၂-ဌာနတို့၌ အလွန်နီလှစွာသော နှစ်သက်ဖွယ် ရှုချင်ဖွယ်ကောင်းလှသော အုံးနီ ၂-ခုကို ထားသည်။

ဥဘတော လောဟိတကံ မနုညဒဿနံ ဥပဓာနံ ဥပဒဟိတွာ။
ဥဘတော=ခေါင်းရင်း, ခြေရင်း ၂-ဖက်၌-အနက်ပေး။

၈။ ထိုညောင်စောင်း၏အထက်၌ ရွှေကြယ်,ငွေကြယ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်လှစွာသော ဗိတာန်မျက်နှာကြက်ကြီးကို ဆွဲသည်။

ဥပရိ သုဝဏ္ဏရဇတတာရကဝိစိတ္တံ ဝိတာနံ ဗန္ဓိတွာ။

၉။ အနောက်နံရံကိုမှီ၍ သံဃာတော်တို့နေထိုင်ရန် ပလ္လင်အင်းပျဉ်, အမှီအင်းပျဉ်, ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်-စသည်တို့ကို ခင်းသည်။

သံဃဿ ပလ္လင်္ကပီဌ အပဿယပီဌ မဉ္စပီဌာဒီနိ ပညပေတွာ။
ဤပါဠိ၌ -သားရဲရုပ်မရှိသော ပလ္လင်ငယ်ကို ပလ္လင်္ကပီဌဆိုသည်။

၁၀။ ထိုအပေါ်မှာ အဝတ်ဖြူအစရှိသော ပစ္စတ္ထရဏတို့ကို ခင်းသည်။

ဥပရိ သေတ ပစ္စတ္ထရဏေဟိ ပစ္စတ္ထရာပေတွာ။
ဤသို့ကျမ်းဂန်တို့၌ ပါဠိတော်၌ကား-

၁။ တစ်ခုသော ပလ္လင်ပေါ်၌ ဂေါနကအခင်းကြမ်း၊ ပဋိကာ, ပဋ္ဋလိကာ, အခင်းလတ်၊ ကဒလိမိဂ အခင်းချောတို့ကို ခင်း၍ဗိတာန်နီ, အုံးနီတို့ကိုထားသည်ဟုလာ၏။

၂။ ပစ္စတ္ထရဏခေါ်သော အခင်းနု အခင်းချောတို့ကိုကား-အခင်းလတ်တို့၏အပေါ်မှာ အိပ်မည့်နေရာ, ထိုင်မည့်

နေရာ တွင်ရွေ့ခင်းသည်၊ တစ်ပြင်လုံးခင်း သည်မဟုတ်။

၃။ အခင်းလတ်တို့ကိုကား- အဆင်းအရောက်တို့ဖြင့် အတင့်အတယ်ရှုဖွယ်မငြီးဖြစ်စေခြင်းငှာ အနှံ့အပြား ခင်းသည်။

၄။ ထိုအခင်းလတ်တို့၏အောက်၌ ဝေါနကစသော အခင်းကြမ်းကြီးတို့ကို အနှံ့အပြားခင်းသည်၊ ထိုအောက်၌ ဖျာကြမ်း ရှင်ကြမ်းတို့ကိုခင်းသည်။

ပစ္စတ္ထရဏအခင်းတို့၏ ကိစ္စကား-အိပ်သောထိုင်သော သူ၏ကိုယ်မှဖြစ်သော ချွေးအညစ်အကြေး တို့ကြောင့် အခင်းလတ်တို့၌အသွေးအရောင်မပျက်စေခြင်းငှာရင်း, ကိုယ်၌နူးညံ့ချောမွေ့သောအတွေ့ကိုရစေခြင်းငှာရင်းဖြစ်၏။

လောက၌ခင်းကြပုံအစီအရင်ကိုပြဆိုခန်းပြီး၏။

ဒုတိယခန်းပြီး၏။

(ဂ) တတိယခန်း

၁-ကပ္ပိယ, အကပ္ပိယစစ်တမ်း

ယခုအခါ အခိဋ္ဌာန်တင်မှုနှင့်စပ်၍ ကပ္ပိယ, အကပ္ပိယ စစ်တမ်းကိုဆိုပေအံ့။

၁။ သိုးမွေးဖြင့်ပြီးသော အမွေးရှည်သော ကော်ဇောကြီးမျိုးဟူသမျှသည်လည်းကောင်း,

၂။ သိုးမွေးဖြင့်ပြီးကုန်သော အကပ္ပိယဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော သကလပ်ထည်, ဖဲထည်, ကတ္တီပါထည်, ကမ္ဗလာထည်တို့ကို ပြုလုပ်သော အခင်းမျိုးတို့သည်လည်း

ကောင်း,

၃။ အမွေးလက် ၄-သစ်ရှည်သော ဝါချည်, ပိုးချည်, လျှော်ချည် အခင်းစုသည်လည်းကောင်း,

၄။ လဲသွတ်သောအခင်းမျိုးသည်လည်းကောင်း,

၅။ အမှတ်မရှိသောချည်ဖြင့် ရက်သော ရတနာခြယ်လှယ်သောအခင်းမျိုး, သားရဲရုပ်ခြယ်လယ်သော အခင်းမျိုးသည်လည်းကောင်း-

ဤအလုံးစုံသော ကော်ဇောမျိုး, အခင်းမျိုးသည် အကပ္ပိယအခင်းမျိုးဖြစ်၏၊ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပေါ်၌ ခင်း၍အိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်းကိုလည်း မပြုအပ်၊ ပုဂ္ဂလိကလှူ၍ရသော်လည်း အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာလည်း မထိုက်၊ ဘူမတ္ထရဏ အနေနှင့်သာသုံးဆောင် ရ၏။

အမွေးလက် ၄-သစ်အောက်ယုတ်သော ဝါချည်ဖြင့်ပြီးသော ကော်ဇောမျိုး, အခင်းမျိုး၊ ပိုးချည်ဖြင့်ပြီးသော ကော်ဇောမျိုး, အခင်းမျိုး လျှော်ချည်ဖြင့်ပြီးသော ကော်ဇောမျိုး, အခင်းမျိုးတို့သည်ကား-ကပ္ပိယအခင်းမျိုးတို့သာတည်း၊ ထိုကပ္ပိယအခင်းမျိုးတို့၌လည်း အဓိဋ္ဌာန်မှု, ဝိကပ္ပနာမှုကို ရှေးချယ်ခွင့်ရှိ၏၊ ကောသေယျဝဂ်၌လာသော ခင်း၍လုပ်သော သိုးမွေးအခင်းတို့၌လည်း အဓိဋ္ဌာန်မှု, ဝိကပ္ပနာမှုကို ရှေးချယ်ခွင့်ရှိ၏။

ရက်၍ပြုလုပ်သော သားမွေးထည်မျိုးပင်ဖြစ်သော်လည်း သက်န်း၌ အပ်သော ကပ္ပိယဆိုးရည်ဖြင့်ဆိုးအပ်သော ကော်ဇော မျိုး, အခင်းမျိုးသည်လည်းကောင်း, သိုးကောင်၌ရှိသော ပကတိအဆင်းအတိုင်းပြုလုပ်သော ကော်ဇောမျိုး, အခင်းမျိုးသည်လည်းကောင်း ကပ္ပိယဖြစ်၏၊ ထိုကပ္ပိယအခင်းမျိုး၌လည်း အဓိဋ္ဌာန်မှု, ဝိကပ္ပနာမှုကို

ရွေးချယ်ခွင့်ရှိ၏၊

ပကတိအဆင်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း အမွေးလက် ၄-သစ်မျှရှည်၍ ပမာဏယူတ္တညောင်စောင်းထက် အလျားအနံ ကျယ်ခဲ့ပြန်မူ မဟာပိဋ္ဌိယကော်ဇောမျိုးဖြစ်၍ အကပ္ပိယဖြစ်ပြန်၏။

၁။ အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေကောဇဝံ၊ "စီဝရက္ခန္ဓကပါဠိတော်"။

၂။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ကောဇဝန္တိ ဧတ္ထ ပကတိကောဇဝမေဝ ဝဋ္ဋတိ၊ မဟာပိဋ္ဌိယကောဇဝံ န ဝဋ္ဋတိ၊ မဟာပိဋ္ဌိယ ကောဇဝန္တိ ဥဏ္ဏာမယော ပါဝါရသဒိသော ကောဇဝေါ။"အဋ္ဌကထာ"။

၃။ မဟာပိဋ္ဌိယကောဇဝန္တိ ဟတ္ထိတ္ထိပိဋ္ဌိသု အတ္ထရိတဗ္ဗတာယ မဟာပိဋ္ဌိယန္တိ လဒ္ဓသမညံ စတုရင်္ဂုလပုပ္ဖံ ကောဇဝံ။ "ဋီကာ"။

ပကတိကောဇဝမေဝ ဝဋ္ဋတိ-၌ ပကတိကော်ဇောဆိုသည်ကား-ဂေါနကအစရှိသော အကပ္ပိယဝိကတိတစ်မျိုးမှ ကင်းသော ကော်ဇောတည်း။

၁။ အလျားအနံကြီးကျယ်မှု ဝိကတိတစ်ပါး။
၂။ အမွေးရှည်မှု ဝိကတိတစ်ပါး။
၃။ အဆင်းတပ်စွန်းတောက်ပအောင် ပြုမှု ဝိကတိတစ်ပါး။
၄။ ပန်းပြောက် ပန်းနွယ် ခြယ်လယ်မှု ဝိကတိတစ်ပါး။
၅။ ရုတနာ ခြယ်လယ်သော ဝိကတိတစ်ပါး။

ဤဝိကတိတစ်ပါး မဖြစ်စေပဲ အလျားအနံညောင်စောင်း ပမာဏထက်မကြီးစေမူ၍ အမွေးလက် ၄-သစ်ခန့်တိုင်အောင် မရှည်စေမူ၍ ဝတ်ပန်းစသော တောက်ပတပ်စွန်းသော အကပ္ပိယ ဆိုးရည်မျိုးမဆိုးမူ၍

ရတနာခြယ်လယ်မှု, သားရဲရုပ်ခြယ်မှုမှ ကင်း၍ သိုးကောင်၌ရှိသော ဇာတိအဆင်းအတိုင်း ပြုလုပ်သော သားမွေး ကော်ဇောမျိုး, ကပ္ပိယ ဖန်ရည်ဆိုးသော သိုးမွေးချည် တို့ဖြင့်ရက်သော သားမွေး ကော်ဇောမျိုး တို့ကို ပကတိကော်ဇောဆိုသည်။

အဋ္ဌကထာ၌-

မဟာပိဋကိယသဒ္ဒါဖြင့် အလျားအနံကျယ်ခြင်း, အမွေးရှည်ခြင်း ဟူသော ဝိကတိ ၂-ပါးကိုသာ အကပ္ပိယဟု ပြဆိုခြင်းသည် ပကတိပသင်္ဂ အားကြီးရာကို ပြဆိုခြင်းပေတည်း၊ ပကတိ သိုးမွေးအတိုင်းတွင် အလျား အနံကြီးရုံမျှဖြစ်သော မဟာပိဋကိယ ကော်ဇောသည်ကပတိ ကောဇောပင် ဟု မှတ်ထင်ဖွယ် အားကြီး၏၊ ထို့ကြောင့်ပကတိ ကောဇဝမေဝ ဝဋ္ဋတိ၌ ပကတိသဒ္ဒါမျှနှင့်မပြီး၍ အသီးထုတ်ပြရသည်။

ကြွင်းသော ဝိကတိမှုတို့၌ကား-ဝိကာရကိစ္စ ထင်ရှားလှ၏၊ ထို့ကြောင့် ပကတိသဒ္ဒါနှင့်ပင် နစ်စေရန်ကိစ္စ ထင်ရှားလှပြီ ဖြစ်၍ ပကတိ ကောဇဝမေဝ ဝဋ္ဋတိ၊ ဂေါနကာဒီနိ နဝဋ္ဋန္တိ-ဟုမဆိုပေသည်။

ကပ္ပိယ, အကပ္ပိယစစ်တမ်းပြီး၏။

၂-အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာမှု

အဓိဋ္ဌာန်မှု, ဝိကပ္ပနာမှုတို့၌-

မဇ္ဈိမသိ ပိဋ္ဌိမသိ ဗိဗ္ဗောဟနံ ပါဝါရော ကောဇဝေါ တိ ဧတေသု ပန သေနာသနတ္ထာယ ဒိန္နပစ္စတ္ထရဏေ စ အဓိဋ္ဌာန ကိစ္စံ နတ္ထိယေဝ။

[ပဋ္ဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ။]

ဤ၌ ဘိသိသည် မဥ္စဘိသိ, ပိဌဘိသိ, ဘူမတ္ထ ရဏ ဘိ သိ, စင်္ကမဘိသိ, ပါဒပုဉ္ဆနဘိသိ အများရှိသော်လည်း ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ် ထက် ခင်းသော ဘုံလျှိုရေအဝတ်၌သာလျှင် ပစ္စတ္ထရဏ သင်္ကန်းအဓိဋ္ဌာန် လျှင်းပါးရန်ရှိသောကြောင့် မဥ္စဘိသိ, ပိဌဘိသိ, ဟုဆိုပေသည်၊ ပစ္စတ္ထရဏ သင်္ကန်းအရာ၌သုံးရသော မဥ္စဘိသိ, ပိဌဘိ သိတို့၌ပင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ဖွယ် ကိစ္စမရှိ၊ ကြွင်းသောဘိသိတို့၌ ဆိုဖွယ်မရှိ ဆိုလိုသည်။

ဗိဗ္ဗောဟနမှာလည်း အပေါ်လွှမ်းအတွက် ပရိက္ခာရ စောဠ သင်္ကန်း, ပစ္စတ္ထရဏသင်္ကန်း အဓိဋ္ဌာန်လျှင်းရန်ရှိ၍ အသီးထုတ်ဆိုသည်။

ပစ္စတ္ထရဏန္တိ ပါဝါရော ကောဇဝေါ တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ။

ဟူသော အဌကထာပါဠိနှင့်အညီ စုလျားပုတီး အခင်း, ကော်ဇော အခင်း၊ ဤအခင်း ၂-ပါးသည်လည်း ပစ္စတ္ထရဏမျိုး ပင်ဖြစ်၏၊ သင်္ကန်း ၉-ထည်တွင် ပစ္စတ္ထရဏသင်္ကန်းအဖြစ် လျှင်းပါးဖွယ်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သောလျှင်းပါးမှုကို ရှင်းလင်း စေခြင်းအကျိုးငှါ ပါဝါရောကောဇဝေါ- ဟု အသီးထုတ်ဆိုပေသည်။

ပါဝါရော ဆိုသော်လည်း ဘိသိ ဗိဗ္ဗောဟန ကောဇဝတို့နှင့် အတူလာသောကြောင့် သန္ထတသေနာသနတွင် ပါဝင်သော အခင်း ဝိသေသဖြစ်သော စုလျားပုတီးအခင်းမျိုးကိုယူ ၊ အခြုံအရုံဖြစ် သော စုလျားထည်မျိုးကို မယူလင့်၊ အခြုံအရုံဖြစ်သော စုလျားထည်မျိုး သည်ကား- ပုဂ္ဂလိကဖြစ်ခဲ့သော် အဓိဋ္ဌာန်မလွတ်ရာ။

ကော်ဇောသည်လည်း မဟာသယနမျိုးဖြစ်သော ဘူမတ္ထရဏ ကော်ဇောမျိုး, ကပ္ပိယဖြစ်သော ပစ္စတ္ထရဏကော်ဇောမျိုး ၂-ပါးတွင် ဘူမတ္ထရဏမျိုး၌ အဓိဋ္ဌာန်ကိစ္စ လျှင်းပါးဖွယ်မရှိ၊ ပစ္စတ္ထရဏ ကော်ဇော မျိုး၌သာလျှင် လျှင်းပါးဖွယ်ရှိသည်။

သေနာသနသည် ၄-မျိုးရှိ၏။-

၁။ ဝိဟာရ သေနာသနမျိုး,

၂။ မဥ္စပီဌ သေနာသနမျိုး,

၃။ သန္ထတ သေနာသနမျိုး,

၄။ ရုက္ခမူလ သေနာသနမျိုး,

ထို ၄-မျိုးတို့တွင် ဤမဥ္စဘိသိ၊ ပီဌဘိသိ၊ ပါဝါရ၊ ကောဇဝတို့သည် သန္ထတသေနာသန အမျိုးအရိုးတို့ပေတည်း၊ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂလိကပင် ဖြစ်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်တင်ဖွယ် ကိစ္စမရှိ၊ ဤအနက်ကိုပြလို၍ ဘိသိ ဗိဗ္ဗောဟန, ပါဝါရ, ကောဇဝတို့ကို တစ်လုံးတစ်စုတည်း ပေါင်းစု၍ ဆိုတော်မူသည်။

ပါဝါရောတိ သလောမကော ကပ္ပါသာဒိဘေဒေါ။

ဟူသော စီဝရက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်အညီ အမြိတ်အဆာ ဟုဆိုအပ်သော အမွေးရှိသော ဝါချည်စုလျား, ပိုးချည်စုလျား, သိုးမွေး ချည်စုလျား, လျှော်ချည်စုလျား အလုံးစုံဟုဆိုအပ်သော ပစ္စတ္ထရဏ စုသည်ဧင်း၊ အလုံးစုံသော ကော်ဇောဟူသော ပစ္စတ္ထရဏစု သည်ဧင်း၊ ပါဝါရော ကောဇဝေါ- ဟူသောပါဌ်၌ ပါဝင်ပြီးဖြစ်၍ သေနာသတ္တာယ ဒိန္နပစ္စတ္ထရဏ စ-၌ ထို ၂-ပါးမှ ကြွင်းသော ပစ္စတ္ထရဏမျိုးကိုယူ။

ထို ၂-ပါးမှ ကြွင်းသော ပစ္စတ္ထရဏမျိုးဆိုသည်ကား- အမြိတ် အဆာ ဟုဆိုအပ်သော အမွေးမရှိသော ဝါချည်အိပ်ရာခင်းမျိုး, ပိုးချည် အိပ်ရာခင်းမျိုး, သိုးမွေးချည်အိပ်ရာခင်းမျိုး၊ လျော်ချည် အိပ်ရာခင်း မျိုးပေတည်း၊ ဤအိပ်ရာခင်းမျိုးသည်သာလျှင် သင်္ကန်းပစ္စ တ္ထရဏတွင် ပါဝင်သည်၊ အမွေးရှိသော ပါဝါရ ပစ္စတ္ထရဏ, ကောဇဝ ပစ္စတ္ထရဏ တို့သည်ကား- သင်္ကန်းပစ္စတ္ထရဏတွင် ပါဝင်သော အခင်းမဟုတ်ကြကုန်။

သက်န်း ပစ္စတ္ထရဏတွင် ပါဝင်သော အခင်းစသည်လည်း ပုဂ္ဂလိက လည်း ရှိသည်၊ သေနာသန ပရိဘောဂလည်းရှိသည်၊ ထိုတွင် ပုဂ္ဂလိက တွင်သာ အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်သည်၊ သေနာသနပရိဘောဂမူကား- အဓိဋ္ဌာန် မထိုက်၊ ဤသို့သောအနက်ကို သေနာသတ္တာယ ဒိန္နပစ္စတ္ထရဏ စ-ဟု ပြဆိုတော်မူပေသည်။

[ဤကား- အဌကထာပါဌ်ဖြင့် သိအပ်သောအဓိပ္ပါယ်တည်း။]

ဤ၌ သေတနာသနအကျိုးငှါ လှူအပ်သော ပစ္စတ္ထရဏဆို သည်ကား ကျောင်းမှာ ထာဝရထားရန် တည်ထောင်၍ထားသော အခင်းမျိုးတည်း၊ ပုဂ္ဂလိက ကျောင်း၌ပင်ဖြစ်သော်လည်း ပုဂ္ဂလိကမဟုတ် သေနာသန ပရိဘောဂမျိုးပေတည်း၊ ဒါယကာတို့ ထူထောင်သော အခင်းမှသာမဟုတ်၊ ကျောင်းနေရဟန်း၏ ပုဂ္ဂလိကအထည်ကိုပင် ပုဂ္ဂလိကစိတ်ပြတ်၍ သေနာသနပရိဘောဂ ပြု၍ထားလျှင် သေနာသန ပရိက္ခာရပင်တည်း။

မေးမြန်းဖွယ်

မေး။ အမွေးရှိသော စုလျားအခင်းမျိုး ကော်ဇောမျိုးများသည် သန္တတသေနာသန အမျိုးအရိုး ဖြစ်ခဲ့၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်မှု လျဉ်းပါးဖွယ်မရှိ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အဌကထာဆရာထုတ်ဖော်၍ ဆိုရလေသနည်း။

လျဉ်းပါးဖွယ်မရှိက ထုတ်ဖော်၍ ဆိုခွင့်မရှိတကား-ဟု လှုပ်ရှား ဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဝိမတိဋ္ဌီကာ၌-

ပါဝါရော ကောဇဝေါ တိ ဣမေသမ္ပိ ပစ္စတ္ထရဏန္တိ လောကေပိ ဝေါဟရဏတော သေနာသနတ္တာယ ဒိန္နပစ္စတ္ထရဏတော ဝိသုံ ဂဟဏံ ကတံ။ ဟု မိန့်၏။

[ဟိတ်ပါဌ်ကို ပဓာနပြု၍ ဆိုသောစေဒနာတည်း။]

ဖြေ။ ပါဝါရ, ကောဇဝတို့ကိုလည်း ပစ္စတ္တရဏဟူ၍ လောက၌ ခေါ်ကြလျက်ရှိသောကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်မှု လျဉ်းပါးဖွယ်ရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် အသီးထုတ်ဘော်၍ ဆိုတော်မူပေသည်- ဟူလို။

[ပုဂ္ဂလိကပင်ဖြစ်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်လွတ်ချက်ကို ဟိတ်စွက်၍ ပြဆိုသောဋီကာပါဌ်ပေတည်း။]

တနည်းကား-

မေး။ ပါဝါရ, ကောဇဝတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် အသီးဆိုရ သနည်း၊ ပစ္စတ္တရဏေစ-၌ ပါဝင်နိုင်ကြသည် မဟုတ်လော၊ ပါဝင်နိုင်က လည်း အသီးမဆိုသင့်- စောဒနာရန်ရှိ၍ဗုဒ်း-ပါဌ်ကိုမိန့်။

ဖြေ။ ပါဝါရ, ကောဇဝတို့သည် လောက၌ ပစ္စတ္တရဏ ခေါ်ကြ လျက်ရှိကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် အသီးမဆိုခဲ့လျှင် ထိုပစ္စတ္တရဏ ၌ ပါဝင်လေ၍ သေနာသနအကျိုးငှါ လှူမှသာ အဓိဋ္ဌာန်လွတ်သင့်သည်၊ ပုဂ္ဂလိက အကျိုးငှါ လှူရာ၌ အဓိဋ္ဌာန်မလွတ်သင့်ဟူသော ပရိကပ္ပလဒ္ဓိကို ဝိမတိ ဆရာပယ်ပေသည်၊ ဝိမတိဆရာသာ ပယ်သည်မဟုတ်၊ ကင်္ခါဋီကာ သစ်ဆရာလည်း ပယ်သည်သာတည်း။

ဘိသိဗိဗ္ဗောဟန ပါဝါရကောဇဝါနမ္ပိ သေနာသနပရိက္ခာရ တောယေဝ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

[ဗုဒ်းဋီကာပါဌ်။]

ဘိသိဗိဗ္ဗောဟန ပါဝါရကောဇဝါနမ္ပိ=ဘိသိဗိဗ္ဗောဟန ပါဝါရ ကောဇဝတို့၏လည်း၊ ဝါ၊ တို့၌လည်း၊ သေနာသန ပရိက္ခာရတော ယေဝ= သေနာသန ၄-ပါးတို့တွင်၊ သန္တတသေနာသန=ပရိက္ခာရာမျိုး ဇာတိအစစ် ဖြစ်သောကြောင့် ပင်လျှင်၊ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ=အဓိဋ္ဌာန်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊

က္ကတိ=သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏။

[ဋီကာအနက်။]

တခြားတပါးသော ပစ္စတ္တရဏာတို့မှာ ခြံရုံမှုနှင့်ဆက်ဆံသော အထည်မျိုးဖြစ်လေသောကြောင့် အခင်းမျိုး သက်သက် မဟုတ်လေရကား- သေနာသနပရိက္ခရာအကျိုးငှါ ဝိသေသရည်မှတ်၍ လှူမှုသာလျှင် အဓိဋ္ဌာန်လွတ်နိုင်သည်၊ အမျိုးအရိုးသက်သက်နှင့် အဓိဋ္ဌာန်မလွတ်နိုင်၊ ခင်းဖို့သက်သက်တိုင်း၍ ရက်အပ်သော အမွေးစုတ်ဖွား စုလျားကော်ဇောတို့၌မူကား-သေနာသနပရိက္ခရာ မျိုးသက်သက်ဖြစ်ပေသော ကြောင့်ပင်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ကိစ္စ မရှိရလေသည်-ဟူလို။

ဤဋီကာပါဌ်ဖြင့် ဘုံလျှို၊ ခေါင်းအုံး၊ စုလျား၊ ကော်ဇော၊ ဤ ၄-မျိုးတို့မှာ အဓိဋ္ဌာန်လွတ်ရန် အကြောင်းတစ်ပါး ရှာဖွယ်မရှိ၊ ပုဂ္ဂလိကပင်ဖြစ်သော်လည်း သန္တတသေနာသန ပရိက္ခရာမျိုးအစစ် ဖြစ်သည့်အတွက်နှင့်ပင် အဓိဋ္ဌာန်လွတ်ရလေသည်ဟု ပြဆိုသောကြောင့် ယခင်က ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပရိကပ္ပလဒ္ဓိကို ပယ်သည်သာတည်း။ ဖြစ်သည်ပင် အကြောင်းတည်းဟု အကြောင်းတစိတ်တူမှုကို ငဲ့၍ ပိသဒ္ဒါကိုဆိုပေသည်။

တစိတ်တူမှုကို မယူမူ၍ ပစ္စတ္ထရဏာနှင့် အလုံးစုံတူမှုကို ဆိုလိုသည်ဖြစ်ငြားအံ့။

ဘိသိ ဗိဗ္ဗောဟန ပါဝါရ ကောဇဝါနမ္ပိ သေနာသန ပရိက္ခာရတ္ထာယ ဒိန္နေတ္တာ ဧဝ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ= အဓိဋ္ဌာန်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ= မရှိ၊ က္ကတိ=သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ= သိအပ်၏။

[ဋီကာအနက်။]

တစ်ခြားတစ်ပါးသော ပစ္စတ္ထရဏာတို့မှာ ခြုံရုံမှုနှင့် ဆက်ဆံသော အထည်မျိုးဖြစ်လေသောကြောင့် အခင်းမျိုးသက်သက် မဟုတ်လေ

ရကား- သေနာသနပရိက္ခရာအကျိုးငှါ ဝိသေသရည်မှတ်၍ လျှူမှသာလျှင် အဓိဋ္ဌာန်လွတ်နိုင်သည်။ အမျိုးအရိုးသက်သက်နှင့် အဓိဋ္ဌာန်မလွတ်နိုင်၊ ခင်းဖို့သက်သက်တိုင်း၍ ရက်အပ်သော အမွေးစုတ်ဖွား စုချားကော်ဇောတို့၌မူကား-သေနာသနပရိက္ခရာမျိုးသက်သက်ဖြစ်ပေသောကြောင့် ပင်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ကိစ္စ မရှိရလေသည်-ဟူလို။

ဤဋီကာပါဌ်ဖြင့် ဘုံလျှို, ခေါင်းအုံး, စုလျား, ကော်ဇော၊ ဤ၄-မျိုးတို့မှာ အဓိဋ္ဌာန်လွတ်ရန် အကြောင်းတစ်ပါး ရှာဘွယ်မရှိ၊ ပုဂ္ဂလိက ပင်ဖြစ်သော်လည်း သန္တတသေနာသန ပရိက္ခရာမျိုးအစစ် ဖြစ်သည့် အတွက်နှင့်ပင် အဓိဋ္ဌာန်လွတ်ရလေသည်ဟု ပြဆိုသောကြောင့် ယခင်က ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပရိကပ္ပလဒ္ဓိကို ပယ်သည်သာတည်း။

ကောဇဝါနမ္ပိ-၌ပိသဒ္ဒါကို ဆိုသည်မှာကား- နောက်နား၌လာသော ပစ္စတ္ထရဏမှာ သေနာသန ပရိက္ခရာအဖြစ်သို့ ရောက်မှု သည် အဓိဋ္ဌာန် လွတ်ခြင်း၏အကြောင်းဟု သိရ၏၊ ဘုံလျှိုစသည်တို့မှာ အကြောင်းမပါ၊ အကြောင်းရှာဘွယ် ကိစ္စရှိချေ၏- ဟုလှုပ်ရှားရန်ရှိသောကြောင့် ဘိသိ စသည်တို့မှာလည်း သေနာသနပရိက္ခရာအဖြစ်သည်ပင် အကြောင်း တည်းဟု အကြောင်းစိတ်တူမှုကို ငဲ့၍ ပိသဒ္ဒါကိုဆိုပေသည်။

တစ်စိတ်တူမှုကို မယူမူ၍ ပစ္စတ္ထရဏနှင် အလုံးစုံတူမှုကို ဆိုလို သည်ဖြစ်ငြားအံ့။

ဘိသိ ဗိမ္ဗောဟန ပါဝါရ ကောဇဝါနမ္ပိ သေနာသနပရိက္ခရတ္ထာယ ဒိန္နတ္တာဧဝ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ။

ဟုဆိုရမည်၊ ထိုသို့ကား- မဆိုသောကြောင့် တစ်စိတ်တူမှုကိုငဲ့သော ပို- ဟုသိအပ်သတည်း၊ ဤသို့သိပေမှ အဋ္ဌကထာရိပ်နှင့် ရောမိကြမည်၊ ဤသို့ မသိမူ၍ ဋီကာနှင့် ထင်တိုင်းပေါက်လွတ်ယူခဲ့လျှင် အဋ္ဌကထာနှင့်

ကွာလှမ်း၍သွားတတ်သည်၊ ငှိုကာမှာ ထွေးယှက်လျက်ရှိခဲ့လျှင် အဠကထာရိပ်ကို နာနာကြည့်ရသည်။ အဠကထာမှာ ထွေးယှက်လျက်ရှိခဲ့လျှင် ပါဠိတော်ရိပ်ကို နာနာကြည့် ရသည်၊ ဤအရာမှာ အဠကထာရိပ်အလွန် ထင်ရှားလျက်ရှိသည်၊ ခြုံရုံသော ပါဝါရမျိုးတိုင်အောင်ပင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ဖွယ်မရှိဟု ဆိုသွားပါ၏။

စီဝရက္ခန္ဓကပါဠိတော်မှာလည်း-

၁။ ရှေးဦးစွာ ဂဟပတိစီဝရကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၂။ ၎င်းနောက် ပါဝါရကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၃။ ၎င်းနောက် ကောဇဝကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၄။ ၎င်းနောက် ကမ္ဗလကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၅။ ၎င်းနောက် ခေါမစသော သက်န်းမျိုး၆-ပါးကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၆။ ၎င်းနောက် ဝိသာခါဝတ္ထုတွင် ဝဿိကသာဋိကကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၇။ ၎င်းနောက် အသုစိမက္ခိတဝတ္ထုတွင် နိသီဒနကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၈။ ၎င်းနောက် အာနန္ဒဝတ္ထုတွင် ပစ္စတ္ထရဏကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၉။ ၎င်းနောက် ဗေလဋ္ဌသီသဝတ္ထုတွင် ကဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒိကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၁၀။ ၎င်းနောက် ဝိသာခါဝတ္ထုတွင် မုခပုဉ္ဆနစောဠကကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၁၁။ ၎င်းနောက် ပရိက္ခာရစောဠကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၁၂။ ၎င်းနောက် အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

[ပရိက္ခာရစောဠ ဟူသည်လည်း ရေစစ်ပုဝါနှင့် သပိတ်အိတ်, ဖိနပ်အိတ်စသည်တည်း။]

ဤသို့လျှင် အမည်အသီးသီးနှင့် ခွင့်ပြုပြီးရှိနေပါလျက် အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာ အစီအရင်ကို ခွင့်ပြုတော်မူသောအခါ ပါဝါရ, ကောဇဝ, ကမ္ဗလ၊ ဤ၃-ပါးသည်မပါ ကျန်ရှိ၍နေ၏၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့ သည်လည်း အဓိဋ္ဌာန်အရာ၌ ပါဝါရ, ကောဇဝတို့ကို အသီးနုတ် ပယ်ကြ ကုန်၏၊ ကမ္ဗလကိုကား ပါဝါရ၌သွင်းရိပ်ရှိ၏၊ အိပ်ရာ၌ အမြဲထား၍ အိပ်သောအခါမှခင်းမှုခြုံမှု၌ အသုံးပြုရသော အထည် မျိုးဖြစ်ခဲ့၍ သေနာသန ပရိက္ခာရဇာတိက ဖြစ်သောကြောင့် ပါဝါရမျိုး, ကမ္ဗလမျိုး, ကောဇဝမျိုးတို့ကို အဓိဋ္ဌာန်မှ အလွတ်ထား တော်မူသည်။

တေန ခေါပန သမယေန အညတရာ ဣတ္ထိ ခရကမ္ဗလံ ပါရုတာ ဟောတိ။ အညတရော ဘိက္ခု သာရတ္တော တံ ဣတ္ထိံ ဧတဒဝေါစ၊ ကက္ကသလောမံ ခေါ တေ ဘဂိနိတိ။ ။ တေန ခေါပန။ လ။ အာကိဏ္ဏလောမံ ခေါ တေ ဘဂိနိ တိ။ ။ တေန ခေါပန။ လ။ အာကိဏ္ဏလောမံ ခေါ တေ ဘဂိနိတိ။ ။ တနခေါပန။ လ။ ပါဝါရံ ပါရုတာ ဟောတိ။ လ။ ဒီဃလောမံ ခေါ တေ ဘဂိနိတိ။

ဟူ၍ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်၌လာသော ဝတ္ထုများကို ထောက်၍ အမွေးတိုမျိုးကား- ကမ္ဗလ, အမွေးရှည်မျိုးကား- ပါဝါရ ဟုသိအပ်၏။

အမွေးလက်၄- သစ်ရှည်သော မဟာပိဋ္ဌိယကောဇဝကို ပြဆိုသော အဋ္ဌကထာ၌လည်း-

မဟာပိဋ္ဌိယကောဇဝန္တိ ဥဏ္ဏာမယော ပါဝါရသဒိသော ကောဇဝေါ။

ဟူ၍လာ၏။

နိသီဒိုင်မှ တစ်ပါး ကောသေယျဝဂ်၌လာသော ခင်း၍လုပ်သော သန္ထတကော်ဇောမျိုးဟူသမျှသည်လည်း သန္ထတသေနာသန မျိုး စင်စစ်ဖြစ်၍၊ အဓိဋ္ဌာန်လွတ်၏။

နမတကံ ဉပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု ဧတဒဟောသိ " နမတကံ အဓိဋ္ဌာနဗ္ဗံ ဉဒါဟု ဝိကပ္ပေတဗ္ဗ"န္တိ၊ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ န ဘိက္ခဝေ နမတကံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ နဝိကပ္ပေတဗ္ဗန္တိ။

[ခုဒ္ဒကဝတ္ထုပါဠိတော်]

နမတကံ နာမ ဧဠကလောမေဟိ ကတံ အဝါယိမံ စမ္မက္ခဏ္ဍ ပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

[အဋ္ဌကထာ]

ယခုကာလ တရုတ်ကော်ဇောခေါ်သော ခင်း၍လုပ်သော သားမွေး အခင်းငယ်မျိုးကို နမတက အခင်းခေါ် ရိပ်ရှိ၏၊ ဤနမကတ အခင်း၌ အလျားအနံ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာလောက်ပါလျက် ခင်း၍လုပ် သော သန္ထတစ်မျိုး, သေနာသနမျိုးဖြစ်သည့်အတွက် အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာ ကို ပယ်တော်မူသည်ကို မြင်သဖြင့်လည်း နိသီဒိုင်မှတစ်ပါး ခင်း၍လုပ် သော သန္ထတအခင်းမျိုးတို့၌ အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာ မရှိကြောင်းကို သိအပ် သတည်း။

ကောသေယျဝဂ်မှာလာသော သန္ထတနိသီထိုင်နှင့် ရတနဝဂ်မှာ လာသော စီဝရနိသီဒိုင် ၂-ပါးတို့၏ အခြင်းအရာသည်ကား ဋီကာတို့မှာ အကျဉ်းလာ၏၊ ဝဇီရမှာ အကျယ်လာ၏။

ဤမျှသော စကားရပ်ဖြင့် ဘုံလျှို, ခေါင်းအုံး, စုလျား, ကော်ဇော, ကမ္ဗလာဟူသော ဝတ္ထုတို့၌ အဓိဋ္ဌာန်မရှိ ကြောင်းသည် ပါဠိတော်နှင့်ပင် ထင်ရှား၏၊ အဋ္ဌကထာနှင့်ကား တိုက်ရိုက်ပြီး၏-ဟု သိစေအပ်သတည်း၊

ဤသို့သိသဖြင့် ဝိမတိ, ကင်္ခါဋီကာ ၂-ရပ်၊ ယခင်ပါဌ်တို့၌လည်း ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ယူအပ်၏၊ ထိုဋီကာပါဌ်တို့မှ ပါဠိအဋ္ဌကထာနှင့် ကွာလှမ်း၍သွားသော အနက်အဓိပ္ပါယ်များကို မယူအပ်။ ။တစ်ရပ်။

သေနာသနတ္ထာယ ဒိန္နံ ပစ္စတ္ထရဏောတိ ဧတ္ထ အနိဝါသေတွာ အပါရုပေတွာ စ ကေဝလံ မဉ္စပီဌေသုယေဝ အတ္ထရိတွာ ပရိဘုဥ္ဇိယမာနံ ပစ္စတ္ထရဏံ အတ္တနော သန္တကံပိ အနဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝဒန္တိ၊ ဟေဋ္ဌာ ပန ပစ္စတ္ထရဏမ္ပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝါတိ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ အတ္တနော သန္တကံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝါတိ အမှာကံ ခန္တိ၊ ဝိမံသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

[သာရတ္ထ]။

ဤ၌ အတ္တနော သန္တကံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝါတိ အမှာကံ ခန္တိ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် ပစ္စတ္ထရဏအမည်ရသော ပါဝါရ, ကောဇဝတို့၌ လည်း မိမိ၏ ပုဂ္ဂလိက ဖြစ်ခဲ့သော် အဓိဋ္ဌာန်တင်မှု ရှိသင့်သည်ကို ပြဆိုသောကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီအလိုအားဖြင့် ဘုံလျှို,ခေါင်းအုံးတို့နှင့်တကွ ပါဝါရ, ကောဇဝတို့ကိုလည်း ပုဂ္ဂလိက ဖြစ်ခဲ့လျှင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်ဟု ယူကြကုန်၏။

အဋ္ဌအကထာ၌

ပစ္စတ္ထရဏမ္ပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ-ဟု အောက်၌ ဆိုခဲ့သော သာမညစကား၌ သေဖန်၍ သိထိုက်သော ဝိသေသတ္တကို ပြတော်မူခြင်းငှါ-

မဉ္စဘိသိ, ပီဌဘိသိ, ဗိမ္ဗောဟနံ, ပါဝါရော, ကောဇဝေါတိ ဧတေသု ပန ဝိသေနာသနတ္ထာယ ဒိန္နံ ပစ္စတ္ထရဏေစ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗကိစ္စံ နတ္ထိယေဝ။

ဟု-နောက်မှာ ဆိုပေရကား-ရှေ့သာမည စကားသည် ဝိသေသအရာ၌ တည်သည်သာဖြစ်၏၊ သာမည ဖြစ်သော ရှေ့စကားနှင့် ဝိသေသ

ဖြစ်သော နောက်စကားကို မတားမြစ်သင့်၊ ဝိသေသဖြစ်သော နောက်စကားဖြင့် သာမညဖြစ်သော ရှေ့စကားသည် ဝိသေသအရာ၌ တည်မြဲဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌လာသော အာစရိယဝါဒကို ပယ်လိုသည်ရှိသော် သေနာသနပရိက္ခာရတ္ထာယဒိန္န-ဟူသော ဝိသေသန ပုဒ်ဖြင့်သာ ပယ်အပ်၏၊ သေနာသနပရိက္ခာအကျိုးငှါ လှူအပ်သော ပစ္စတ္ထရဏ သည်သာ အဓိဋ္ဌာန်လွတ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာဆို သောကြောင့် အတ္တနော သန္တကဖြစ်ခဲ့လျှင် မဝတ်မရုံမူ၍ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်၌ခင်း၍ သုံးဆောင်ရုံမျှ ဖြစ်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်မလွတ်ထိုက်ဟု ပယ်သင့်သတည်း။

ဆိုဖွယ်အထူးကား။ ။ ပါဝါရမျိုး, ကောဇဝမျိုး, ကမ္ဗလာမျိုး ဖြစ်ခဲ့လျှင် အတ္တနော သန္တကပင်ဖြစ်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်လွတ်၏၊ အမွေးမရှိသော အခင်းချောမျိုးဖြစ်ခဲ့လျှင် အတ္တနောသန္တက မဟုတ်မှသာ အဓိဋ္ဌာန်ခွင့်ရှိသည်၊ အတ္တနောသန္တကဖြစ်ခဲ့လျှင် အဓိဋ္ဌာန် လွတ်ခွင့်မရှိ၊ ဤဋီကာပါဌ်သည်ကား -ဘုံလျှို, ခေါင်းအုံး, စုလျား, ကောဇောဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ အသီးထုတ်ဆိုသော ပစ္စတ္ထရဏမျိုးတို့၌ ဆိုသောပါဌ်မဟုတ်၊ ထိုပစ္စတ္ထရဏ ၄-မျိုးတို့မှ အလွတ်ဖြစ်သော ပစ္စတ္ထရဏမျိုး၌သာ ဆိုကြသော အာစရိယဝါဒ ဋီကာဝါဒ ပါဌ်ပေတည်း။

ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဆရာအလို ပုဂ္ဂလိဖြစ်သော ဘုံလျှို, ခေါင်းအုံး, စုလျား, ကောဇောများကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည် ဟု ဆိုကြသော သူတို့၏ စကားသည် ပယ်အပ်သော စကားသာတည်း။

ဤမျှသော စကားရပ်တို့ဖြင့် ဘုံလျှိုအခင်းမျိုး, ခေါင်းအုံးမျိုး, အမွေးရှိသော စုလျားဝတ်လုံခြုံထည် ကမ္ဗလာမျိုး, ဘူမတ္ထရဏ ကော်ဇော

ကြီးမျိုး, ဥတ္တရတ္ထရဏကော်ဇောလတ်မျိုး, ပစ္စတ္ထရဏကော်ဇော ချောမျိုး, ကောသေယျဝဂ်ဒ္ဒလာသော သန္ထတကော် ဇောမျိုး ဤအလုံးစုံသည် ပုဂ္ဂလိကလျှ၍ပင်ရသော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာလွတ်သော အထည် မျိုးဖြစ်သည်ကို ပါဠိတော်နှင့်လည်း သိသာသည်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်လည်း ထင်ရှားသည်ကို ပြဆိုသော အခန်းတည်း။

ဥစ္စာမဟာသယနာနံ၊ ဝိနိစ္ဆယော မယာ ကတော။
ယုတ္တံ ဥတွာန ဂဏှန္တု၊ ပဏ္ဍိတာ ယုတ္တဒဿိနော။

မယာ=မုံရွာမြို့မှီ လယ်တီတောကျောင်း ဆရာငါသည်၊ ဥစ္စာ သယန မဟာသယနတို့၏၊ ဝိနိစ္ဆယော=အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ကတော= သက္ကရာဇ် ၁၂၆၁-ခု၊ တန်ခူးလဆန်း ၃-ရက်တွင် စီရင်ဆုံးဖြတ် ရေးသား အပ်ပြီ၊ ယုတ္တဒဿိနော=သင့်မြတ်သော သဘောယုတ္တိကို သိစွမ်း, မြင်စွမ်း ရှိကြကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတာ=ပညာရှိတို့သည်၊ ယုတ္တံ=အသင့်အမြတ်ကို၊ ဥတွာန=သိကြကုန်၍၊ ဂဏှန္တု=မှတ်ယူစွဲမြဲကြစေကုန်သတည်း။

အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာမှုပြီး၏။

ဤတွင်ရွှေ့ကား-ဥစ္စာသယနမဟာသယနဝိနိစ္ဆယပြီး၏။

ဒီဃာသန ဝိနိစ္ဆယကျမ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဒီဃသနန္တိ ယံ ဇေတံ ပညတ္တံ ဒီဃဒဿိနော။

တဿ ဝိနိစ္ဆယံ ဒါနိ၊ ပဝက္ခာမိ ယထာဗလံ။

အနက်။ ။ ဒီဃဒဿိနော=အရှည်ကိုမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယံ ဇေတံ အာသနံ=အကြင်အခင်းကို၊ ဒီဃာသနန္တိ= ဒီဃာသန-ဟူ၍၊ ပညတ္တံ=ပညတ်တော်မူအပ်၏၊ ဒါနိ-ဣဒါနိ=ယခုအခါ၌၊ တဿ အာသနဿ=ထိုဒီဃာသနအခင်း၏၊ ဝိနိစ္ဆယံ=အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ယထာဗလံ=အစွမ်းရှိသလောက်၊ အဟံ=လယ်တီတောကျောင်းဆရာ ငါသည်၊ ပဝက္ခာမိ=မိန့်ဆို စီရင်ပေအံ့။

၁-ဓမ္မဂါရဝမူလသိက္ခာပုဒ်

ယေ စ ဗဟူ ဘိက္ခူ ထေရော စ နဝါ စ မဇ္ဈိမာ စ အာယသ္မတော ဥပါလိဿ သန္တိကေ ဝိနယံ ပရိယာပုဏန္တိ၊ အာယသ္မာဥပါလိ ဌိတကော ဥဒ္ဒိသတိ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ၊ ဂါရဝေန၊ ထေရာပိ ဘိက္ခူ ဌိတကာ ဥဒ္ဒိသာပေန္တိ ဓမ္မဂါရဝေန၊ တတ္ထ ထေရာစေဝ ဘိက္ခူ ကိလမန္တိ၊ အာယသ္မာ စ ဥပါလိ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ နဝကေန ဘိက္ခုနာ ဥဒ္ဒိသန္တေန သမကေ ဝါ အာသနေ နိသီဒိတုံ ဥစ္စတရေ ဝါ ဓမ္မဂါရဝေန၊ ထေရေန ဘိက္ခုနာ ဥဒ္ဒိသာပေန္တေန သမကေ ဝါ အာသနေ နိသီဒိတုံ နီစတရေ ဝါ ဓမ္မဂါရဝေန။

အရှင်ဥပါလိထေရ်သည် အရိယာသူမြတ်ဖြစ်၍ ဓမ္မဂါရဝအရာ၌လည်း ပါရမီပတ္တဖြစ်သင့်ရကား "ထေရာနံဘိက္ခုနံ ဂါရဝေန" ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဓမ္မဂါရဝကိုလည်းယူပါ ၊ ထိုသို့ယူသည်ရှိသော် အရှင်ဥပါလိထေရ်သည် ဓမ္မဂါရဝအကြောင်းကြောင့် မိမိထက် သိတင်းကြီးဖြစ်သော ဓမ္မဒ္ဓေဝါသိကထေရဘိက္ခုတို့နှင့် နေရာတူ၌၎င်း, မြင့်သောနေရာ၌၎င်း, နေ၍ ဝိနည်းပိဋကတ်ကို ပို့ချကြောင်းကို သိအပ်၏၊ ထိုသို့ဓမ္မဂရဝ အကြောင်းကြောင့် နေရာတူမြင့်သောနေရာ၌ နေငြားသော်လည်း "ထေရဂါရဝ" ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မတ်တတ်ရပ်ခြင်း ဣရိယာပုထ်ဖြင့်သာ နေ၍ပို့ချ လေသည်။

"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ" အစရှိသော ပါဠိတော်မြတ်ဖြင့်ကား ထိုသို့သဘောရှိသော တရားကျမ်းဂန် ပို့ချသင်ကြားခြင်း, တရားဓမ္မဟောပြောဆုံးမ နာခံခြင်း-စသော အရာများ၌ အာစရိယပုဂ္ဂိုလ် သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ် ၂-ဦးတို့သည်ပင်လျှင် ထေရဘာဝကို ပမာဏမပြုအပ် ဓမ္မမဟဂ္ဂဂုဏ်ကိုသာ ပမာဏပြုအပ်၏၊ ဓမ္မမဟဂ္ဂဂုဏ်ကို အာရုံပြုသော ဓမ္မဂါရဝ အကြောင်း တစ်ပါးတည်းဖြင့်ပင်လျှင်---

၁။ သုဏန္တထေရတို့နှင့် နေရာတူ၌၎င်း, နေရာမြင့်၌၎င်း, နေခြင်းငှါအပ်၏။

၂။ သုဏန္တထေရတို့က မတ်တတ်ရပ်လျက် နာကုန်စဉ်လည်း ထိုင်ခြင်း, လျောင်းခြင်း ဣရိယာပုထ်ဖြင့် ချပို့ဟောပြောခြင်းငှါအပ်၏။

၃။ သုဏန္တထေရတို့ကလည်း တူသောနေရာ, နိမ့်သော နေရာ၌ တူသောဣရိယာပုထ်, ယုတ်သော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် နေ၍ သိတင်းငယ် အာစရိယပုဂ္ဂိုလ်ကို အရိုအသေပြု၍

နာအပ်၏-ဟု သိအပ်၏။

ရပ်ခြင်း ဣရိယာပုထ်သည် အရှည်မခံသော ဣရိယာပုထ်ဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ဦးတို့အားပင် ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုဒ်ကို ခွင့်ပြုတော် မူသည်။

[ဤပါဠိတော်၌ " သမကေဝါ အာသနေ" ဟူသောပါဌ်၌ အနိမ့်, အမြင့် အရပ်ပမာဏတူသော အသီးသီးသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ် များကိုယူပါ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကား- တရားကျမ်းဂန် ချပို့သင်ကြား ရာ, တရားဓမ္မဟောပြောနာခံရာ ဤကဲ့သို့သော အရာများ၌သာ ဆက်ဆံ သည်။]

ဓမ္မဂါရဝမူလသိက္ခာပုဒ်ပြီး၏။ တစ်ရပ်။

၂-ထေရဂါရဝ, အသာရုပ္ပမူလကသိက္ခာပုဒ် ၂-ပါး

တေန ခေါ ပန သမယေ ဗဟူ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော ဥပါလိဿ သန္တိကေ ဌိတကာ ဥဒ္ဒေသံ ပတိမာနေန္တော ကိလမန္တိ၊ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သမာနာသနိကေဟိ သဟ နိသီဒိတုံ။

ဤသိက္ခာပုဒ် နိဒါန်း၌ အရှင်ဥပါလိ စာချသောကျောင်း၌ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်မှတစ်ပါး ထိုင်၍ လျောင်း၍ နေစရာ နေရာ တစ်ပါးမရှိ၊ ရှိသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်စုမှာလည်း ထေရ ဂါရဝ တရား အားကြီးကြသောအခါဖြစ်၍ တစ်နာရီ တစ်ခဏ မုဟုတ္တမျှပင် သီတင်းသိက္ခာကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် အတူတကွနေခြင်းငှါ မဝံ့ကုန်သော နဝ, မဇ္ဈိမတို့သည် မတ်တတ်ရပ်လျက်နေကြကုန်သည်။

တစ်နည်း- ညောင်စောင်, အင်းပျဉ်မှတစ်ပါး ဘူမတ္ထရဏဖြစ်သော ဖျာ, သင်ဖြူး-စသည်ရှိပါသောလည်း မိမိတို့ထက် သီတင်းကြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့ နေကြကုန်သည်ဖြစ်၍ငင်း, အခင်းမရှိရာ၌ ထိုင်နေခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း သည် ဖြစ်၍ငင်း မတ်တတ်နေကြကုန်သည်။

သိက္ခာပုဒ်--

အညမညံ နာတိနဝ နာတိဝုဒ္ဓဘာဝေန သမာနံ အာသနံ အရဟန္တိတိ သမာနာသနိကာ-ပြုပါ။

သမာန-အရကို တစ်ခုတည်း အဖြစ်ဖြင့်တူသည်ကိုယူ၊ သမကေ၀ါ အာသနေ-ဟူသော ရှေ့သိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အနိမ့်, အမြင့် တူကာမျှကို မယူလင့်၊ သဟသဒ္ဒါကိုမြော်ပါ။

အာသနံ-အရကိုကား- ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်နှင့်တကွ ဘူမတ္ထရဏဖြစ်သော ဖျာ,သင်ဖြူး, ကော်ဇော-အစရှိသော နေရာဟူ သမျှကိုပင်ယူ၊ ညော်စောင်း အင်းပျဉ်မျှကို မယူလင့်။

သမာနာသနိကေဟိ၊ တခုတည်း အဖြစ်ဖြင့် တူသောနေရာ၌ နေခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော ရဟန်းတို့အချင်းချင်း။ သဟ-အတူတကွ။ နိသီဒိတုံ- ထိုင်ခြင်းငှာ။ အနုဇာနာမိ-ငါဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ အနက် ပေး။

[သမာနာသနိက အရသည် နောက်သိက္ခာပုဒ်၌ ထင်ရှားလာ လတ္တံ့။]

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဝဿန္တရေန သဟ နိသီဒိတုံ- ဟူသော သိက္ခာပုဒ်၌-

တိဝ္တုံ ဝဿာနံ အန္တရေ ဇာတော ဥပသမ္ပဒါတိ တိဝဿန္တရာ၊ တေဇဝ ပုဂ္ဂလ သာမညေန တိဝဿန္တရော ဟုပြု။

တပါးနှင့်တပါးသည် ရက်ပေါင်း ၁၀၈၀ ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ၃-နှစ်ကို မလွန်မူ၍ ပဋ္ဌင်းအဖြစ်ကို ရကြသော ရဟန်းအချင်းချင်းသည် တိဝဿန္တရသမာနာနိကမည်၏၊ ထိုသမာနာသနိက ရဟန်းချင်းချင်း သည်သာလျှင် တစ်ခုတည်းသောညောင်စောင်း, တိုတည်းသောအင်းပျဉ် တစ်ခုတည်းသောဖျာ, သင်ဖြူး, ကော်ဇော, ခင်းနှီးတို့၌ အတူတကွထိုင် နေခြင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏ -ဟုလိုပါသည်။

အဋ္ဌကထာ၌ကား-

တိဝဿန္တရေနာတိဇ္ဇေ တိဝဿန္တရောနာမ ယောဒ္ဒိဟိဝဿေဟိ မဟန္တရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဟောတိ၊ ယော ပန ဧကေန ဝဿေန မဟန္တတရော ဝါဒဟတရော ဝါ၊ ၊ ယော ဝါ သမာနဝဿော၊ တတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ၊ ဣမေသဗ္ဗေ ဧကသ္မိံ မဉ္စေ ဝါပီဌေ ဝါ ဒွေဒွေ ဟုတွာ နိသီဒိတုံ လဘန္တိ၊ ဟုဖွင့်တော်မူသည်။

ဤအဋ္ဌကထာ၌-

ဒ္ဓိဟိဝဿေဟိ- ဟုဆိုခြင်း၌ တတိယဝဿကို နစ်စေလို၍ ဆိုခြင်း မျှသာဖြစ်သည်။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ ဒွတ္တိံသာကာရ သဇ္ဈာယဝိဓိတွင် ဆဟိမာသေဟိ- ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့ မှတ်ပါ၊ ထို့ကြောင့် တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး ၂-နှစ်နှင့်၁၀-လ,၁၁-လပင်ကြီးကြ,ငယ်ကြသော်လည်း တိဝဿန္တရ သမာနာသနိကပင်-ဟုမှတ်ယူသင့်ပါသည်။

ဧကသ္မိံ မဉ္စေဝါ ပီဌေဝါ ဒွေဒွေ ဟုတွာ ဟူသော စကားကိုကား နောက်၌ဟောတော်မူလတ္တံ့သောအနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒုဝဂ္ဂဿ မဉ္စံ ဒုဝဂ္ဂဿ ပီဌံ-ဟူသော သိက္ခာပုဒ်တော်အရကို အတွင်းဝင်ပြု၍ တစ်ချက် တည်းပြီး သိမ်းခြုံ၍ ဆိုက်သော စကားသာဖြစ်သည်၊ ယခုဖွင့်ဆဲဖြစ်သော သမာနာသနိက သိက္ခာပုဒ်တို့၌ အာသန-အရကို ညောင်စောင်း,

အင်းပျဉ်ကိုသာ ယူစေလို၍ ဖွင့်ဆိုသည်ဟု မယူသင့်။ ဒွေဒွေ ဟုတွာ - ဟုဆိုခွင့်မရောက်သေးဘဲလျက် ဒွေဒွေဟုတွာ-ဟု ဤနေရာ၌ ဆိုသည်ကို ထောက်ပါ။

ထို့ကြောင့် ဤသမာနာသနိက,တိဝဿန္တရ သိက္ခာပုဒ် ၂-ပါးတို့ဖြင့် တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး ရဟန်းသိက္ခာရခြင်း ၃-နှစ်ကို မလွန်ကြပါမူ တစ်ခု တည်းသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ဖျာ, သင်ဖြူးစသည်၌ အတူတကွ ထိုင်နေသော် လည်းအဂါရဝ, အသာရုအရာနှင့် စပ်၍ အပြစ်မရှိ၊ တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး ၃-နှစ်ကိုလွန်၍ ကြီးကြငယ်ကြမူ တစ်ခုတည်းသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ဖျာ, သင်ဖြူးစသည်၌ အတူတကွ ထိုင်နေခဲ့ သည်ရှိသော် သီတင်းငယ်များမှာ အဂါရဝ အပြစ်၊ သီတင်းကြီးများမှာ ပသာရုပ္ပအပြစ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ထိုက်ကြောင်းကိုသိအပ်၏။

ထေရဂါရဝ ,အသာရုပ္ပမူလသိက္ခာပုဒ် ၂-ပါးပြီး၏။

ဘေဒမူလက ဒုဝဂ္ဂ မဉ္စသိက္ခာပုဒ်၌ စီစစ်ခြင်း

တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္ဗဟုလာ သမာမနာသနိကာ မဉ္စေ နိသီဒိတွာ မဉ္စံ ဘိန္ဒိံသု၊ ပီဌေ နိသီဒိတွာ ပီဌံ ဘိန္ဒိံသု၊ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဝဂ္ဂဿ မဉ္စံ တိဝဂ္ဂဿ ပီဌန္တိ၊ တိဝဂ္ဂေါပိ မဉ္စေ နိသီဒတွာ မဉ္စ ဘိန္ဒိ၊ ပီဌေ နိသီဒိတွာ ပီဌံ ဘိန္တိ၊ အနုဇာနာမိ ဘက္ခဝေ ဒုဝဂ္ဂဿပီဌန္တိ။

ဤသိက္ခာပုဒ် ၂-ပါးကား- သမာနာသနိကချင်းဖြစ်၍ အချင်းချင်း အဂါရဝ, အသာရုပ္ပအပြစ် မရှိသော်လည်း ဒါယကာတို့သဒ္ဒါဒေယျ လှူဒါန်း၍ရသော ပရိက္ခရာဘဏ္ဍာများ၌ ပမာဏကို မသိဘဲ သုံးဆောင်

ခြင်းတည်းဟူသော ဒုပ္ပရိဘောဂကိုမြစ်ခြင်းငှာ မဉ္စ, ပီဌတို့၌သာ ဒုဝဂ္ဂပရိစ္ဆေဒပမာဏ အပိုင်းအခြားကို ထားတော်မူသော သိက္ခာပုဒ်များပေတည်း၊ ပုဂ္ဂလအဂါရဝ,အသာရုပ္ပအပြစ်များကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်သည်ဟု မမှတ်လင့်၊ ထိုပုဂ္ဂလဂါရဝ, အသာရုပ္ပအပြစ်များကိုကား- ရှေ့သမာနာသနိက တိဝဿန္တရ သိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်ပင် အနွယဗျတိရေက အားဖြင့်ပယ်ပြီး ပိုင်းခြားပြီးဖြစ်သည်။

သမာနာသနိက ရဟန်းတို့ချင်းဖြစ်မှုကား- တစ်ခုသော ညောင်းစောင်း, အင်းပျဉ်စသည်၌ ၅-ယောက်, တစ်ကျိပ်စသည်ဖြင့် ဆံ့သရွေ့ တိုးဝှေ့၍ ထိုင်နေကြသော်လည်း အဂါရဝအတွက်နှင့် အပြစ်မဆိုသာ၊ ဂရုဘဏ် အရာမြောက်ထိုက်သော ညောင်းစောင်း, အင်းပျဉ်များ ပျက်စီးရန်အခွင့်ကို မမြော်မြင်ဘဲ အတိုင်းအရှည်ကို မသိမူ၍ သုံးဆောင်ကြခြင်းတည်းဟူသော ဒုပ္ပရိဘောဂ အတွက်ကြောင့်သာ အပြစ်ဖြစ်ရလေသည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ထိုအပြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းငှါ တစ်ခုသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်၌ ၂-ပါးသော သမာနာသနိက ရဟန်းတို့အားသာ ထိုင်စေဟု အပိုင်းအခြားကို ထားတော်မူသည်ဟု နိသံသယမုချစင်စစ် မှတ်ပါ။ ထိုအနက်သည်လည်း ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပြိုပျက်ခြင်းကို အရင်းပြု၍ ဖြစ်လာသော ဤသိက္ခာပုဒ် ဝတ္ထုနိဒါန်းဖြင့်ပင် ထင်လင်းလှပါ၏။

ဆိုဖွယ်အထူးကား-

တိဝဂ္ဂါပိ မဉ္စေ နိသီဒိတွာ မဉ္စံ ဘိန္ဒိ၊ ပီဌေ နိသီဒိတွာ ပီဌံ ဘိန္ဒိ။

ဟူ၍ တစ်ခုသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်၌ ၃-ပါးသော သမာနာသနိကရဟန်းတို့ တစ်ပြိုင်နက် တစ်ပေါင်းတစ်စုတည်း ထိုင်ရုံမျှနှင့် ညောင်စောင်း,အင်းပျဉ်ကျိုးပျက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍

ဟောတော်မူသော သိက္ခာပုဒ်တော် ဖြစ်လာသောကြောင့် ဤဒုဝဂ္ဂသပိဋ်
ဟူသော သိက္ခာပုဒ်၌ မဥ္စအရ, ပီဌအရများကိုလည်း ၂-ပါးသောရဟန်း
တို့အားသာ ထိုင်နေခြင်းငှါ အရှည်ခန့်စကောင်းလောက်သော အလျား
၄-တောင့်ထွာရှိသော လုပ်ဆောင်သုံးစွဲမြဲ အရိုးအစဉ်ဖြစ်သော
တစ်ယောက်အိပ်လောက်ရုံ တစ်ပါးနေလောက်ရုံဖြစ်သော ပမာဏယုတ္တ
ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ကိုသာ ယူရန်အကြောင်းလည်းအလွန်ပင်
ထင်ရှားလှပါသတည်း။

ပမာဏ ယုတ္တဖြစ်သော ညောင်စောင်း,အင်းပျဉ် ထင်ရှားရှိ
ကြောင်းကိုလည်း-

ယတ္တ ပမာဏယုတ္တော မဉ္စော ဣတောစိတော စ
ပရိဝတ္တေတုံ သက္ကာ ဟောတိ။

ဟူသောကင်္ခါရ သိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ,ပမာဏယုတ္တ မဉ္စအရကို
အဋ္ဌဝိဒတ္ထိနဝဝိဒတ္ထိ- ဟုဖွင့်ကြသော ဋီကားများကို ရှု၍သိပါ။

ဤစူဠဝါပါဠိတော် သေနာသနက္ခန္ဓက၌ပင်လျှင်။

ဝါဆိုရဟန်းတို့ကို ကျောင်းနေရာချထားရာ၌ တစ်ပါးတစ်ပါးလျှင်
ကျောင်းတစ်ကျောင်း တစ်ကျောင်းစီ ရလောက်လျှင် တစ်ကျောင်း
တစ်ကျောင်းစီချစေ၊ တစ်ကျောင်းစီ မလောက်လျှင်ပရိဝုဏ် အပိုင်းအခြား
ဖြင့်ချစေ၊ ပရိဝုဏ်တစ်ခုစီမလောက်လျှင် တိုက်ခန်း အပိုင်းအခြားဖြင့်
ချစေ၊ တိုက်ခန်းတစ်ခုစီမလောက်လျှင် သေယျဂ္ဂ-ဟုဆိုအပ်သော ညောင်
စောင်း, အင်းပျဉ်ရာ အပိုင်းအခြားဖြင့် ချစေ- ဟုဟောတော်မူရာများကို
မြော်၍လည်း သိသင့်ပါတော့သည်။

ထိုစကားမှန်ပါ၏။ အကယ်၍ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ဟုဆိုသော
အရာတိုင်းမှာ ဂရုဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယ အရာများကဲ့သို့ အကြီးအငယ်အတိုင်း

အရှည် ပမာဏ အမှန်းအတားကို လုံးလုံးလွတ်၍ အနည်းငယ်ရံခါမျှသာ အထူးဖြစ်လာသော တစ်ထွာ တစ်တောင်ခန့် ရှိသော ညောင်စောင်းငယ်၊ ၁၀- တောင်, ၁၅-တောင်, ၂၀ခန့်ရှည်သော ညောင်စောင်းကြီး များရှိနေသည်ကို အစွဲအလမ်းတစ်ခုပြု၍ ငယ်ချင်သလောက်ငယ်, ကြီးချင်သလောက်ကြီးကို ကြံယူထည့်သွင်း၍ ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားရမည်ချည်းမှန်လျှင် အယုတ်ဆုံး ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ပိုင်းခြားရာ၌ရင်း, သိမ်နုတ်ရာ အခန်းတွင် စတုဝဂ္ဂသံဃာဘွဲ့ တွဲ၍ နေထိုင်ရာ အပိုင်းအခြား များ၌ရင်း ညောင်စောင်း ပမာဏကို အတိုင်းအရှည် အမှတ်ပြု၍ ဆိုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းတော့မည်လော။

ထို့ကြောင့် ဤဒုဝဂ္ဂသမဋ္ဌ ဒုဝဂ္ဂသမင်္ဃ-ဟူသော သိက္ခာပုဒ်၌လည်း အကြီးအငယ် ကြံဖန်၍ ရတိုင်းသာ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်များကိုကြံယူထည့်သွင်း၍ ယူခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း၊ ပမာဏယုတ္တဖြစ်သော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ကိုသာ နိသံသယ မုချစင်စစ် မှတ်ယူခြင်းငှါ သင့်မြတ်ပါသတည်း။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း ဒါယကာတို့ သဒ္ဓါဒေယျ လှူဒါန်း၍ ထားအပ်သော သံဃိက, ဂဏိက, ပုဂ္ဂလိက, ဘိက္ခုသန္တက ထာဝရ အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်တို့မှာသာ ယူအပ်၏၊ ဤကဲ့သို့သော ညောင်စောင်း,အင်းပျဉ်တို့မှာသာ ကျိုးပျက်မည်ကို အထူးစောင့်ရှောက်ထိုက်သည်၊ ဤဒုဝဂ္ဂ သိက္ခာပုဒ်တော်သည်လည်း ကျိုးပျက်ခြင်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ ပညတ်သော သိက္ခာပုဒ်ပေတည်း။

မြို့တွင်းရွာတွင်း ပရိတ်ရွတ်, ဆွမ်းစဉ်, ဆွမ်းစား-စသော ဒုမင်္ဂလ, သုမင်္ဂလကိစ္စကြီးငယ်နှင့် ဒါယကာတို့ တတ်နိုင်ပါသမျှ ခဏခေတ္တ ခင်းထားအပ်သော ဂိဟိဝိကဋ္ဌညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်များကိုကား-

ဤသိက္ခာပုဒ်၌ မလိုအပ်၊ ထိုသို့သော ဂိဟိဝိကဋ ကျောင်းစောင်း, အင်းပျဉ်များကိုကား-ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား-သမာနာသနိက ရဟန်းတို့ ချင်းဖြစ်ပေမူ ဒါယကာတို့ ရေတွက်မှန်းထား၍ ခင်းထားတိုင်း ပမာဏယုတ္တ ကျောင်းစောင်း, အပျဉ်းတစ်ခုလျှင် ၃-ပါးဖြစ်စေ၊, ၄-ပါးဖြစ်စေ, ၅-ပါးဖြစ်စေ၊ ဆံ့တတ်သရွေ့ တိုးဝှေ့သိပ်သည်း၍ပင် ထိုင်နေခြင်းငှါ အပ်ပါ၏၊ မအပ်ဟူ၍ မယူသင့်။

ထိုစကားသင့်၏ လူတို့သန္တကဖြစ်သော ဝတ္ထုတို့၌ လူတို့သဒ္ဓါတရားရှိသည်အတိုင်း သုံးဆောင်၍ ကျိုးသော် ပျက်သော်လည်း ဒုပ္ပရိဘောဂ ဖြစ်သည်မဆိုသာ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် အရာသို့ကျလျှင်လည်း မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဒါယကာတို့အား ရဟန်းတော်တို့အတွက် တာဝန်နှင့်စပ်၍ ပလိဗောဓကိစ္စ ပိုမိုရှိမည်အရာ၊ ကုသိုလ်ယုတ်လျော့မည်အရာများကို အလွန်တရာ ညှာတာစောင့်ရှောက်တော်မူခြင်းအလေ့ ရှိတော်မူပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဤဒုဝဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်အတွက်နှင့် လူတို့အပေါ်တွင် ပလိဗောဓကိစ္စ ပိုမိုစေခြင်းငှါမသင့်ပေ၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဋံ အဘိနိသီဒိတုံ၊ နတွေဝ အဘိနိပ္ပဇ္ဇိတုံ-စသည်များကို မြော်ပါ။

လောကဝဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ်အရာများ၌ကား လူတို့မျက်နှာကို ညှာတာစောင့်ရှောက်၍ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ချော့ခြင်းမည်သည် မရှိကောင်း၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပုဂ္ဂလအဂါရဝ, သာရုပ္ပဓမ္မ တည်းဟူသော လောကဝဇ္ဇအရာ စင်စစ်ဖြစ်ချေ၍ ထိုသို့သော ဂိဟိဝိကဋ တာဝကာလိက လူတို့ခင်းထားသော ကျောင်းစောင်း, အင်းပျဉ်တို့၌ ပင်သော်လည်း အသမာနာသနိက ရဟန်းတို့ခြင်းဖြစ်ခဲ့မူ မထေရ်ကြီးက ခွင့်မပြုပဲသော်ငင်း, မထေရ်ငယ်က ခွင့်မပန်ပဲသော်ငင်း ပမာဏယုတ္တဖြစ်သော ကျောင်းစောင်း, အင်းပျဉ်ငယ်များ၌ ၂-ပါးအတူတကွ ထိုင်နေခြင်းငှါ

အပ်ကြောင်းကို ရှေ့သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

သံဃိက, ဂဏိက, ပုဂ္ဂလိက, ဘိက္ခုသန္တကများ၌ကား ဆိုခွင့်ပင် မရှိပြီ၊ ထိုသို့သဘောရှိရာသော ဘိက္ခုသန္တများ၌ အသမာနာသနိက ရဟန်းတို့ချင်းဖြစ်မူ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်တစ်ခု၌ ၂-ပါးသော ရဟန်းတို့ အတူတကွ နေထိုင်ခြင်းငှါ ဧကန္တ မအပ်တော့သည်သာတည်း၊ ထိုသို့သော ပမာဏယုတ္တညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပေါ် မှာမှ မဟုတ်သေး၊ အလျား ၄- တောင့်ထွာအောက် ယုတ်သော ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍ ဒီဃာသနမဆိုလောက်သော ဖျာငယ်, သင်ဖြူးငယ်, ကော်ဇောငယ် စသည် များ၌လည်း သင့်လျော်ရာသော အကြောင်းတစ်ပါးနှင့်ကင်း၍ အာသမာနာ သနိက ရဟန်းတို့အတူတစ်ကွ တစ်ပေါင်းတည်း နေ ထိုင်ခြင်းငှါ မအပ်လေသည်သာတည်း။

မအပ်ကြောင်းကိုလည်း-

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သမာနာသနိကေဟိသဟ နိသီဒိတုံ။

ဟူသော ရှေးသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ပြီးသတည်း။

သင့်လျော်ရာသော အကြောင်းတစ်ပါးဟူသည်ကား- မမာ မကျန်းရှိ၍ နင်းနှိပ်ဆုပ်နယ် ထူလှည်းပွေ့ပိုက်ခြင်း- စသော ဝေယျာ ဝစ္စကိစ္စ, လူရှင်ပရိတ်သတ် ကျဉ်းမြောင်းခြင်း, ရေ, မီး, မင်း, ခိုးသူ, ခြင်္သေ့ သစ်ကျား သားရဲ ဘီလူးစသော အန္တရယ်တွေ့ခြင်း စသည်များ ကိုယူပါ။ ထိုသို့သော အကြောင်းထူးပင် မရှိငြားသော်လည်း ဘတ္တဂ္ဂ အဌာကထာများကို ထောက်ပြန်သော် ထေရ်ကြီးက ခွင့်ပေးသော်ဒင်း, ထေရ်ငယ်ကခွင့်ပန်၍သော်ဒင်း ထိုင်နေကြ သည်ဖြစ်ပါမူ ဂိဟိသန္တက ဘိက္ခုသန္တ-က မရွေးမချယ် ပမာဏယုတ္တဖြစ်သော ညောင်စောင်း, အင်ပျဉ်အောက် ယုတ်သော ပမာဏရှိသော ဒီဃာသန မဆိုလောက်

သော ဖျာငယ်, သင်ဖြူးငယ်, ကော်ဇောငယ်- စသည်များ၌ပင် သော်လည်း အသမာနာသနိကတို့ချင်း တစ်ပေါင်းထိုင်နေသည်ကို အပြစ်မဆိုသင့်ပေ။

ညောင်စောင်း, အင်ပျဉ်၌ကား- ပြိုပျက်ခြင်းဘေးအကြောင်းကို ငဲ့ရန်ရှိပြီးသောကြောင့် ခွင့်တောင်းခွင့်ပေး၍ပင် ဖြစ်သော်လည်း ပမာဏယုတ္တ ညောင်စောင်းတစ်ခု အင်ပျဉ်တစ်ခု၌ ၂- ပါးထက် အတူနေခြင်းငှါ မလျော်လွှန်းပါ ။

ထောက်မျှော်ရန် စူဠဝါဝတ္တခန္ဓက ဘတ္တဂ္ဂဝတ်၌လာသော ပါဠိ အဋ္ဌကထာပါဌ်ကား--

န ထေရေ ဘိက္ခူ အနုပခဇ္ဇ နိသီဒိတဗ္ဗံ နဝေါဘိက္ခူ အာသ-နေနပဋိဗာဟေတဗ္ဗာ ။

(ပါဠိတော်)

နထေရေဘိက္ခူ အနုပခဇ္ဇာတိ ထေရေ ဘိက္ခူအတိအလ္လီ- ယိတွာ န နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ သစေ မဟာထေရ်ရဿ နိသဇ္ဇာသနေန သမကံ အာသံနံ ဟောတိ၊ ဗဟူသု အာသနေသု သတိ ဧကံဒွေ အာသနာနိထပေတွာ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ဘိက္ခူဂဏေတွာ ပည-တ္တာသနေသု အနိသီဒိတွာ မဟာထေရေန နိသီဒါတိ ဝုတ္တေန နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ နော စေ မဟာထေရောဝဒတ္တကွဒံ ဘန္တေ အာသနံဥစ္စန္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ နိသီဒါတိ ဝုတ္တေ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ သစေ ပန ဧဝံ ပုစ္ဆိတေန ဝဒတိ၊ နိသီဒန္တဿ အနာပတ္တိ မဟာထေရဿေဝ အာပတ္တိ၊ နဝကော ဟိ ဧဝရူပေ အာသနေ အနာပုစ္ဆာ နိသီဒန္တော အာပဇ္ဇတိ၊ ထေရော အာပုစ္ဆိတော အနနုဇာနန္တော ။

(အဋ္ဌကထာ)

ဘတ္တဂ္ဂဟူသည်ကား--

ဘတ္တံဂဏှန္တိ ဧတ္တာတိဘတ္တဂ္ဂံ-ဟုဝစနတ္ထပြု၍ စရပ်, တန်ဆောင်း, အိမ်တွင်း၊ အိမ်ပ ဌာနအမှတ်မရှိ လူတိုက ပင့်ဖိတ်၍ ဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို လုပ်ကျွေးရာဌာနသည် မုချအားဖြင့်ရင်း, လက္ခဏာဟာရ နည်းအားဖြင့်ရင်း ဘတ္တဂ္ဂမည်၏၊ ကျောင်းတွင်း ဆွမ်းကျောင်းသာမုချ၊ အကြွင်းမှာ လက္ခဏာဟာရ ဘတ္တဂ္ဂမည်၏။။

ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တေ အန္တောဂါမေဝါ ဟောတု ဝိဟာရေဝါ ဝါ မနုဿနံ ပရိဝေသနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တေန စီဝရံ ပါရုပိတ္ဗာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓနမေဝ ဝဋ္ဋံတီတိ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ။

ဟူသော အဋ္ဌကထာကိုထောက်ပါ။

ဤအကထာ ပါဠိဖြင့်ပင်--

ကျောင်းတွင်း, ကျောင်းပ၊ ရွာတွင်း, ရွာပ၊ ဒေသမရွေး လူတို့ကပင်ဘိတ်၍ ပရိတ်ရွတ်ရာ, ဆွမ်းစဉ်ရာ, တရားနာရာ မပင့် မဘိတ်သော်လည်း ကိစ္စကြီးငယ် ပြောဆိုဖွယ်နှင့် လူပရိသတ်သို့ ကပ်ရာ ဝင်ရာများ၌လည်း သက်န်းရုံခြင်းစသော အကျင့်အဝတ်ကို ပြု၍သာ ကပ်အပ် ဝင်အပ်သည်-ဟု ယူသင့်သည်။

ဤအရာ၌--

အနုပခဇ္ဇ-ဟူသောပါဠိပုဒ၊ ယင်းပါဠိပုဒကို ဖွင့်သော အတိ အလ္လီယိတွာ-ဟူသော အဋ္ဌကဋ္ဌာပဒတို့၏ အတက်ကို သေနာသန ဝင်၍လာသော ဣရိယာပုထ် ၄-ပါးဖြင့် နေ့နေ့ညည ထာဝရနေရာကိုသာ လိုအပ်သော အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ မယူပါလင့်၊ ဤအရာ၌ကား- ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထ်ဖြင့် ခဏတမုဟုတ်မျှသာ နေကြရာဖြစ်၍ အနုပခဇ္ဇေ အတိအလ္လီယိတွာ-အရကို ထိစပ်ခိုက်တိုက်၍ ထိုင်နေ

သည်ကိုသာယူပါ။

သမကံ အာသန်-အရကို တစ်ခုတည်းသော ညောင်စောင်း, တစ်ခုတည်းသောအင်းပျဉ်, တစ်ခုတည်းသောဖျာရိုင်, သင်ဖြူးကော်ဇောခင်းနှီးများကို အမြင့်အနိမ့်အထူးမရှိ တညီတပြင်တည်း ခင်းထားသည်ကိုပင်ယူသင့်၏။

ဗဟူသု အာသနေသု သတိ ဧကံ ဒွေ အာသနာနိ ထပေတွာ နိသီဒိတဗ္ဗံ။

ဟူသောစကား၌ တတောင့်ထွာပမာဏကို နေရာတစ်ခုဟု ပိုင်းခြား၍ ရဟန်းကနည်း၍ နေရာက အပိုအမို များသေးပါလျှင် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ထိုင်နေသော မထေရ်ကြီးဒူးစွန်းမှ စပ်ကြား၌တစ်ထောင့်ထွာ ပမာဏခန့် ချန်ထား၍နေသည်ကို ဧကံအာသနံထပေတွာ-ဟုယူပါ၊ ၃-တောင်ပမာဏခန့် ချန်ထား၍နေသည်ကို ဒွေ အာသနာနိ ထပေတွာ-ဟု ယူပါ၊ ခင်းထားအပ်သောဖျာတစ်ချပ် ၂-ချပ်, ကော်ဇော တစ်ချပ် ၂-ချပ်ကို ချန်ထား၍ နေသည်ကို ဆိုလိုရင်း မမှတ် ပါလင့်။

ဘိက္ခူ ဂဏေတွာ ပညတ္တာသနေသု၌-

ရဟန်း ၂-ပါးဖြစ်၍ ၃-တောင်ခန့်သာ၊ ၃-ပါးဖြစ်၍ ၄-တောင့်ထွာခန့်သာ၊ ၄-ပါးဖြစ်၍ ၆-တောင့်ထွာခန့်သာ ခင်းထားသည်ကို ယူပါ။ ဤအရာမျိုး၌ တစ်ပါးတစ်ပါး၏နေရာ တစ်ထောင့်ထွာ, တစ်ထောင့်ထွာခန့်သာ ယူသင့်ပါကြောင်း ယုတ္တိသည် နောက်၌လည်း ထင်ရှားလာလတ္တံ့။

ဣဒံ ဘန္တေ အာသနံ ဥစ္စန္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၌-

ဥစ္စံ-ဟူသည်ကား-မထေရ်ကြီးနေရာနှင့် တညီတပြင် တည်းနေသည်ကိုပင် ဥစ္စာဟူသည်ဟု ဝိမတိဝိနောဒနီ ဖွင့်တိုင်း သင့်မြတ်

တော့သည်၊ အကျဉ်းမှာ ပါဠိလျောက်အဓိပ္ပါယ်အတိုင်း ဉာဏ်နှင့် စဉ်းစား၍ ကြည့်လျှင် သိသာသင့်ပါပြီ။

လိုရင်းကိုဆိုပါအံ့။ ။ ဤဘတ္တဂ္ဂဝတ္တအဌကထာ၌ နီတတ္ထ, နေယျတ္ထအားဖြင့် ကျောင်းတွင်း ရွာတွင်းမရွေးချယ်၊ ဆွမ်းစား, ဆွမ်းစဉ်, ပရိတ်ရွတ်စသော ကိစ္စနှင့်ပင့်ဘိတ်၍ လူတို့ခင်းထားသော နေရာထိုင်ရာများ၌ တဝါသာရသေးသော ရဟန်းငယ်နှင့် အဝါ ၆၀-ရပြီးသောထေရ်ကြီးပင်ဖြစ်သော်လည်း ပန်ကြားခြင်း, ခွင့်ပြုခြင်းကိုပြု၍ နေသည်ရှိသော် တစ်ထောင်ခန့်သာ အလျားရှည်သော တစ်ခုတည်းသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပေါ်၌ပင် အတူတကွ ထိုင်နေသင့်ကြောင်းကို သိသာထင်လင်းရှိပါသောကြောင့် တတ်နိုင်ပါသမျှ ခဏခေတ္တကိစ္စနှင့် လူတို့ခင်းထားအပ်သော ပမာဏယုတ္တ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်၊ ထိုညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်အောက် ယုတ်သောပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍ ဒီဃာသန မဆိုလောက်သော ဖျာငယ်, သင်ဖြူးငယ်, ကော်ဇောငယ်-စသည်များ၌ အာသမာနာသနိကဖြစ်သော ရဟန်းတို့ ချင်းချင်းပင် သော်လည်း ပန်ကြားခြင်း, ခွင့်ပြုခြင်းကို ပြု၍နေကြခြင်းငှါ သင့်မြတ်ကြောင်းကို သိသာ ထင်လင်းပါတော့သည်။

ဘိက္ခုသင္ဃကပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း ဟတ္ထပါသ်ကို စောင့်၍ ကံကြီး, ကံငယ်ဆောင်ရွက်ရာ သိမ်အပြင်၌ ခင်းထားသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ဖျာရိုင်, သင်ဖြူး, ကော်ဇောများ၌ကား-ကမ္မသမ္ပတ္တိကိုသာ အလေးဂရု ရှေးရှုပြု၍ နေကြရသော အရာဖြစ်၍ ဤသမာနာသနိက, တိဝဿန္တရသိက္ခာပုဒ်များကို စောင့်ရှောက်ရမည် ဟူသောကျမ်းဂန်အရိပ်အမြွက်မျှ မထင်၊ ဘုရားပုထိုး ရှိခိုးဝတ်တက်ရာ, တရားနာရာ, စာပေ ကျမ်းဂန် တက်နာရာများ၌လည်း အာရမ္မဏသမ္ပတ္တိ, ဓမ္မသဝန

သမ္ပတ္တိများကိုသာ အလေးဂရု ရှေးရှုပြု၍ နေကြရသော အရာပင် ဖြစ်ပြန်၍ ဤကံကြီး, ကံငယ်ဆောင်ရာနှင့် တူသင့် မတူသင့်ကို ချင့်ချိန်ကြပါ။

ဘေဒမူလကဒုဝဂ္ဂမဇ္ဈသိက္ခာပုဒ်၌ စီစစ်ခွင့်ရှိသမျှ အသားကုန် စီစစ်ထုတ်ပြသော စကားစုပြီး၏။

၄-ဒီဃာသနအဆုံးအဖြတ်

တေန ခေါ ပန သမယေန ဘိက္ခူ အသမာနာသနိကေဟိသဟ ဒီဃာသနေ နိသီဒိတုံ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ။ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဌပေတွာ ပဏ္ဍကံ မာတုဂါမံ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကံ အသမာနာသနိကေဟိသဟဒီ-ဃာသနေ နိသီဒိတုန္တိ။

အထခေါ ဘိက္ခူနံ ဧတဒဟောသိ၊ ကိတ္တကံ ပစ္ဆိမံ နုခေါဒီဃာသနံ ဟောတီတိ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယံ တိဏ္ဏံပဟောတိ၊ ဧတ္တကံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသနန္တိ။

ဤဒီဃာသနသိက္ခာပုဒ်များ၌-

အသမာနေသုပယေဝ အာသနေသု နိသီဒိတုံ အရဟန္တိသမာနေ အာသနေ နိသီဒိတုံ န အရဟန္တီတိ အသမာ နာသနိကာ။

ဟု ဝိဂ္ဂြိုဟ်ပြု၍ တိဝဿန္တရ ရဟန်းချင်းချင်းမှတစ်ပါး ၃-နှစ်လုံးလုံး ၃-နှစ်ထက်အလွန်ကြီးကြ, ငယ်ကြသော ရဟန်းချင်း ချင်းသည်၎င်း, ပဏ္ဍုက်, မိန်းမ, ဥဘတောဗျည်းဖြစ်သော သူများကို ချန်လှပ်၍ ကြွင်းသောသာမဏေ, လူယောက်ျား, အထီးဖြစ်သော ခွေး, ဝက်, ကြက်, ၎က်စသော ပါရာဇိကဝတ္ထုလောက်သော တိရစ္ဆာန်, မျက်မြင်ထင်ရှား

အောင်ဆောင်ပြ၍တည်သော ဘီလူး, ပြိတ္တာ, ဗြဟ္မာ, နတ်များသည်ငှင်း ရဟန်းတို့နှင့် ဒီဃာသနမဟုတ်သော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်,ဖျာရိုင်, သင်ဖြူး, ကော်ဇောငယ် စသည်များ၌ အတူတကွထိုင်နေခြင်းငှါ မထိုက် သောကြောင့် အသမာနာသနိကမည်၏-ဟုယူသင့်သည်။

ပဏ္ဍုက်, လူမိန်းမ, ဥဘတောဗျည်းဖြစ်သော လူ, တိရစ္ဆာန်, ဘီလူး, ပြိတ္တာမများနှင့်ဖြစ်မူကား-ဒီဃာသနဖြစ်သော နေရာ ၌ပင်သော်လည်း နေရာတူတပြင်တည်း၌ အတူတကွထိုင်နေခြင်းငှါ မအပ်တော့သည် သာတည်း၊ အိပ်ခြင်းကြိယာပုတ်၌ကား-ဆိုဘွယ်ပင်မရှိ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သမာနာသနိကေဟိ သဟ နိသီဒိတုံ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဝဿန္တရေန သဟ နိသီဒိတုံ။

ဟူသော ရှေ့သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဗျတိရေက အဝုတ္တသိဒ္ဓိနည်းအားဖြင့် အသမာနာသနိကပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်ကား- တစ်ခုတည်းသော နေရာ၌ အတူတကွထိုင်နေခြင်းငှာမအပ်ဟူ၍ သာမညအားဖြင့်သာ သိရသေး သည်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်အတူတကွနေထိုင်ခြင်းငှါ မအပ်သောအရာသည် ဒီဃာသနနေရာ၌ပင် မအပ်သည်ဖြစ်မည်၊ ဒီဃာသနမဟုတ်သော နေရာ၌ မအပ်သည်ပင်ဖြစ်မည်၊ ၂-ပါးစုံ၌ပင်မအပ်သည်ဖြစ်မည်ဟူ၍ ဝိသေသအားဖြင့် မသိမသာ မထင်မလင်း ရှိနေသည်ဖြစ်၍ ဘုရား လက်ထက်၌ရဟန်းတော်တို့သည် အသမာနာသနိကတို့နှင့် တကွ ဒီဃာသန၌ပင် တကွအတူ ထိုင်နေခြင်းငှါအပ်မည်, မအပ်မည်ဟု ကုက္ကုစ္စရှိကြကုန်သည်။

[နိဒါန်းဝတ္ထုအဓိပ္ပါယ်။]

ဤသို့ သိက္ခာပုဒ် နိဒါန်းဝတ္ထု, အနုသန္ဓေကို သမာနာသနိက, တိဝဿန္တရသိက္ခာပုဒ်တို့နှင့်သာ စပ်ဆက်၍ ယူရမည်၊ ရှေ့ နောက်

တစပ်တည်းဆက်၍နေသော ဒုဝဂ္ဂမဇ္ဈသိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်ဆက်၍ မယူပါလင့်။

ထိုသို့ ဒုဝဂ္ဂမဇ္ဈသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဒီဃာသနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အချင်းချင်းစပ်နွှယ် ဆက်ကူးခြင်းငှါ အကြောင်းအခွင့် မသင့်လေသောကြောင့်သာလျှင် "ဒီဃာသနံနာမ မဇ္ဈပိဋ္ဌ ဝိနိမုတ္တံ" အစရှိသည်ဖြင့် ရှေ့မဇ္ဈပိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၌လာပြီးသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်မှတစ်ပါးသောနေရာများကိုသာ နောက်ဒီဃာသနသိက္ခာပုဒ်၌ ဒီဃာသနယူသင့်သည်ဟု နှလုံးပိုက်၍ဖွင့်ကြသော ဋီကာဆရာတို့ စကားကို အနှစ်သာရအားဖြင့် မမှတ်မယူသာ။

အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ-ပါဠိတော်၌လည်းအကြောင်းထူးမထင်၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း-ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ-ဟူ၍ ပဟောန ကဘာဝကိုသာ ဒီဃာသနလက္ခဏာပြု၍ သံဟာရိမံဝါ ဟောတု အသံဟာရိမံ ဝါ-ဟူ၍ ဝတ္ထုသာမညကိုသာပြလေသော ကြောင့်တည်း။

ရှေးဖြစ်သော သမာနာသနိက သာမညသိက္ခာပုဒ်နှင့်သာ စပ်ဆက်နှီးနွှယ်ပြီးလျှင် ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ပင်ဖြစ်စေ၊ ဖျာရိုင်, သင်ဖြူး, ကမ္ဗလာ, ကောဇောပင်ဖြစ်စေ-

၁။ ရှည်လျားကျယ်ပြန့်သော နေရာထိုင်သည် ဒီဃာသနမည်၏။

၂။ မရှည်လွန်းမကျယ်မပြန့်လွန်းသော နေရာထိုင်ရာသည် အဒီဃာသနမည်၏။-

ဟူ၍သာမညအားဖြင့်သာ ပိုင်းခြားပြောဆိုခွင့်ရှိသည်။

ဒီဃာသနံ-ဟူသောပုဒ်၌-

ဒီဃသဒ္ဒါသည် ဥပနိဓာပညတ်ဖြစ်၍ ရဿရှိမှဒီဃရှိရသည်၊ ဝါ-ခုဒ္ဒက, မဇ္ဈိမရှိမှ ဒီဃရှိရသည်ဖြစ်၍ ဒီဃနိကာယ်, မဇ္ဈိမနိကာယ်, ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဟူရာတို့၌ကဲ့သို့ ဤအရာ၌လည်း ဒီဃာသန, မဇ္ဈိမာသန, ခုဒ္ဒကာသနဟူ၍ ၃-ထွေ ၃-ရပ် ဖော်ထုတ် ဝေဖန်သင့်ကြောင်းကို သတိပညာဖြစ်သင့်သည်။

ဝေဖန်၍ပြပေအံ့

အမေးကား-

၁။ အဘယ်သည် မဇ္ဈိမာသနမည်ပါသနည်း။

၂။ အဘယ်သည် ခုဒ္ဒကာသနမည်ပါသနည်း။

၃။ အဘယ်သည် ဒီဃာသန မည်ပါသနည်း။

[အမေး သုံးချက်။]

အဖြေကား-

၁။ ဤအရာ၌အာသနသည် ခဏတမုဟုတ်မျှ ထိုင်နေခြင်းကြိယာပုဒ်တစ်ခုနှင့်သာ ဆီဆိုင်စပ်လျဉ်းသော အရာ၌အာသန ဖြစ်ပါ၍ အရာအားလျော်စွာ ဝေဖန်သင့်လေရကား-တစ်ပါးထိုင်နေရာ ကိုအလျားအနံ တစ်ထောင့်ထွာပမာဏ အမှတ်ထား၍ အလျား ၃-တောင်, အနံတစ်ထောင်ထွာ ပမာဏရှိသောညောင်စောင်း, အင်းပျဉ် စသော အမှတ်မရှိသော နေရာသည်မဇ္ဈိမာသနမည်၏။

၂။ ထိုအောက် အလျားအနံ ပမာဏကိုလွန်လျှင် ခုဒ္ဒကာသန မည်၏။

၃။ ထိုထက် အလျားအနံပမာဏ ရှည်လျားပြန့်ကျယ်လျှင် ဒီဃာသနမည်၏-ဟု ဝေဖန်ပိုင်းခြားရပါမည်။

ခဏတမုဟုတ်ထိုင်နေခြင်း ဣရိယာပုထ်အရာမျှသာဖြစ်၍ အရာအားလျော်စွာ အလျားအနံ တစ်ထောင့်ထွာ ပမာဏကို တစ်ပါး သောရဟန်း၏နေရာဟု ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ် မှတ်ယူနိုင်သင့်ကြောင်း ယုတ္တိကို ဆိုပါမည်။

တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္ဗဟုလာ သမာနာသနိကာမဉ္စေ နိသီဒိတွာ မဉ္စံ ဘိန္ဒိံသု။ ပီဌေ နိသီဒိတွာ ပီဌံ ဘိန္ဒိံသု။ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေတိဝဂ္ဂဿ မဉ္စံ တိဝဂ္ဂဿ ပီဌံ။

ဟူ၍လာသော နိဒါန်းဝတ္ထုသိက္ခာပုဒ်တို့၌ အလျား ၄-တောင့်ထွာ အနံထိုနှင့် သင့်မြတ်လောက်သော ပမာဏယုတ္တဖြစ်သော ညောင် စောင်း, အင်းပျဉ်တစ်ခုပေါ်တွင် ၄-ပါး, ၅-ပါး, ၆-ပါး, ၇-ပါး စသည်ဖြင့် သမ္ဗဟုလ သမာနာသနိကရဟန်းတို့သည် မဆံ့မပျည်း တိုးဝှေး သိပ်ညှပ် ၍ နေကြသဖြင့် ထိုညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်တို့သည် မတည်မတံ့နိုင်၊ ကျိုးပျက်ပြိုကွဲ တိမ်းလဲပျက် စီးရှိခဲ့သောကြောင့် "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဝဂ္ဂဿမဉ္စံ တိဝဂ္ဂဿပီဌံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်မှာ အကြောင်း ၂-ပါးကိုငဲ့၍ ဟောတော်မူသည်။

အကြောင်း ၂-ပါးဟူသည်ကား-

၁။ တစ်ခုတည်းသော ပမာဏယုတ္တ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ် ပေါ်၌ ၃-ပါးထက်အလွန် ၄-ပါး, ၅-ပါး စသည်ဖြင့် တိုးဝှေ့ သိပ်ညှပ်၍ ထိုင်နေခြင်းသည် သုခနိသိန္နသမဏသာရုပ္ပမဖြစ်၊ ဤသည်လည်း တစ်ကြောင်း။

၂။ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်မခံမရပ်နိုင် ပြိုပျက်လွယ်သည် လည်းတစ်ကြောင်း၊ ဤအကြောင်း ၂-ပါးကိုငဲ့၍ တိဝဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူသည်။

ထိုအကြောင်း ၂-ပါးတွင်လည်း သုခနိသိန္နသမဏသာရုပ္ပမဖြစ်သောအကြောင်းသည်သာ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ပမာဏအားဖြင့် ငဲ့တော်မူရင်း ဖြစ်သည်၊ ပြိုပျက်ခြင်း အကြောင်းနှင့် ထပ်မံ၍ ဒုဝဂ္ဂသိက္ခာပုဒ် ဆင့်တော်မူရပြန် သည်ကိုထောက်ပါ။

ထို့ကြောင့် ပမာဏယုတ္တကျောင်းစောင်း အင်းပျဉ်တစ်ခုပေါ်တွင် ၃-ပါးသော ရဟန်းများသာထိုင်နေလျှင် တစ်ပါးတစ်ပါးလျှင် တစ်တောင့်ထွာစီ ဝေပုံကျသဖြင့် သုခနိသိန္နလည်းဖြစ်၊ သမဏသာရုပ္ပလည်းဖြစ်သင့်ပြီဟု-နှလုံးပိုက်တော်မူ၍ ဤတိဝဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်ကို ဟောတော်မူသည်ဟု မှတ်ယူယုံကြည်ကောင်းတော့သည်။

ထိုသို့သော အကြောင်းကြောင့် "ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ၊ ဧတ္တကံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသနံ"ဟူ၍ အယုတ်ဆုံး ဒီဃာသနကို ပြတော်မူသော စကား၌လည်း သုံးယောက်သောသူတို့အား ထိုင်နေခြင်းငှါလောက်သော ပစ္ဆိမဒီဃာသန နေရာဟူသည်လည်း အလျား ၄-တောင်ထွာပမာဏ ရှိသော နေရာအခင်းပင်တည်းဟု နိသံသယမုချစင်စစ် မှတ်ယူဆုံးဖြတ် သင့်လှတော့သည်သာ ဖြစ်သတည်း။

စောဒနာချက်။ ။ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော် ပမာဏယုတ္တဖြစ်သော ကျောင်းစောင်း, အင်းပျဉ်များသည်လည်း ပစ္ဆိမဒီဃာသန၌ပင် ပါဝင်လေသည်ဖြစ်၍၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပြန်လျှင်လည်း ပမာဏယုတ္တဖြစ်သော ကျောင်းစောင်း, အင်းပျဉ်ပေါ်၌ ဝဇ္ဇနီယ ပုဂ္ဂိုလ် ၃-ယောက်မှ ကြွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သာမညတို့နှင့်အတူတကွ ထိုင်နေအပ်၏-ဟူသော အနိဋ္ဌဒေါသ ရောက်ခဲ့၏-ဟူငြားအံ့။

အဖြေ။ ။မရောက်ပါ။ ထိုပမာဏယုတ္တကျောင်းစောင်း, အင်းပျဉ်များသည် ဒီဃာသနလက္ခဏာသို့ ပါဝင်ပေသည်ကား မှန်၏၊

ထိုသို့ပင်ပါဝင်သော်လည်း ဒုဝဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ထိုသို့သော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်များ၌ သမာနာသနိကရဟန်း ၂-ပါးသာ အတူတကွထိုင်နေစေဟူ၍ အထူးထုတ်နုတ်ပိုင်းခြား ထားတော်မူပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုအနိဋ္ဌဒေါသသည် စင်စစ်မရောက်သည်သာတည်း။

ဤအလုံးစုံသော စကားရပ်ဖြင့် ဒီဃာသနသည် ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ဟူသော ဒီဃာသန, ဖျာရိုင်, သင်ဖြူး, ကမ္ဗလာ, ကော်ဇော စသော အခင်းမျိုးဟူသော ဒီဃာသနဟူ၍ ၂-ထွေပြား၏။

ထိုတွင် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တည်းဟူသော ဒီဃာသနမှာ အလျား ၄-တောင့်ထွာ အနံထိုနှင့် သင့်လျော်ရုံ ရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ဖြစ်မူ ပစ္ဆိမဒီဃာသနပင်ဖြစ်သော်လည်း ဒုဝဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၌ ပါဝင်ပြီးသောကြောင့် ဒီဃာသနသိက္ခာပုဒ်၌ မသွင်းအပ်၊ အလျား ၄-တောင့်ထွာထက် တစ်တောင့်ထွာတက်၍ အလျား ၆-တောင်၊ ၆-တောင်ထက် အလွန်ရှိမှ ဒီဃာသနသိက္ခာပုဒ်၌ သွင်းရပါမည်။

ဖျာရိုင်, သင်ဖြူး, ကမ္ဗလာ, ကော်ဇောစသော ဒီဃာသနမျိုးမှာကား-အလျား ၄-တောင့်ထွာ အနံတစ်တောင့်ထွာရှိမူ အယုတ်ဆုံး ပစ္ဆိမဒီဃာသနမည်၏။ ထိုထက် တစ်ယောက်ထိုင် လောက်သော တစ်တောင့်ထွာပမာဏဖြင့် အလျားအဆင့်ဆင့်တိုးပွား၍ အနံတစ်တောင့်ထွာ အလျားအလံတစ်ရာ, တစ်ထောင်-စသည်ရှည်သည်ရှိသော် မဟာ ဒီဃာသနမည်၏။

[ဤကား-အလျားသက်သက် တိုးနည်းတည်း။]

အလျား ၃-တောင်၊ အနံ ၃-တောင်စတုရန်းရှိပြန်ပါမူ၊ တစ်ယောက်ထိုင်နေလောက်သော တစ်တောင့်ထွာ ပမာဏဖြင့် ပိုင်းခြားဝေဖန်လျှင် ၄-ယောက်ပင်ထိုင်နေလောက်ပြန်ရကား-ဒီဃာသန

ပင်မည်၏။

ထိုနည်းအတူ-

၁။ အလျား ၄-တောင့်ထွာ၊ အနံ ၃-တောင်ရှိပါမူ ၆-ယောက် ထိုင်လောက်သော ဒီဃာသနမည်၏။

၂။ အလျား ၄-တောင်ထွာ၊ အနံလည်း ၄-တောင့်ထွာ ရှိပါမူ ၉-ယောက်ထိုင်လောက်သော ဒီဃာသနမည်၏။

၃။ အလျား ၆-တောင်၊ အနံ ၃-တောင်ရှိပါမူ ၈-ယောက် ထိုင်လောက်သော ဒီဃာသနမည်၏။

၄။ အလျား ၆-တောင်၊ အနံ ၄-တောင့်ထွာရှိပါမူ တစ်ကျိပ် နှစ်ယောက် ထိုင်လောက်သော ဒီဃာသနမည်၏။

၅။ အလျား ၆-တောင်၊ အနံလည်း ၆-တောင်ရှိပါမူ တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်ထိုင်နေလောက်သော ဒီဃာသန မည်၏

ဤသို့စသည်ဖြင့် အလျားအနံ တိုးပွားနည်းကို ညာဏ်ရှင်း အောင်ဝေဖန်ပါလေ၊ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်များမှာလည်း အလျား အနံတိုးပွားနည်းကို ဤအတူသိပါလေဦး။

အလျား ၄-တောင့်ထွာ အနံ ၂-တောင် ၆-သစ်ခန့်မျှ ရှိသော ပမာဏယုတ္တ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်သည် ဒီဃာသနပင်ဖြစ်သော် လည်း ဒုဝဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်က ပိုင်ဆိုင်ပေသည်ဖြစ်၍ မဇ္ဈိမသန ဟူ၍ပင်ဆို အပ်တော့သည်၊ ထိုအောက်အလျား အနံ ၂-ပါးတိုသော, ကျဉ်းသော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ကို ခုဒ္ဒကာသနဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ အလျားပင် တိုသော်လည်း အနံကျယ်ပြန့်၍ စတုရန်း တစ်တောင့်ထွာ ၄-၅ာန၊ ၄-၅ာနထက်အလွန်ရပြန်ပေမူ ဒီဃာသန ပင်မည်၏။

ခုဒ္ဒကာသနဖြစ်သော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်၌ကား-အလျော်အားဖြင့်ဆိုသည်ရှိသော် သမာနာသနိက ရဟန်းချင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း ၂-ပါးအတူထိုင်ခြင်းငှါမအပ်ဟုဆိုခွင့်ရှိ၏၊ ဖျာရိုင်, သင်ဖြူး, ကမ္ဗလာ, ကော်ဇော စသော သံဟာရိမ, အသံဟာရိမ အခင်းမျိုး၌ကား-အလျား ၃-တောင်ဌင်း၊ ၄-တောင့်ထွာအောက် အယုတ်ဌင်းရှိ၍ အနံတစ်တောင့်ထွာရှိပါမူ မဖ္လိမာသနဆိုအပ် ၏၊ အလျော်အားဖြင့် ၂-ပါးသာ ထိုင်နေသင့်၏၊ ဤသို့မဟာပဒေသ နည်းအားဖြင့် ပိုင်းခြားဝေဖန်၍ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

အဋ္ဌကထာ၌-

“သံဟာရိမေဝ၊ အသံဟာရိမေဝ ” ဟူသောပါဠ်၌ သံဟာရိမေ အရကို ဖျာ, သင်ဖြူး စသည်၊ အသံဟာရိမေ-အရကို ကျောက်စသည်ဟု ဖွင့်ကြသော ဝိမတိနောဒနီဋီကာ, ဝိနယလင်္ကာရဋီကာများ၌ ဆိုဖွယ် အထူးကား-ပြောင်းရွှေ့ချီကြွ၍ရစကောင်းသော ဖျာ, သင်ဖြူး စသော သံဟာရိမဝတ္ထုများမှ သိသာပြီ။

ပြောင်းရွှေ့ချီကြွ၍ မရစကောင်းသော အသေစိုက်နှက် ချည်တုပ်ဖွဲ့နှောင်၍ ထားအပ်သော အသံဟာရိမ ဝတ္ထုများ၌ကား-အသံဟာရိမေ-အရကို ပကတိသောဘူမိ၊ ထိုဘူမိနှင့်အလားတူ ဘူမိဂတ ဖြစ်သင့်သော ကျောင်းကြမ်းပြင်, စရပ်ကြမ်းပြင်, အိမ် ကြမ်းပြင်စသည်ကို ချန်လှပ်၍ ဘူမိဂတိကမရစကောင်းသော ဝတ္ထုများကိုသာ ယူသင့်ပါသည်၊ ထိုသို့ယူသင့်လေသောကြောင့် ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ပကတိဘူမိ၊ ထိုဘူမိနှင့်အလားတူဖြစ်သော ကျောင်း, စရပ်, အိမ်ကြမ်းပြင်များ၌ အခင်းတစ်ပါးမရှိဘဲနှင့် ပဏ္ဍက ကတ္တိဉဘတော ဗျဉ္စနကဟုဆိုအပ်သော ဝဇ္ဇနီယဖြစ်သော လူ, တိရစ္ဆာန်, ဘီလူး, ပြိတ္တာများနှင့် တစ်ပြင်တည်း

ထိုင်နေသော်လည်း အပြစ်မရှိဟု မှတ်ယူအပ်၏။

ထို့အတူ ဒီဃာသနထိုက်သော အခင်းနေရာပေါ်၌ပင်သော်လည်း အခင်းငယ်အသီးသီး ဆင့်ထပ်ခင်း၍ ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ် များနှင့်ပင်ထိုင်နေ သော်လည်း အပြစ်အထူးမဆိုသာပေ။

ဤကား-ပါဠိတော်ဋ္ဌကထာတို့ကို အစဉ်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ်ကို အသားကုန်ထွက်အောင် ဉာဏ်စွမ်းရှိသမျှ ထုတ်ဖော်ဝေ ဖန်၍ဆုံးဖြတ်အပ်သောအချက်တည်း။

ဒီဃာသန အဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

နာနာဂန္ထဝိစာရဏာအခန်း

ယခုအခါ ရှေ့စကားရပ်စု၌ ရှုပ်ထွေးကျယ်ပွားအံ့စိုး၍ မထည့် မသွင်းပဲ ရှောင်လွဲချန်လှပ်ခဲ့သော လက်သန်းအဋ္ဌကထာ များနှင့်တကွ ဋီကာကြီးငယ်တို့ အထူးထူးအထွေထွေ ရေးသားဖွင့်ဆိုကြသော စကားရပ်များကို စီစဉ်ပေါင်းစု၍ စီစစ်ရာဖြစ်သော နာနာဂန္ထ ဝိစာရဏာ အခန်းကို ဆိုပေအံ့။

(က) အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ နဝကေန ဘိက္ခုနာ ဥဒ္ဒိသန္တေန သမကေ ဝါ အာသနေ နိသီဒိတုံ၊ ဥစ္စတရေ ဝါ ဓမ္မဂါရဝေန။

ထေရေန ဘိက္ခုနာ ဥဒ္ဒိသာပေန္တေန သမကေ ဝါ အာသနေ နိသီဒိတုံ၊ နီစတရေ ဝါ ဓမ္မဂါရဝေနာ တိ။

(ခ) အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သမာနာသနိကေဟိသဟ နိသီဒိတုံ။

(ဂ) အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဝဿန္တရေန သဟ နိသီဒိတုံ။

(ဃ) အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဝဂ္ဂဿ မဉ္စံ တိဝဂ္ဂဿ ပီဌံ။

(င) အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒုဝဂ္ဂဿ ပီဌံ။

(စ) အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဌပေတွာ ပဏ္ဍုကံ မာတုဂါမံ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကံ အသမာနာသနိကေဟိ သဟ ဒီဃာသနေ နိသီဒိတုံ။

(ဆ) အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ။ ဧတ္တကံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသနန္တိ။

[စူဠဝါသေနာသနက္ခန္ဓကပါဠိတော်။]

တိဝဿန္တရေနာ တိ ဧတ္ထ တိဝဿန္တရော နာမ ယောဒွီဟိ ဝဿေဟိ မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဟောတိ။ ယော ပန ဧကေန ဝဿေန မဟန္တတရော ဝါ ဒဟတရော ဝါ ဟောတိ၊ ယော ဝါ သမာနဝဿော၊ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝနတ္ထိ။ ဣမေ သဗ္ဗေ ဧကေသ္မိံ မဉ္စေဝါ ပီဌေဝါ ဒွေဒွေ ဟုတွာ နိသီဒိတုံ လဘန္တိ။

ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ၊ တံ သံဟာရိမံ ဝါ ဟောတု အသံဟာရိမံ ဝါ၊ တထာရူပေအပိ ဖလကက္ခဏ္ဍေ အနုပသမ္ပန္နေနာပိ သဒ္ဓိံ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

[၎င်းအဋ္ဌကထာပါဌ်။]

တိဝဿန္တရေနာ တိ တိဏ္ဏံ ဝဿာနံ အန္တောဌိတေန။

[ဝဇိရဗုဒ္ဓိ။]

ဒီဃာသနံ နာမ မဉ္စ ပီဌ ဝိမုတ္တံ ယံကိဉ္စိ ဧကတော သုခံနိသီဒိတုံ ပဟောတိ။

[တေရသကဏ်။]

ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတီ တိ မဉ္စ ပီဌ ဝိနိမုတ္တံ ယံ အာသနံ တိဏ္ဏံသုခံ နိသီဒိတုံ ပဟောတိ၊ ဣဒံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသနံ။

ဧတ္ထ မဇ္ဈပိဋ္ဌရဟိတေသု အသမာနာသနိကာပိ တယော နိသီဒိတုံ လဘန္တိ။ မဇ္ဈပိဋ္ဌေသု ပန ဒွေ။ အဒီဃာသနေသု မဇ္ဈ ပိဋ္ဌေသု သမာနာသနိကာဧဝ ဒွေ နိသီဒိတုံ လဘန္တိ ဒုဝဂ္ဂဿေဝ အနုညာတတ္တာ။

[ဝိမတိ။]

မဇ္ဈေဝါ ပိဋ္ဌေဝါ တိ ဧတ္ထ ဝါသဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော။ တေန တဋ္ဋိကာ စမ္မက္ခဏ္ဍာဒီသု ဒီဃာသနေသုပိ နိသီဒိတုံ န ဝဋ္ဋတိ တိ ဒီပိတံ ဟောတိ။

[ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကအဖွင့်ဝိမတိဋီကာ။]

ယော ဟိ ဘိက္ခု မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ တိ အတ္တနော မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဟောတိ၊ သော ဘိက္ခု တိဝဿန္တရော နာမ တိ ယောဇနာ။ ဧကဿ ဘိက္ခုနော တိဏ္ဏံ ဝဿာနမန္တရေဋ္ဌိတော တိဝဿန္တရော။ အညောဘိက္ခု။

တတ္ထာ တိ ဘိက္ခူသု။ ဣမေ သဗ္ဗေ တိ သဗ္ဗေ တိဝဿန္တရ ဒွိဝဿန္တရ သမာနာသနိကာ။ ဣမေဘိက္ခူလဘန္တီတိသမ္ဗန္ဓော။

ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတီ တိ မဇ္ဈ ပိဋ္ဌ ဝိနိမုတ္တံ ယံ အာသနံ တိဏ္ဏံ သုခံ နိသီဒိတုံ ပဟောတိ၊ တထာရူပေ အာသနေပိ ဒွေဒွေ ဟုတွာ နိသီဒိတုံ လဘန္တိ တိ ယောဇနာ။ အပိသဒ္ဒေန မဇ္ဈပိဋ္ဌာနိအပေက္ခတိ၊ ဣဒံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသနံ။ အနုပသမ္ပန္နေန ပိ တိ ပိသဒ္ဒေါ ပဂေဝ ဥပသမ္ပန္နေနာတိ ဒဿေတိ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဝဿန္တရေန သဟ နိသီဒိတုန္တိ ဝစနတော တိဝဿန္တ ရေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဧကာသနေ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တိဝဿန္တရောနာမ ယော ဒွိဟိ ဝဿေဟိ မဟန္တတရော ဝါဒဟရတရော ဝါဟောတိ။ ယောပန ဧကေနဝဿေန မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဟောတိ၊ ယောဝါ သမာနဝဿော။ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ဣမေ

သဗ္ဗေ ဧကသ္မိံ မဇ္ဈေဝါ ပီဌေ ဝါ ဒွေဒွေ ဟုတွာ နိသီဒိတုံ လဘန္တိ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒုဝဂ္ဂဿ မဉ္စံ ဒုဝဂ္ဂဿ ပီဌန္တိဟိဝုတ္တံ၊

ယံ ပန တိက္ကံ ပဟောတိ။ တံ သံဟာရိမံ ဝ ဟောတု အသံဟာရိမံ ဝါ၊ တထာရူပေ အပိ ဖလကက္ခဏ္ဍေ အနုပသမ္ပန္နေ နာပိ သဒ္ဓိံ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယံ တိက္ကံ ပဟောတိ၊ ဧတ္တကံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသနန္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဌပေတွာ ပဏ္ဍကံ မာတုဂါမံ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနကံ အသမာနာသနိကေဟိ သဟ ဒီဃာသနေ နိသီဒိ တုန္တိ ဝစနတော ပန ဒီဃာသနေပိ ပဏ္ဍကာဒီဟိသဟ နိသီဒိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

[ဝိနယသင်္ဂဟ။]

သံဟာရိမံ ဝါ တိ သံဟာရိတုံ ယုတ္တံ ကဋ္ဌသာရကာဒိ။ အသံဟာရိမံ ဝါ တိ သံဟာရိတုံ အသက္ကုဏေယျံ ပါသာဏာဒိ အာသနံ။ တေနာဟ သာရတ္ထဒီပနိယံ ဒီဃာသနံ နာမ မဉ္စ ပီဌ ဝိနိမုတ္တံ ယံကိဉ္စိ တိက္ကန္နံ ဧကတော သုခံ နိသီဒိတုံ ပဟောတီတိ။

ကသ္မာ ပန တိက္ကန္နံ ဧကတော သုခံ နိသီဒိတုံ ပဟောတီတိဝုတ္တံ။ နနု ဒွိန္နံ ပဟောနကာသနမ္ပိ ဒီဃမေဝါ တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ အနုဇာနာမိ ။လ။ ဒီဃာသနန္တိ ဟိ ဝုတ္တန္တိ။

ဒွိန္နံ ပဟောနကေဟိ အဒီဃာသနေတ္ထ သမာနာသနိကေဟေဝ သဟ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တိက္ကံ ပဟောနကတော ပဋ္ဌာယ ဂဟိတေ ဒီဃာသနေ ပန အသမာနာသနိကေဟိ သဟ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ယဒိ ဧဝံ ပဏ္ဍကာဒီဟိပိ သဟ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋေယျာတိ စောဒနံ မနသိကတွာ အာဟ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဌပေတွာ ပဏ္ဍကန္တိအာဒိ။ တတ္ထ အတ္ထော

သုဝညေယျော၀။

[ဌင်းအဖွင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ။]

သမာနာသနိကော နာမ၊ ဒွိဟိ ဝဿေဟိ ယော ပန။
ဝုဍ္ဎော ဝါ ဒဟရော ဝါပိ၊ ဝဿေနေကေန ဝါ ပန။
သမာနဝဿော ဝတ္တဗ္ဗော၊ ကိဉ္စိနာမ န ဝိဇ္ဇတိ။
သတ္တဝဿဆဝဿေဟိ၊ ပဉ္စိနာမ န ဝိဇ္ဇတိ။
ဟေဋ္ဌာဒီဃာသနံ တိဏ္ဏံ၊ ယံ ပဟောတိ နိသီဒိတုံ။
ဧကမဉ္စေပိ ပီဌေဝါ၊ ဒွေ နိသီဒန္တိ ဝဋ္ဋတိ။
ဥဘတောဗျဥ္ဇနံက္ကတ္ထိံ၊ ဌပေတွာ ပဏ္ဍကံ ပန။
ဒီဃာသနေ အနုညာတိ၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ နိသီဒိတုံ။

[ဝိနယဝိနိစ္ဆယပါဌ်။]

ယော ပန ဘိက္ခု ဒွိဟိ ဝဿေဟိ ဝါ ဧကေန ဝါ ဝဿေနယဿ ဘိက္ခုနော ဝုဍ္ဎတရော ဝါ ဟောတိ ဒဟရော ဝါ၊ သော တေန ဘိက္ခုနာ သမာနာသနိကော နာမ ဟောတီ တိ ယောဇနာ။ သတ္တဝဿေန ပဉ္စဝဿောတိ ဣဒံ ဒွိဟိ ဝဿေဟိ ဝုဍ္ဎနဝကာနံ သမာနာသနိကတ္တေ ဥဒါဟရဏံ ဆဝဿေန ပဉ္စဝဿောတိ ဣဒံ ဧကဝဿေန ဝုဍ္ဎနဝကာနံ သမာနာသနိကတ္တေ ဥဒါဟရဏံယံ တိဏ္ဏံ နိသီဒိတုံ ပဟောတိ၊ တံ ဟေဋ္ဌာဒီဃာသနံ နာမာ တိ ယောဇနာ။ သမာနာသနိကာ ဧဝ မဉ္စေနိသီဒိတွာ မဉ္စံ ဘိန္ဒိံသု။ ပီဌေ နိသီဒိတွာ ပီဌံ ဘိန္ဒိံသူ တိ အာရောစိတေ ဝတ္ထုမှိ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒုဝဂ္ဂဿ မဉ္စံ ဒုဝဂ္ဂဿ ပီဌန္တိ အနုညာတတ္တာ ဒွေ တိ သမာနာသနိကေ ဒွေသန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဥဘတောဗျဥ္ဇန က္ကတ္ထိပဏ္ဍကံ ဌပေတွာ သဗ္ဗေဟိ ဂဟဋ္ဌေဟိ ပဗ္ဗဇိ တေဟိ ပုရိသေဟိ ဝါ သဟ ဒီဃာသနေနိသီဒိတုံ အနုညာတန္တိ ယောဇနာ။

ပေါတ္ထကေသု ပန ကတ္ထစိ သဗ္ဗသန္တိ သာမိဝစနန္တော ပါဌော ဒိဿတိ။ တတော သဗ္ဗေဟိ ပီတိ ကရဏဝစနန္တော၀ ပါဌော ယုတ္တတရော။ ကရဏဝစနပသင်္ဂေ ဝါ သာမိဝစနနိဒ္ဒေသော တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာဟ-

ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ၊ တံ သံဟာရိမံဝါ ဟောတု အသံဟာရိမံဝါ၊ တထာရူပေ အပိ ဖလကက္ခန္ဓေ အနုပသမ္ပန္နေနာပိ သဒ္ဓိံ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ တိ။ [ဂုင်းဋ္ဌိကာပါဠိ။]

သမာနာသနိကောပိစာတိ။

တိဝဿန္တရမနုညာတံ၊ ဘိက္ခူနမေကမာသနံ။
သတ္တဝဿတိဝဿေဟိ၊ ပဉ္စဝဿော နိသီဒိတုံ။
ဌပေတွာ ပဏ္ဍကံ ဣတ္ထိံ၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနံ မုနိ။
ဒီဃာသနေ အနုညာသိ၊ သဗ္ဗေဟေဝ နိသီဒိတုံ။
အန္တံ ဒီဃာသနံ တိဏ္ဏံ၊ ယံ ပဟောတိ နိသီဒိတုံ။
မဉ္စကေဝါပိ ပီဌေဝါ၊ ဒွိန္နံ လဗ္ဘံ နိသီဒိတုန္တိ။

[ခုဒ္ဒသိက္ခာ။]

တိဏ္ဏံ ဝဿာနံ အန္တရံ တိဝဿန္တရံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဝဿန္တရေန သဟ နိသီဒိတုန္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ယော ဒွီဟိ ဝဿေဟိ ဝုမ္ဗော ဝါ နဝေါ ဝါ။ သော တိဝဿန္တရော နာမ။ မုနီတိ ဗုဒ္ဓမုနိ။ သဗ္ဗေဟေဝါ တိ အနုပသမ္ပန္နေဟိပိ။ အန္တန္တိ ပစ္ဆိမံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ၊ ဧတ္တကံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသနန္တိ ဝုတ္တတ္တာ ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ။ တံ သံဟာရိမံ ဝါ ဟောတု အသံဟာရိမံ ဝါ။ တထာရူပေ ဖလကက္ခန္ဓေပိ နသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒွိန္နန္တိ ဒွိန္နံ သမာနာ သနိကာနံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒုဝဂ္ဂဿ ပီဌန္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဒွေ သမာနာသနိကာ

သဟ နိသီဒိတုံ လဘန္တိ။ အညေဟိ အသမာနာသနိကေဟိ အနုပသမ္ပန္နာဒီဟိ ဝါ ဒွေ ဟုတွာပိ နိသီဒိတုံ န လဘန္တိ။

[ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း]

တိဝဿန္တရမေကမာနံ ဘိက္ခူနံ အနုညာတန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ တတ္ထ ဧကေသ္မိံအာသနေ မဉ္စာဒိကေ ဒွိန္နံ အာသနံ နိသီဒနံ ဧကမာသနံ။ မကာရော သန္ဓိဇော။ ကီဒိသန္တိ အာဟ တိဝဿန္တရန္တိ၊ တိဏ္ဏံ ဝဿာနမန္တရ မေတဿာတိ တိဝဿန္တရော။ ဒွိဟိဝဿေဟိ မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဘိက္ခု။ သော တဿ အတ္ထီတိ တိဝဿန္တရံ။ တိဝဿန္တရဝန္တန္တိ အတ္ထော။ ယော ပန ဧကေန ဝဿေန မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဧကဝဿော ယေဝ ဝါ။ တဗ္ဗန္တတာယ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ အထဝါ။ တိဝဿန္တရေန သဒ္ဓိံ တိအတ္ထော။ တမေဝ သမတ္တေတိ သတ္တဝဿ တိဝဿေဟိစ္စာဒိနာ။ မုနိ အနုညာသိ တိ သမ္ဗန္ဓော။ သဗ္ဗေဟေဝ ဝါ တိ သမာနာသနိက အသမာနာသနိကေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ သဒ္ဓိံ။ ဒီဃာသနံ ဒဿေတိ အန္တန္တိ အာဒိနာ။ ယံ တိဏ္ဏံ နိသီဒိတုံ ပဟောတိ၊ တံ အန္တံ ဒီဃာသနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ အန္တန္တိပစ္ဆိမံ။ အဒီဃာသနေ ပနေ သမာနာသနိကာ နိသီဒိတုံ လဘန္တီတိ ဒဿေန္တော မဉ္စကေတိအာဒိ မာဟ။ သဗ္ဗတ္ထ အယာထာဝကရဏာတော ဒုက္ကဋန္တိ။

[ဌင်းဋီကာသစ်။]

ဧကတော ပဏ္ဏာကိတ္တိဟိ၊ ဥဘတော ဗျဥ္ဇနေန ဝါ။
ဒီဃာသနေ နိသီဒေယျ၊ အဒီဃေ အာသနေ ပန။
အသမာနာသနိကေန၊ မဉ္စပီဌေ သယေယျ ဝါ။

[မူလသိက္ခာ။]

ယော ဒီဃာသနေ ပဏ္ဏကိတ္တိဟိ ပဏ္ဏကေန ဝါ ကတ္တိယာ ဝါ ဥဘတော ဗျဥ္ဇနေနဝါ ဧကတော နိသီဒေယျ၊ တဿဒုက္ကဋံ့ သိယာ၊ အဒီဃာသနေတိ ရဿေ အာသနေ၊ ယော ဘိက္ခု ရဿာသနေ မဥ္စေဝါ ပီဌေ ဝါ အသမာနာသနိကေန ဧကတော သယေယျ၊ တဿ ဒုက္ကဋံ့ သိယာ တိ အတ္ထော။

[မူလသိက္ခာဋီကာဟောင်း။]

ပဏ္ဏကိတ္တိဟိ ဝါ ဥဘတော ဗျဥ္ဇနေန ဝါ ဧကတော သဒ္ဓိံယေဝ ဒီဃာသနေ နိသီဒေယျ၊ တဿ ဒုက္ကဋန္တိ ယောဇနာ။ တတ္ထ ပဏ္ဍကော စ ကတ္တိ စာ တိ ဝိဂ္ဂဟော၊ တာဟိ။ ဥဘတော ဗျဥ္ဇနံ အဿာတိ ဥဘတော ဗျဥ္ဇနံ၊ တေန။ ဥယမ္ပိ သဟာဒိယောဂေ တတိယာ၊ နသမာနာသနိကော အသမာနာသနိကောတိ ဥဘောတပ္ပုရိသော၊ တေန။ သဟာဒိယောဂေ တတိယာ။ မဥ္စော စ ပီဌဥ္စာတိ သမာဟာရဒွန္ဒော၊ တသ္မိံ။ ဧတ္ထိ စ သမာနာသနိကံ နာမ ဒွိဟိ ဝဿေဟိ မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဧကေန ဝဿေန မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဟောတိ၊ တတောပရံ အသမာနာသနိကာနာမ၊ တေ ဟိ သဒ္ဓိံ အဒီဃာသနေ နိသန္နဿ ဝါ နိပန္နဿ ဝါ ဒုက္ကဋံ၊ ဝါ သဒ္ဒေါ အဝုတ္တသမုစ္စယော။

[မူလသိက္ခာဋီကာသစ်။]

ဤထုတ်ပြန်အပ်သောကျမ်းအပေါင်းတို့တွင် ပါဠိတော်ဝှင်းအဖွင့် အဋ္ဌကထာကြီးများ၌ စီစစ်ရန်ရှိသမျှကို ရှေး၌စီစစ်အပ်ပြီ၊ သာရတ္ထ ဒီပနီဋီကာ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာတို့၌လည်း “မဥ္စ ပီဌ ဝိနိမုတ္တံ” ဟူသော ပါဌ်၏အနက်ကို ပမာဏယုတ္တဖြစ်သော ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်မှ အလွတ်ဖြစ်သောဟူ၍ ရှေး၌ဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်းသာ မှတ်ပါ။

ဧတ္တာ မဥ္စပိဋ္ဌရပဟိတေသု အသမာနာသနိကာပိ တယော နိသီဒိတုံ လဘန္တိ၊ မဥ္စပီဌေသု ပန ဒွေ၊ အဒီဃာသနေသု မဥ္စပီဌေသု သမာနာသနိကာဝေ ဒွေ နိသီဒိတုံ လဘန္တိ၊ ဒုဝဂ္ဂသေဝ အနုညာတတ္တာ။

ဟူသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာပါဌ်၌ စီစစ်၍ထုတ်သော်လည်း ပါဠိအဋ္ဌကထာနှင့်ဆန့်ကျင်သောအနက်သာ ထွက်ရှိသည်၊ မဆန့်ကျင်အောင် နှီးနှော၍ဆိုပြန်လျှင်လည်း အကျယ်အပွားစကားများ၍ မှတ်သားဖွယ် အထူးပေါ်တော့မည် မဟုတ်ရကား-မစီ စစ်လိုပြီ။

ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကဌ်လာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာပါဌ်၌ "နဋ္ဌကာစမ္မက္ခဏ္ဍာဒီသု ဒီဃာသနေသုပိ" ဟူသောပါဌ်၌ အလျား ၄-တောင့်ထွာ အနံတစ်တောင့်ထွာ စသည်ရှိသော သပေ့ါဖျာ, သားရေပိုင်းတို့ကိုသာယူပါ။

ယောဇနာပါဌ်၌-

"တထာရူပေ အာသနေပိ ဒွေဒွေဟုတွာ နိသီဒိတုံ လဘန္တိတိ ယောဇနာ"ဟူသော ပါဌ်သည်ပမာဒလေခ ပါဌ်သည်သာ စင်စစ်ဖြစ်၏၊ "အပိသဒ္ဒေန မဥ္စပီဌာနိအပေက္ခတိ"၊ ဟူသောစကား၌ "ဣဒံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသနံ" ဟူသော ပါဌသေသကိုပြသော စကားစုသည်လည်း ပမာဒလေခသာဖြစ်သည်။

ထိုစကားမှန်၏။

ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ၊ တံ သံဟာရိမံ ဝါ ဟောတု အသံဟာရိမံ ဝါ၊ တထာရူပေ အပိဖလကက္ခဏ္ဍေ အနုပသမ္ပန္နေနာပိ သဒ္ဓိံ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်သည် ယထာရုတ ဥဇုကပရိပုဏ္ဏဖြစ်သော အဋ္ဌကထာပေတည်း၊ စကားတစ်ပါးဆောင်၍လည်း ယောဇနာဖွယ်မရှိ၊

ထည့်သွင်း၍လည်း ယောဇနာဖွယ်မရှိ။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌-

ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ၊ ဧတ္တကံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသနံ၊ ဟူသော ပါဠိတော်၏ပြန်ဖက်ကိုပြသော "ဒွိန္နံ ပဟောနကေဟိ အဒီဃာ သနေသမာနာသနိကေဟော ဝ သဟ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ"။

ဟူသောစကားသည် အလွန်သင့်မြတ်ပေ၏၊ ၃-ယောက်ထိုင် နေလောက်သော ဖျာ, သင်ဖြူးစသည် အောက်ငယ်သော ဖျာ, သင်ဖြူး စသည်လည်း ဒီဃာသန မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ခုဒ္ဒကာသနဟူ၍၎င်း၊ ရဿသနဟူ၍၎င်း ဆိုသင့်လေရကား-ထိုခုဒ္ဒကာသန, ရဿာသန ဖြစ်သော ဖျာ, သင်ဖြူး စသည်များ၌ သမာနာသနိကချင်းသာ အတူတကွ ထိုင်နေသင့်သော သဘောယုတ္တိသည် ပါဠိတော်နှင့်လျော်လှပေသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ၌-

"သတ္တဝဿဆဝဿေဟိ၊ ပဉ္စဝဿော နိသီဒတိ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၌ သတ္တဝဿတိဝဿေတိ၊ ပဉ္စဝဿောနိသီဒိတုံ။" ဟူသော စကားနှစ်ရပ် သည် မညီကြ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာအတိုင်း တထပ်တည်းရှိကြလျှင် အတိယုတ္တ။

ဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌ ဆဝဿေဟိကို ပြလျက်ရှိသောကြောင့် ထပ်မိ အောင်ပြင်ရမည်လည်း မခက်ကောင်း၊ ရဟန်းခံသည့်နေ့မှ စ၍ ၅-ခါလည်၍ ၅-နှစ်ရှိပြီးသော ရဟန်းသည် ၇-နှစ်ရှိပြီးသော သီတင်းကြီး နှင့်၎င်း, ၃-နှစ်သာရှိသေးသော သီတင်းငယ်နှင့်၎င်း၊ ဤသို့မိမိကို အလယ်ထား၍ အထက်ကို ၂-နှစ်၊ ၂-ဝါကြီးနှင့်အောက်ကို ၂-နှစ်၊ ၂-ဝါငယ်နှင့် သမာနာသနိကဖြစ်သည်ကို ခုဒ္ဒသိက္ခာ၌ နိဒဿနနည်းပြ တော်မူခဲ့သည်၊ ၂-နှစ် ၂-ဝါကြီး၊ ၂-နှစ် ၂-ဝါငယ်ဟူရာ၌လည်း ၃-နှစ် မပြည့်သမျှကို ၂-နှစ် ၂-ဝါ၌ အတွင်းဝင် ပြု၍ယူပါ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာ မူလသိက္ခာ

ဋီကာဟောင်း ဋီကာသစ်တို့၌ စီစစ်ဖွယ်များစွာ မရှိပြီ၊ စိုးစဉ်းရှိသည်ကို စီစစ်ပြန်လျှင် စကားသာ ကျယ်၍ အဓိပ္ပါယ်ထူးလှတော့မည်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် မစီစစ်လိုပြီ။

နာနာဂဏ္ဍဝိစာရဏာအခန်းပြီး၏။

ဤတွင်ရွှေ့ကား-ဒီဃာသနဝိနိစ္ဆယကျမ်းပြီး၏။

သသင်္ခါရ, အသင်္ခါရဝိနိစ္ဆယကျမ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဋိညာဉ်

ရူပဈာန်စိတ်, အရူပဈာန်စိတ်, လောကုတ္တရ ဈာန်စိတ်များသည် သသင်္ခါရိကပင် ဖြစ်မည်၊ အသင်္ခါရိကပင် ဖြစ်မည်၊ နှစ်ပါးစုံပင် ဖြစ်မည်၊ နှစ်ပါးစုံမှ အလွတ်ပင်ဖြစ်မည်ကို အသေအချာ မှတ်သားလိုပါကြောင့်နှင့် လှေကူးရှာ တရုပ်တန်းရပ်နေ တကာ ငတောက်က လျှောက်ထား တောင်းပန်သည်ဖြစ်၍ ကျမ်းဂန်အဆို ကိုယ်သဘောကျ နှစ်ဌာနကို ထုတ်ပြ ဆုံးဖြတ်လိုက် ပေအံ့သတည်း။

ဋီကာဝါဒပြဆိုချက်

ရူပဈာန်စိတ်, အရူပဈာန်စိတ်, လောကုတ္တရ ဈာန်စိတ်များသည် သသင်္ခါရိကပင်ဖြစ်သည် ဟူ၍၎င်း၊ နှစ်ပါးစုံပင်ဖြစ်သည် ဟူ၍၎င်း၊ နှစ်ပါးစုံမှ အလွတ်ပင် ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း အဘိဓမ္မပါဠိတော်, သုတ္တန် ပါဠိတော်, အဘိဓမ္မအဋ္ဌကထာ, သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌ တိုက်ရိုက်

အားဖြင့် အလာမရှိ။

သိဃ်ိုဋ္ဌကျွန်းတွင် အရှင်သုမင်္ဂလသာမိ မထေရ် စီရင်သော အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီခေါ်သော ဋီကာကျော် ကျမ်း၌ကား-

သဗ္ဗသာပိ ဈာနဿ ပရိကမ္မသမာဓိတပုဗ္ဗာဘိသမာဓိ ရေန-ဝိနာ ကေဝလံ အဓိကာရဝသေန အနုပ္ပဇ္ဇနတော အသမာဓိရိကန္တိပိ, အဓိကာရေနစ ဝိနာ ကေဝလံ ပရိကမ္မာဘိသမာဓိရေ နေဝ အနုပ္ပဇ္ဇတော သမာဓိရိကန္တိပိ နသက္ကာ ဝတ္တုန္တိ။ အထဝါ။ ပုဗ္ဗာ ဘိသမာဓိရဝသေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ၊ နကဒါစိ အသမာဓိရိကဘာဝေါသမ္ဘဝတီတိ အသမာဓိရိကန္တိစ ဗျဘိစာရာ ဘာဝတောသသမာဓိရကန္တိစ နဝုတ္တန္တိ။ ။ ဤသို့လာ၏။

အနက်ကား။ ။ သဗ္ဗဿပိ=အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဈာနဿ= ဈာန်စိတ်၏၊ ပရိကမ္မသမာဓိတ ပုဗ္ဗာဘိသမာဓိရေန= ပထဝီ ပထဝီစသည် ဖြင့်စီးဖြန်းအားထုတ်ခြင်း ပရိကံဟုဆိုအပ်သော ပုဗ္ဗာဘိသမာဓိရနှင့်၊ ဝိနာ=ကင်း၍၊ ကေဝလံ=သက်သက်၊ အဓိကာရ ဝသေန=ရှေးရှေးသော ဘဝတို့၌ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကိုကြိုးပမ်းအား ထုတ်ခဲ့ခြင်းဟူသော အဓိကာရ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အနုပ္ပဇ္ဇနတော=မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်၊ အသမာဓိရိကန္တိပိ=အသမာဓိရိကဟူ၍လည်း၊ ဝတ္တုံ=ဆိုခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ= မတတ်ကောင်း၊ အဓိကာရေန=ဆိုခဲ့ပြီးသော အဓိကာရနှင့်၊ ဝိနာစ= ကင်း၍လည်း၊ ကေဝလံ=သက်သက်၊ ပရိကမ္မာဘိသမာဓိရေနေဝ= ဆိုခဲ့ပြီးသော ပရိကံဟုဆိုအပ်သော ပုဗ္ဗာ ဘိသမာဓိရဖြင့်သာလျှင်၊ အနုပ္ပဇ္ဇနတော=မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်၊ သသမာဓိရိကန္တိပိ=သသမာဓိရိက ဟူ၍လည်း၊ ဝတ္တုံ=ဆိုခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ= မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ=ဤကား- တနည်းအဖြေတည်း။

ဤအဖြေ၏အလိုစကားကျ ပိဏ္ဍတ္ထကား- သသင်္ခါရိက, အသင်္ခါရိကဟူရာတို့၌ သင်္ခါရဟူသည်ကား-ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရကို ဆိုသတည်း၊ ပုဗ္ဗဘိသင်္ခါရနှင့်ပုဗ္ဗပ္ပယောဂအတူတူပင်၊ ဤစျာန်အရာ၌ ပထဝီ ပထဝီစသည်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းအားထုတ် ခြင်းပယောဂသည် သင်္ခါရပင်တည်း၊ စျာန်စိတ်ဟူက ထိုသင်္ခါရနှင့် ကင်း၍ဖြစ်သည် မရှိလေသောကြောင့် အသင်္ခါရိကဆိုခွင့်မရှိ၊ ထိုသင်္ခါရနှင့်တကွသာဖြစ် သောကြောင့် သသင်္ခါရိကဆိုရမည်လည်း ထိုသင်္ခါရအစွမ်း သက်သက် နှင့်ဖြစ်နိုင်သည်မဟုတ်၊ ရှေးရှေးသောဘဝတို့၌ ဘုရား သာသနာ၌ သော်၎င်း၊ ရသေ့တို့သာသနာ၌သော်၎င်း၊ ကြုံကြိုက်၍ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း ကိုကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ဘူးသော အဓိကာရ ဥပနိဿယ ခံရှိမှဖြစ်နိုင် သောကြောင့် သသင်္ခါရိက ဆိုခွင့်လည်း မရှိ။

စင်စစ်မူကား-ဤစျာန်စိတ်သည် သသင်္ခါရိက, အသင်္ခါရိက နှစ်ပါးစုံမှ အလွတ်သာတည်းဟူလိုသည်။ ။ဤကား-ပိဏ္ဍတ္ထ။

အထဝါ=တစ်နည်းမူကား၊ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရသသေနေ၀= ဆိုခဲ့ပြီး သောပရိကံဟုဆိုအပ်သော ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနသ်ာ=ဖြစ်နိုင်သော စျာန်စိတ်၏၊ ကဒါစိ=တရံတဆစ်၌၊ အသင်္ခါရိကဘာဝေါ= အသံ်ါရိကန္တိစ=အသင်္ခါရိကဟူ၍လည်း၊ နဝုတ္တံ= အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ဆရာဆိုတော်မမူအပ်၊ ဗျဘိစာရာဘာဝတော= အသင်္ခါရိကဟူ၍လည်း၊ နဝုတ္တံ=အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာ ဆိုတော် မမူအပ်၊ ဣတိ=ဤကား-တစ်နည်း အဖြေတည်း။

ဤအဖြေ၏အလိုစကားကျ ပိဏ္ဍတ္ထကား-စျာန်စိတ်သည် စီးဖြန်း ခြင်း ပရိကံဟုဆိုအပ်သောသင်္ခါရရှိမှ ရကောင်းသောကြောင့် သသင်္ခါရိက ချည်းသာ စင်စစ်တည်း၊ အသင်္ခါရိကမသိသာ၊ သို့သော် သသင်္ခါရိကဟု

အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ဆရာဆိုပါတော့ လောဟူမှုဆိုခွင့်မရှိ။

ကျီးဟူက အနက်သာရှိ၏၊ ကျီးဖြူဟူ၍မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ကျီးနက်ပျံလေ၏၊ ကျီးနက်နားလေ၏ဟု အထူးဖော်၍ ဆိုခွင့်မရှိ ရကား- ကျီးပျံလေ၏၊ ကျီးနားလေ၏၊ ဤသို့သာဆိုကြရသတည်း၊ ထိုသို့ပင်ဆိုသော်လည်း ကျီးဆိုလျှင် အနက်သာတည်းဟု ဧကန်စင်စစ်သိ ရတော့သည်၊ ထို့အတူ ဈာန်ဆိုလျှင် သသင်္ခါရိကသာတည်းဟု ဧကန်စင်စစ်သိကြရကား-သသင်္ခါရိကဈာန်ဟူ၍ ဖော်၍ ဆိုခွင့်မရှိ၊ ထို့ကြောင့် အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာ ဖော်၍မဆိုပေသတည်း။

စင်စစ်မူကား-ဤဈာန်စိတ်ဟူသမျှသည် သသင်္ခါရိကသာ အမြဲတည်းဟုလိုသည်။ ။ဤကား-ပိဏ္ဍတ္ထ။

ဤဋီကာအလိုအားဖြင့် ဒကာငတောက်မေးလျှောက်သောစကား ၄-ခွန်းတွင် အသင်္ခါရိကပင်ဖြစ်မည်၊ ၂-ပါးစုံပင်ဖြစ်မည် ဟူသောအမေး ၂-ခွန်းကိုပယ်၍ သသင်္ခါရိကပင်ဖြစ်မည်၊ ၂-ပါးစုံမှအလွတ်ပင် ဖြစ်မည်ဟူသော အမေး ၂-ခွန်းကို ခွင့်ပြုသည်၊ ၂-ပါးစုံမှ အလွတ်သော် လည်း ဆိုတော့၊ တစ်နည်း သသင်္ခါရိကသာဟူ၍သော်လည်း ဆိုတော့ ဟူလိုသည်။ ။ဤကား-ကျမ်းဂန် အဆိုတည်း။

ဤဋီကာရှင်အဆုံးဖြတ်သည် အချို့ကျမ်းဂန်တစ်ပါးနှင့်မညီ၊ အချို့သဘောယုတ္တိမရှိသောကြောင့် မသင့် မြတ်လေ။

အချို့ကျမ်းဂန်တစ်ပါးနှင့် မညီဆိုရာ၌ မညီပုံကား-မဂ်ဖိုလ်ကိုရခြင်းသည် ရှေးရှေးသောဘဝတို့က ဖြည့်ကျင့်ပြီးသော ပါရမီအဓိကာရဥပနိဿယရှိမှရထိုက်သည်၊ အဓိကာရဥပနိဿယမရှိမူ မရထိုက်ဟူရသကဲ့သို့ ဤရူပဈာန်, အရူပဈာန်များသည်လည်း အဓိကာရဥပနိဿယအစုံရှိမှ ရထိုက်သည်ဟူသော စကားသည် အဋ္ဌကထာကြီးများနှင့်မညီ၊

အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌ကား- မဂ်ဖိုလ်မှာသာ ပါရမီအဓိကာရရှိမှ ရထိုက်သည်၊ မရှိလျှင် မရထိုက်၊ ကျန် အဘိညာဏ်သမာပတ် တို့မှာမူကား- ရှေးအဓိကာရ ဥပနိဿယမလို၊ အဓိကာရမရှိသော်လည်း အန္တရာယိက ဓမ္မကင်းရှင်းသူဖြစ်၍ ရလောက်အောင် အားထုတ်နိုင်ပါမူ သာသနာတွင်းဖြစ်စေ, သာသနာပဖြစ်စေ ရထိုက်၏၊ ဧကန်ဟု ကျမ်းဂန်တိုက်ရိုက်လာသတည်း။

အဓိကာရကို ပြဆိုချက်

ယော စ သမေထေ အကတာဓိကာရော၊ တဿ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဟောတိ၊ ကတာဓိကာရဿ သုခါ။

[အဋ္ဌသာလိနီ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှစ်ကျမ်း။]

အဓိပ္ပါယ်ကား-ရှေးရှေးဘဝတို့၌ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခဲ့ဘူးသည်ဖြစ်၍ အဓိကာရဥပနိဿယ အခံမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုက္ခာပဋိပဒါ ကျန်, အဘိညာသမာပတ်တို့ကိုရသည်ဟူလိုသည်။

၁။ ထိုမှတစ်ပါး အဓိကာရဥပနိဿယ အခံရှိဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ အကတကသိုဏ်း၌ပင် နိမိတ်ထင်၍ ကျန်ရကြောင်း။

၂။ အဓိကာရဥပနိဿယအခံမရှိဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာမူကား- ထုံးနည်းကျကျ စီရင်ပြုလုပ်အပ်သော ကတကသိုဏ်း၌သာ နိမိတ်ထင်၍ ကျန်ရကြောင်း။

မှတ်ချက်။ ။ အဓိကာရ ဥပနိဿယအခံရှိဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ စုဒ္ဒသာကာရိစိတ္တဒမန အစီအရင်နှင့်ကင်း၍ အဘိညာဖြစ်ကြောင်း၊ အဓိကာရ ဥပနိဿယအခံမရှိဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာမူကား- ထိုအစီအရင်နှင့်အားထုတ်မှ အဘိညာဖြစ်ကြောင်းများကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၌

တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့် အဓိကာရရှိမှ ဈာန်ကိုရသည်ဟူသော ဋီကာကျော်ဆရာစကားသည် မသင့်ပုံသေတည်း။

တစ်နည်းကား- အဓိကာရသည် ဝေးသောအဓိကာရ, နီးသော အဓိကာရဟူ၍ ၂-ပါးရှိ၏၊ ထိုတွင် ရှေးဒုတိယဘဝ, တတိယဘဝ အစရှိသော နီးသောဘဝတို့၌ အားထုတ်ခဲ့သော အဓိကာရရှိ, မရှိကိုသာ အစွဲပြု၍ အဓိကာရရှိသူ,မရှိသူဟု ကွဲပြားရသည်၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် တစ်ခုတစ်ခုသောမဟာကမ္ဘာကို ၄-ဘို့ ဘို့၍ ၃-ဘို့ခန့်ကာလပတ်လုံးပြဟ္မာ့ပြည်၌သာ နေကြရသည်၊ တစ်ဘို့ခန့် ကာလ၌သာ ကာမ ၁၁-ဘုံ၌ဖြစ်ကြရကုန်သည်။

ဤကိုထောက်၍ ဝေးသောအဓိကာရကို အစွဲပြု၍ဆိုရသော် သတ္တဝါတိုင်းပင် ဈာန်အဘိညာသမာပတ်နှင့် နေရသော ကာလသာများ လေရကား-အဓိကာရမရှိဖူးသော သတ္တဝါဟူ၍ပင် မရှိသည်ကိုရည်၍ ဋီကာရှင်ဆိုပေသည် ဟူမှု ဆိုတန်သေး၏။

သာသနာတော်တွင်း၌ လောကီဈာန်ကိုမရနိုင်ဟူသော စကားသည်ကား-အလွန်တွေဝေလှသော အန္ဓဗာလတို့ စကားသာတည်း၊ အရာမဟုတ်လှ၍အကျယ်မဆိုလိုက်ပြီ။ ။ [တစ်ရပ်။]

ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရကိုပြဆိုချက်

ဋီကာရှင်အဆုံးအဖြတ်သည် အချို့သဘောယုတ္တိမရှိဟူရာ၌ သဘောယုတ္တိမရှိပုံကား-ဈာန်မဂ်ဖိုလ်မှုကို မဆိုထားနှင့် ဒါနမှု၌ပင် ယေဘုယျအားဖြင့် တစ်မတ်တန်ပြုသော ဒါနမှုထက် တစ်ကျပ်တန်ပြုသောဒါနမှုမှာ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရ ပုဗ္ဗပ္ပယောဂအားကြီးသည်၊ တစ်ကျပ်တန်ပြုသော ဒါနမှုထက် တစ်ဆယ်တန်ပြုသောဒါနမှု၏ ပုဗ္ဗပ္ပယောဂ

အားကြီးသည်၊ တစ်ဆယ်တန်ထက် တစ်သောင်းတန်၊ တစ်သောင်းတန်ထက် တစ်သိန်းတန်ပြုသော ဒါန၏ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရ ပုဗ္ဗပယောဂသည် အလွန်အားကြီးသည်၊ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရပုဗ္ဗပယောဂနှင့် ကင်းသော ဒါနမှုမည်သည် မရှိ၊ ထိုဒါနမှုထက် အဆအသိန်း, အသန်းမကဖြစ်ခဲလှသော ဈာနဘာဝနာ- မဂ္ဂဘာဝနာမှု များမှာမူကား-ဆိုဖွယ်ပင်မရှိ။

ထို့ကြောင့် ဋီကာရှင်အလိုအားဖြင့် ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရနှင့်မကင်းသမျှကို သသင်္ခါရိကချည်းဆိုခဲ့သော် အလုံးစုံသော ကုသိုလ်စုသည် သသင်္ခါရိကချည်းသာဖြစ်၍ကုန်ရာ၏၊ အသင်္ခါရိကဟူ၍ပင်မရှိရာ။

သည်သာမကသေး။ ။သသင်္ခါရိကချည်းဖြစ်၍ကုန်ရာတွင်မှလည်း တစ်မတ်တန်ပြုသော ကုသိုလ်အောက် တစ်ကျပ်တန် ပြုသောကုသိုလ်သည်ယုတ်ညံ့၏၊ တစ်ကျပ်တန်အောက် တစ်ဆယ်တန်သည်ယုတ်ညံ့၏။ လ။တစ်သိန်းတန်အောက် တစ်သန်းတန် သည်ယုတ်ညံ့၏၊ ထိုအောက် ဈာန်မဂ် ကုသိုလ်စုသည် အလွန်ပင်ယုတ်ညံ့ သည်ဟု ဆိုခွင့်ရှိရာသည်။

အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ လွယ်သောအမှုထက် ခဲယဉ်းသော အမှု၌သသင်္ခါရိကဖြစ်ကြောင်း အဆင့်ဆင့် အားကြီးလေသောကြောင့် ၎င်း၊ သသင်္ခါရိကဖြစ်ကြောင်းအားကြီးရာ ယုတ်ညံ့ခြင်းအားကြီး သင့်လေသောကြောင့် ၎င်းတည်း။

(က) ဒါနကုသိုလ်မှု၏ ရှေး၌မကင်းနိုင်သောအမှုကား-ဒါနဝတ္ထုကို စီရင်ခြင်းစသော ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရကိစ္စတည်း။

(ခ) သီလကုသိုလ်မှု၏ ရှေး၌မကင်းနိုင်သောအမှုကား- ဇာတိဂေါတ္တစသည်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း, ဝိဌာန်ခြင်း သိက္ခာပုဒ်ကိုခံယူဆောက်တည်ခြင်း စသော ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရကိစ္စတည်း။

(ဂ) စျာနဘာဝနာကုသိုလ်မှု၏ရှေး၌ မကောင်းနိုင်သော အမှုကား-ပထဝီ ပထဝီစသည်ဖြင့် စီးဖြန်းပွားများခြင်း ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရကိစ္စတည်း။

(ဃ) မဂ်ကုသိုလ်မှု၏ရှေး၌မကောင်းနိုင်သောအမှုကား-အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟူ၍ စီးဖြန်းပွားများခြင်း ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရ ကိစ္စတည်း။

ဋီကာရှင်ကား-ကုသိုလ်အမှုအားလျော်စွာ မကောင်းနိုင်သော ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရမှုတွေကို သသင်္ခါရိကအင်္ဂါပြု၍ ရူပစျာန်, အရူပ စျာန်, လောကုတ္တရစျာန်တွေကို သသင်္ခါရိကချည်းပြုလေသည်ကား-ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာကြီးတို့၌လည်း အရိပ်မျှပင် မထင်၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အမှုတွေနှင့်လည်းမကောင်းနိုင်သောကြောင့် သဘောယုတ္တိလည်း မရှိသည် ကောန်စင်စစ်ဖြစ်၏။ [တစ်ရပ်။]

ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာဝါညှိနှိုင်းချက်

ယခုအခါ ပါဠိအဋ္ဌကထာကျမ်းဂန်တို့၌ အရိပ်အမြွက်အားဖြင့်ၾငင်း, အထင်အလင်းအားဖြင့်ၾငင်း လာသော ငါတို့အလို ကိုယ်သဘောကျကို အလင်းပြလိုက်အံ့။

သဟ သင်္ခါရေနာတိ သသင်္ခါရော၊ တေန သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန သဥပါယေန။

[အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၊ မဟာကုသိုလ်သသင်္ခါရိကစိတ်အဖွင့်။]

ယော အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော ဒုက္ခေန သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလမန္တော ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ တဿ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဟောတိ၊ ယော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော သုခေန အကိလမန္တော ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ တဿသုခါပဋိပဒါနာမ။

[ၾငင်းအဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ ရူပါဝစရစျာန်ဖွင့်။]

တတ္ထ ကတမာ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ ပညာ၊ ကိစ္ဆေန ကသိရေန သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ ။လ။ တတ္ထ ကတမာ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ ပညာ၊ အကိစ္ဆေန အကသိရေန သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ။

[အဘိဓမ္မညာဏဝိဘင်းပါဠိတော်။]

ကိစ္ဆေန ကသိရေန သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တဿတိ လောကုတ္တရသမာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ အာဂမနကာလေ ကိစ္ဆေန ကသိရေန ဒုက္ခေန သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလမန္တဿ ကိလေသေ-ဝိက္ခမ္ဘေတွာ အာဂတဿ။

[ဋ္ဌင်းဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။]

ဤအဋ္ဌကထာကြီးတို့၌ သသင်္ခါရအဖွင့်နှင့် ဒုက္ခာပဋိပဒါချာန် အဖွင့်သည် တစ်ထပ်တည်းတစ်သံတည်းကျရောက် သောကြောင့် ဒုက္ခာပဋိပဒါဖြစ်သော ရူပဈာန်စိတ်, အရူပဈာန်စိတ်, လောကုတ္တရဈာန် စိတ်ဟူသမျှသည် သသင်္ခါရ ချည်းဖြစ်သည်၊ ဗျတိရေကနည်းအားဖြင့် သုခါပဋိပဒါဖြစ်သော ရူပဈာန်စိတ်, အရူပဈာန်စိတ်, လောကုတ္တရ ဈာန်စိတ်ဟူသမျှသည် အသင်္ခါရိက ချည်းဖြစ်သည်ဟု အနက်အားဖြင့် ပြီးသတည်း။ ။ ဤကား-အရိပ်အမြွက်အားဖြင့် သိသာပုံတည်း။

အထင်အလင်းအားဖြင့်ပြီးပုံကား-ရူပါဝစရဈာန်, အရူပါဝစရဈာန်, လောကုတ္တရဈာန်တို့၏အပြားကိုပြသော နေတ္တိပါဠိတော် အဓိဋ္ဌာနာဟာရ ဝိဘင်း၌သသင်္ခါရော သမာဓိ၊ အသင်္ခါရော သမာဓိဟူ၍ဟော တော်မူသည်။

နေတ္တိအဋ္ဌကထာ၌။ ။ သသင်္ခါရောသမာဓီတိ ဒုက္ခာပဋိပဒေါ ဒန္ဓာဘိညော ဒုက္ခာပဋိပဒေါ ခိပ္ပါဘိညောစ၊ သော ဟိ သသင်္ခါရေန

သပ္ပယောဂေန စိတ္တေန ပစ္စနီကဓမ္မေ ကိစ္စေန ကသိရေန နိဂ္ဂဟေတွာ အဓိဂန္တဗ္ဗော၊ ဣတရော အသင်္ခါရောသမာဓိ။ ဟူ၍လာသည်။

နေတ္တိဋ္ဌကာ၌။ ။ ဣတရောတိ သုခါမဋ္ဌိပဒေါ ဒန္ဓာဘိညော သုခါပဋ္ဌိပဒေါ ခိပ္ပါဘိညော-ဟူ၍လာသည်။ ။ဤသို့ လာသော ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာဋီကာများကိုမြင်၍ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္ဓာဘိည ခိပ္ပါဘိညဖြစ်သော ရူပဈာန်စိတ်, အရူပဈာန်စိတ်, လောကုတ္တရဈာန်စိတ် ဟူသမျှသည် သသင်္ခါရိကချည်းဖြစ်သည်ဟူ၍ဝင်း၊ ဧကန္တအားဖြင့် ယုံကြည် လေးမြတ်မှတ်သားအပ်၏။ ဤကား-အထင်အမြင်အားဖြင့် သိသာပုံတည်း။ ။[တစ်ရပ်။]

တနည်းထုတ်ဆိုညှိနှိုင်းချက်

အမေး။ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော် သင်္ဂြိုဟ်၌ ရူပ, အရူပ, လောကုတ္တရာစိတ်တို့၌ သသင်္ခါရိက ဘေဒ၊ အသင်္ခါရိက ဘေဒကို အဘယ့်ကြောင့် မဆိုသနည်း။ ။မေးရန်။

အဖြေ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်ရင်း၌ပင် သသင်္ခါရိက, အသင်္ခါရိကအသံနှင့် မဟောသောကြောင့် သင်္ဂြိုဟ်၌မဆိုပါသည်။ ။ ဖြေရန်။

အမေး။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌ကား-သသင်္ခါရိက, အသင်္ခါရိကအသံနှင့် အဘယ့်ကြောင့်မဟောသနည်း။ ။မေးရန်။

အဖြေ။ ရူပ, အရူပ, လောကုတ္တရာစိတ်စသည်သည် ဘာဝနာမယတရား စင်စစ်ဖြစ်ပေ၍ ဘာဝနာမယ တရားစုနှင့်ထိုက်တန်သော ပဋိပဒါဟူသောအသံနှင့်သာ ဟောသင့်သောကြောင့် သင်္ခါရသံနှင့် မဟောပါသည်။ ။ ဖြေရန်။

ထိုစကားမှန်၏၊ ကာမာဝစရတရားစုသည်ကား-အချို့ကာယကံ, အချို့ဝစီကံ, အချို့မနောကံ, အချို့ဒါနမယ, အချို့သီလမယ, အချို့ ဘာဝနာမယတွေဖြစ်လေ၍ ပဋိပဒါနှင့်ဟောခြင်းငှါ မထိုက်၊ သဉ်္ခါရနှင့်သာဟောခြင်းငှာ ထိုက်သတည်း။

ရူပ, အရူပ, လောကုတ္တရာတရားအစုမှာမူကား-ဘာဝနာမယ စင်စစ်သာဖြစ်သည်၊ ဘာဝနာနှင့်အကျင့်ကို ဟောသော ပဋိပဒါသည် သဘောတူလှသောကြောင့် ပဋိပဒါဟူသော ဝေါဟာရ အသံနှင့် ဟော ရလေသည်၊ ပဋိပဒါကိုလည်း သုခါပဋိပဒါ, ဒုက္ခာပဋိ ပဒါနှစ်ထွေ ခွဲ၍ဟောပြန်သောကြောင့်-

သသင်္ခါရိကစျာန်စုသည် ဒုက္ခာပဋိပဒါ၌ ပါဝင်လေသတည်း။

အသင်္ခါရိကစျာန်စုသည် သုခါပဋိပဒါ၌ပါဝင်လေသတည်း။

ဤကား-ပါဠိအဋ္ဌကထာကျမ်းဂန်တို့၌ အရိပ်အမြွက်အားဖြင့်ငင်း, အထင်အလင်းအားဖြင့်ငင်း လာသော ငါတို့အလို ကိုယ်သဘောကျကို အလင်းပြလိုက်သော စကားရပ်တည်း။ [တစ်ရပ်။]

နိဂုံးချုပ်

က။ ဤသို့လျှင်ပဌမ ပဋိညာစကားတစ်ရပ်။

ခ။ ဒုတိယ ဋီကာဝါဒကိုပြသည်တစ်ရပ်။

ဂ။ တတိယ ဋီကာဝါဒတွင် အဓိကာရကို ဆုံးဖြတ်သည် တစ်ရပ်။

ဃ။ စတုတ္ထ ဋီကာဝါဒတွင် ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရကို ပယ်သည်တစ်ရပ်။

ငါ။ ပဉ္စမ အဋ္ဌသာလိနီဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဝိဘင်းပါဠိတော် ဝိဘင်း အဋ္ဌကထာတို့ကို ထုတ်ပြည့်နိုင်း၍ ငါတို့အလို ကိုယ် သဘောကျကို ဆုံးဖြတ်သည်တစ်ရပ်။

စ။ ဆဋ္ဌ၊ နေတ္တိပါဠိတော်, နေတ္တိအဋ္ဌကထာ, နေတ္တိဋီကာ တို့ကိုထုတ်ပြ၍ ငါတို့အလို ကိုယ်သဘောကျကို ဆုံးဖြတ် သည် တစ်ရပ်။

ဤသို့လျှင်၊ ၆-ရပ်၊ ၆-ခန်းတို့ဖြင့်ခြားနားကန့်ကွက်၍ မယှက် မထွေးရအောင် ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်လိုက်သည် တကာ ငတောက်။

သသင်္ခါရ, အသင်္ခါရဝိနိစ္ဆယကျမ်းပြီး၏။

ဤတွင်ရှေ့ကား-မဟာသယနဒီပနီ, ဒီဃာသနဝိနိစ္ဆယ,
သသင်္ခါရ, အသင်္ခါရဝိနိစ္ဆယ
၃-ကျမ်းတွဲ ပြီးပြီ။

--------- * ---------